



**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ГР.СТАРА ЗАГОРА**

6000, ул. "Стефан Караджа" №10

Директор: 042/631009, Гл.секретар тел: 042/622732
Факс: 042/602356

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

**2015 г.
гр. Стара Загора**

СЪДЪРЖАНИЕ

| | |
|---|---------|
| 1. Обслужвана територия. Общи демографски показатели. | стр. 3 |
| 2. Структура на РЗИ – Стара Загора | стр. 9 |
| 3. Стратегически цели | стр. 10 |
| 4. Основни насоки в дейността на РЗИ – Стара Загора | стр. 11 |
| 5. Щатна и кадрова осигуреност | стр. 12 |
| 6. Квалификация на кадрите | стр. 14 |
| 7. Организация на дейността | стр. 16 |
| 8. Информационна система | стр. 20 |
| 9. Сигнали | стр. 21 |
| 10. Финансови резултати на РЗИ – Стара Загора | стр. 22 |
| 11. Дейност на Дирекция „Медицински дейности” | стр. 24 |
| 12. Дейност на Дирекция „Надзор на заразните болести” | стр. 30 |
| 13. Дейност на Дирекция „Обществено здраве” | стр. 38 |
| 14. Дейности по профилактика на болестите и промоция на здравето | стр. 52 |
| 15. Дейност на Дирекция „Лабораторни изследвания” | стр. 70 |

ОБСЛУЖВАНА ТЕРИТОРИЯ, ОБЩИ ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

Регионална здравна инспекция - Стара Загора извършва своята дейност на територията на област Стара Загора.

Област Стара Загора е разположена в Централна Южна България на площ от 5 151.1 км², което представлява 4.64% от територията на страната. Териториално-селищната основа на областта включва 206 населени места, от които 10 града и 196 села. В състава на областта са структурирани 11 общини (Стара Загора, Опан, Казанлък, Мъглиж, Павел баня, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово, Гурково и Николаево), със специфични икономически, екологични и здравно-демографски характеристики.

Област Стара Загора е динамично развиваща се област, чиято политика е насочена към постигане на ефективна и конкурентоспособна икономика и висок жизнен стандарт за населението на областта като цяло, както и на населените места поотделно. По основните параметри, с които се характеризират областите в страната: площ, население, осигуреност с природни ресурси, икономически потенциал, инфраструктурна изграденост и др., Старозагорска област попада в групата на първите пет области в страната, които са с относително най-добри възможности за бъдещо развитие. По брой население областта се нарежда на пето място в страната. В областта има и високо развита и многообразна структура на здравни и лечебни заведения.

Общият брой население на област Стара Загора към 31.12.2014 г. е **325 963** души и в сравнение с предходната година е намаляло с 2 140 (0,65%), при намаляване с 0,6% общо за страната.

За петнадесет годишен период (2000 – 2014 г.) населението в област Стара Загора е намаляло с 57 014 души (14,9%). За същия период населението в страната е намаляло с 11,6%. **Видно е, че намаляването на населението в област Стара Загора е над средното за страната.**

В състава на населението по пол, числеността и относителният дял на мъжете е по-малък от този на жените – 48,7% мъже и 51,3% жени, като се запазва тенденцията за нарастване на съотношението жени/мъже след 45-годишна възраст.

Тенденцията за увеличаване на **относителният дял на лицата над 65 г. е трайна.** Ако през 2000 г. лицата над 65 години са съставлявали 16,0 % от населението на областта (при 16,3% за страната), то през 2014 г. техният относителен дял нараства до 21,0% (при 20% общо за страната). *Средният за ЕС относителен дял на лицата над 65 г. е 18,5% (2014 г.).*

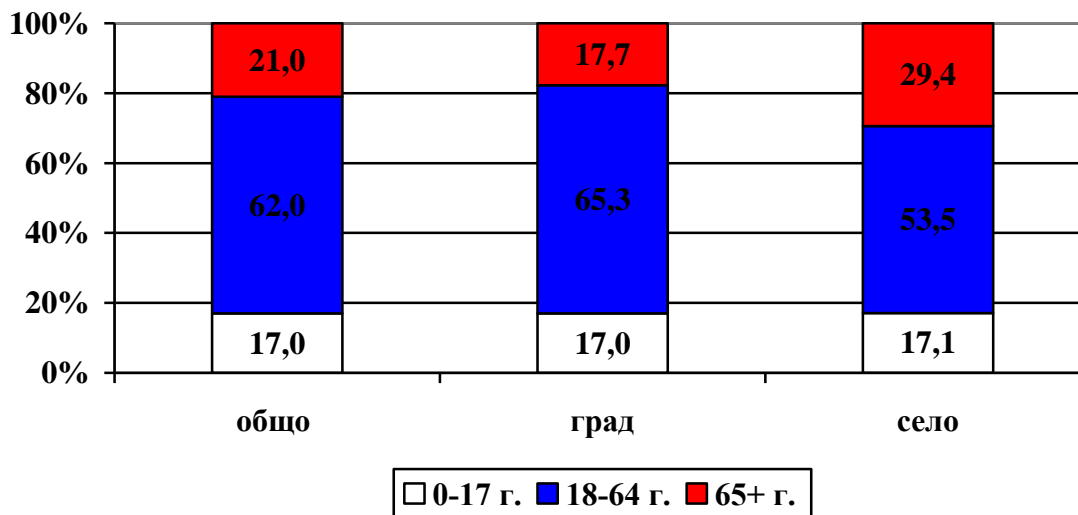
Относителният дял на **възрастното население над 65 години в селата е почти 2 пъти по-голям, в сравнение с градовете** (29,4 % в селата и 17,7 % в градовете).

С относителен дял във възрастовата група над 65 години над средния за областта е община Опан с 46,8%, следвана от общините Братя Даскалови с 31,9%, Чирпан с 25,9%, Гълъбово и Мъглиж с 24,3%.

С относителен дял във възрастовата група до 17 години над средния за областта са съответно община Николаево с 29,8%, следвана от общините Гурково с 22,8%, Мъглиж с 21,8%, Павел баня с 19% и Чирпан с 18,1%.

С относителен дял във възрастовата група 18-64 години над средния за областта е община Стара Загора с 64,8%, следвана от община Раднево – 62,3% и община Казанлък с 62,2%.

Към **31.12. 2014 г.** в **градовете** в областта живеят 234 617 души или **72%** при относителен дял на градското население общо за страната **73,1%**. В селата на областта живеят 91 346 души или **28 %** при **26,9 %** за страната.



Възрастова структура на населението в област Стара Загора (в %) през 2014 г.

Неблагоприятните демографски тенденции се дължат на намалената раждаемост, високата обща смъртност, от там – отрицателен естествен прираст. Значение има и механичното движение на населението, засилената урбанизация, интензивната емиграция.

Демографската ситуация в област Стара Загора е като цяло идентична с тази на страната. Неблагоприятните здравно-демографски процеси са повлияни от социално-икономическите условия.

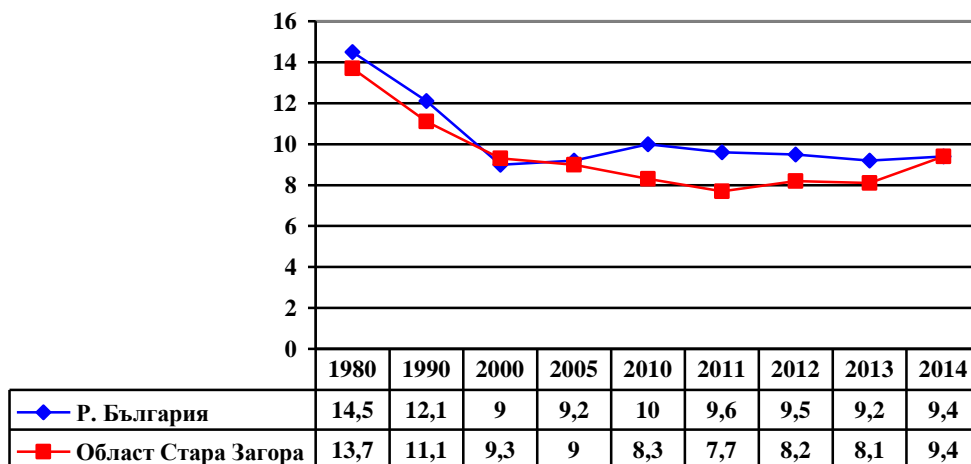
Раждаемост

Раждаемостта в област Стара Загора е съпоставима с тази за страната през разглеждания десетгодишен период, като прави колебания в интервала от 8.5 до 10.5‰.

През 2014 г. в област Стара Загора са живородени 3 099 деца - **9,5 ‰**, при **9,4 ‰ общо за страната**. Раждаемостта в България е почти колкото средната в ЕС –10,1‰ (по предварителни данни на Евростат за 2014 г.) и се доближава до нивото в повечето европейски страни.

Както в областта, така и в страната, **раждаемостта е по-висока в градовете** – 9,6 ‰ на областно ниво и за страната през 2014 г. Раждаемостта в селата е 9,2 ‰ за областта през 2014 г. при 8,7‰ – за страната. Най-висока раждаемост се наблюдава в общините Николаево – 22,3‰, Гурково - 13,0‰ и Мъглиж – 11,4 ‰. С най-ниска раждаемост е община Опан – 4,1‰.

От демографска гледна точка нивото на раждаемостта се определя от коефициента на плодовитост на жените в родилна възраст и на техния брой. За 2014 г. коефициентът на плодовитост на жените във фертилна възраст (от 15 до 49 г.) в област Стара Загора е най-висок от петнадесет години **46,1 ‰**.



Раждаемост в област Стара Загора и страната (на 1000 души от населението)

Важен показател при анализирането на показателя раждаемост е и разглеждането на съотношението раждания/аборти, за да се установи нивото на нежелана бременност и необходимостта от дейности по репродуктивно здраве и семейно планиране. От 2000 г. ражданията в областта превишават броя на абортите за разлика от предходните години. Ражданията и абортите като показател са съпоставими с тези за страната средно за разглеждания десетгодишен период.

Обща смъртност

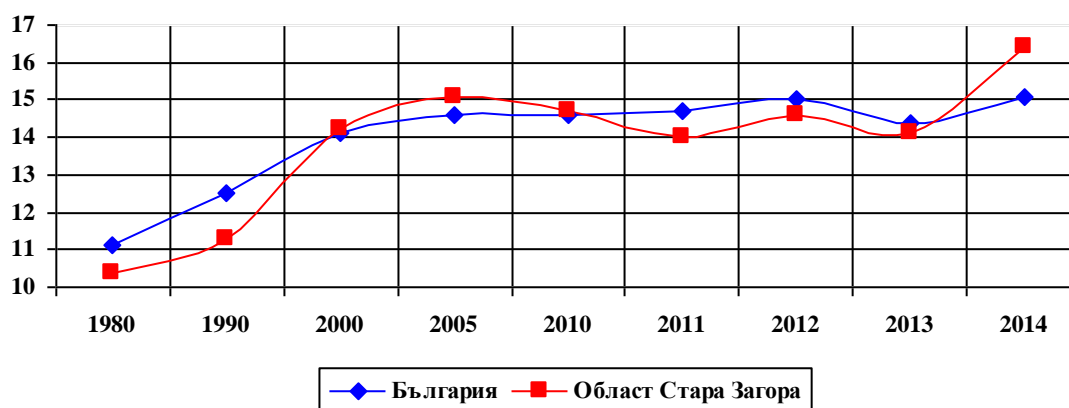
През последните две десетилетия нивото на смъртността в България и областта се характеризира с нарастване. Общата смъртност на населението в областта се покачва от 13,1 ‰ през 2000 г. до **16,4 ‰ през 2014 г.** Честотата на показателя при мъжете е по-висока – 17,8 ‰, от тази при жените - 15,4 ‰. **Средната стойност за България** е малко по-ниска от тази за областта и е **15,1 ‰ през 2014 г.** (при ниво на този показател 9,9 ‰ в ЕС през 2012 г.).

Общата смъртност за градовете в областта и страната е около два пъти по-ниска от тази в селата. През 2014 г. тя е 13,1 ‰ за градовете в областта при 25 ‰ за селата (12,7 ‰ в градовете и 21,7 ‰ в селата за страната).

С най-висока обща смъртност през 2014 г. са общините Опан (32,6 ‰), Братя Даскалови (28,7 ‰), Мъглиж (22,7 ‰) и Гълъбово с 21 ‰. С обща смъртност по-ниска от средната за областта през 2014 г. е община Стара Загора – 14,1 ‰. Най-висок е броят на умиралията във възрастовата група над 60 годишна възраст – 85,5 ‰, следвана от възрастовата група 55-60 години – 5,4 ‰. Висок е процентът на починалите във възрастовите групи 40-49 г. и 50-54 г. – съответно 2,1 ‰ и 3,4 ‰.

Възможното обяснение за високата обща смъртност включва нарастване на относителния дял на населението над 65 години, социално-икономическите фактори, поведенческите рискови фактори, жизнената среда, структурата на заболяемостта и здравните грижи, които явно не са достатъчни за преодоляване на тази остра диспропорция.

Обща смъртност в област Стара Загора и страната (на 1000 жители)



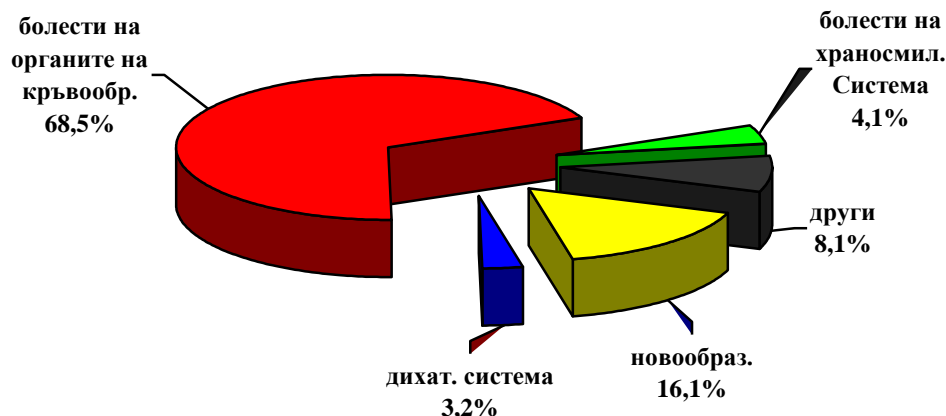
Структура на общата смъртност по причини - анализ

Основна причина за умирањата през 2014 г. са болестите на органите на кръвообращението – 3 696 (1126,5 ‰), които съставляват **68,5 %** от всички умирањия. На второ място са **новообразуванятията** – 867 (126,2‰) или **16,1 %** от всички умирањия. Трето и четвърто място заемат **болестите на храносмилателна система с 4,1%** и **дихателната система с 3,2%**. На тези 4 класа се дължи над 90 % от смъртността през 2014 г. Подобна структура на причините за умирањията се наблюдава и в предходните години. Големият относителен дял на тези болести показва, че тежестта им за обществото е огромна.

Същата зависимост се наблюдава и през предходните години. Тази структура на смъртността е обусловена от нездравословния начин на живот на значителна част от популацията – тютюнопушене, нездравословно хранене, ниска физическа активност и други, както и от недостатъчните профилактични и промотивни мерки

Въпреки работата по програми за профилактика на хроничните незаразни болести (ХНБ), все още се отдава значение главно на лечението на най-тежките болести, а средствата за профилактика на болестите и за промоция на здраве са символични. Необходима е национална стратегия и последователна политика за интегриран контрол на ХНБ и активна работа на обществото за реализацията ѝ.

СМЪРТНОСТ ПО ПРИЧИНИ В ОБЛАСТ СТ.ЗАГОРА ПРЕЗ 2014г.



Естествен прираст

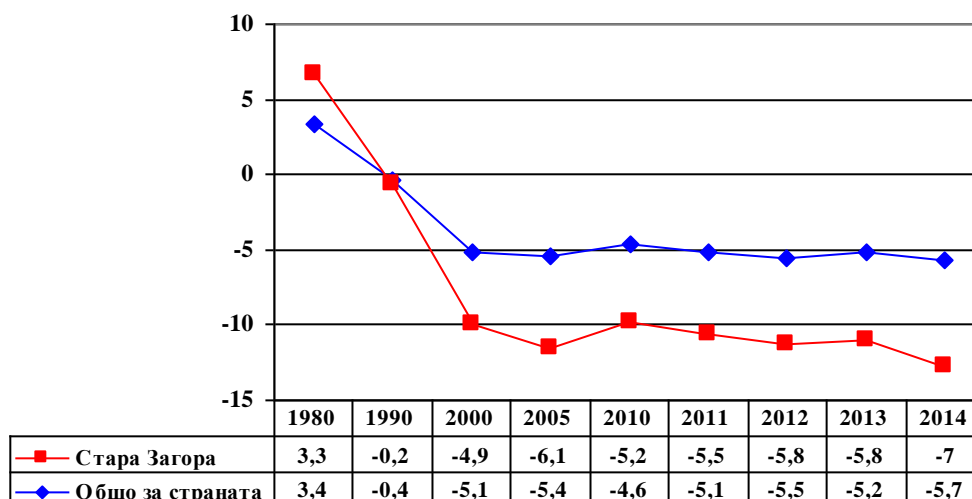
След 1990 г. естественият прираст в областта е с отрицателна стойност, така е и в страната. През 2000 г. естественият прираст за област Стара Загора е -4.9‰ (-5.1‰ за страната), през следващите години показва трайна тенденция към намаляване, като достига своето най-ниско ниво през 2014 г. (-7‰).

Естественият прираст в градовете както в областта, така и в страната е с няколко пъти по-благоприятна стойност, отколкото в селата, макар и с отрицателен знак. През 2014 г. този показател е (-3,7‰) за градовете в областта, при (-3,1‰) за страната, докато за селата в областта е (-15,7‰), при (-12,9‰) за страната.

С най-неблагоприятен естествен прираст е община Опан с (-28,5‰), следвана от община Братя Даскалови с (-19,9)‰, община Раднево с (-11,7‰) и община Гълъбово с (-11,1‰).

При запазване на тези тенденции населението в селата ще продължи да намалява няколко пъти по-бързо, отколкото това в градовете. Причината за това е неблагоприятната възрастова структура, което води до ниска раждаемост и висока обща смъртност.

Естествен прираст (на 1000 жители)

**Детска смъртност**

Детската смъртност е показател, отразяващ социално-здравното благополучие на населението. Тя е индикатор, отразяващ качеството на медицинската помощ, но преди всичко е свързан с жизнения стандарт и здравната култура на населението. Детската смъртност е с особена важност за цялата демографска и социално – икономическа ситуация във всяка една страна. **Тя е един от основните демографски показатели и е ключов измерител на здравното състояние на цялото население.** В детската смъртност се отразяват с най-голяма сила проблемите на обществото, на семейството, на здравеопазването, на околната среда. Намаляването на детската смъртност е от голямо значение за демографската и социално-икономическата ситуация в страната, защото спасяването на всеки детски живот води до увеличаване на жизнените и трудовите възможности на страната. Детската смъртност се влияе и от мерките, които се предприемат за раждането на здрав плод, както и от системата на общественото здравеопазване и грижите, които се полагат за децата и майките в предродилния период, при раждането и след раждането.

Детската смъртност в областта показва следните тенденции: От 1995 г. нараства, като през 2001 г. достига максимума си за разглеждания период и е 17,5 ‰, при средно за страната 14.4 ‰. През следващите години детската смъртност за област Стара Загора е по-ниска, съизмерима или по-висока от средната за страната. За градовете стойностите на показателя са по-благоприятни, отколкото за селата. През 2014 г. детската смъртност в областта е 9,7 ‰ (30 починали деца до 1 година) и е с малко повече от две промила по-висока от средната за страната (7,6 ‰). Средното ниво на детска смъртност в ЕС е 3,7 ‰ (по данни на Евростат за 2013 г.)

В градовете е 8,8 ‰, при 6,7 ‰ за страната, в селата – 11,9 ‰ при 10,5 ‰ за страната.

Детска смъртност (на 1000 живородени деца)



Броят на починалите деца в абсолютен брой не е висок, но поради относително ниския брой живородени, интензивният показател е висок.

Перинаталната детска смъртност, която отразява влиянието на биологични, генетични фактори и в по-ниска степен нивото на специфичните медицински грижи в перинаталния период, се задържа висока през разглеждания период. През 2014 г. показателят е 9,4 ‰ (10,4‰ за страната). Повишаването се дължи основно на увеличената мъртва раждаемост, която е 6,1‰ през 2014 г. Стойността на мъртва раждаемостта е 7,4‰ за страната през 2014 г. Значение за нивото на този показател има обхватът на бременните под медицинско наблюдение до 3-ти лунарен месец. Очевидно както извънболничната, така и болничната акушеро-гинекологична помощ не са в състояние да доловят своевременно патологичните отклонения. Влияние върху нивото на перинаталната смъртност оказва и сравнително високият относителен дял на недоносеност. Недоносеността също се намира в тясна връзка с качеството на акушеро-гинекологичната помощ.

Ранната неонатална смъртност се дължи по-скоро на инциденти по време на раждането - тежка асфиксия и др. или на тежки вродени аномалии, което означава, че следва да се работи още в насока усъвършенстване на пренаталната диагностика и качеството на родилния процес.

Неонаталната детска смъртност през последните десет години е съизмерима или малко по-висока от средната за страната, като през 2014 г. е 5,3‰

През периода 2000 г. – 2007 г. постнеонаталната детска смъртност в областта е по-висока от средната за страната, като за 2014 г. е 4,2 ‰.

Анализ на структурата на детската смъртност по причини

Структурата на смъртността при децата е различна в зависимост от възрастовия период – ранен неонатален, късен неонатален, постнеонатален.

При децата до 1г. патологията често е множествена и факторите довели до смъртен изход се формират под влиянието на основната причина и придружаващите заболявания като съвкупност. Водещите причини по подраздели и нозологии са следните:

- Болестите на дихателната система са с най-висок относителен дял като причина за умираанията на децата до 1 г.
- Респираторните нарушения, разстройствата, свързани с къс срок на бременността (високи степени недоносеност и незрялост на плода), както и някои други специфични състояния в перинаталния период (фетален и неонатален кръвоизлив и др.), съставляват значителен дял от общата детска смъртност.
- Вродените аномалии като причина за смъртта имат относително постоянно влияние и тяхната величина е в тясна връзка с показателя перинатална детска смъртност.

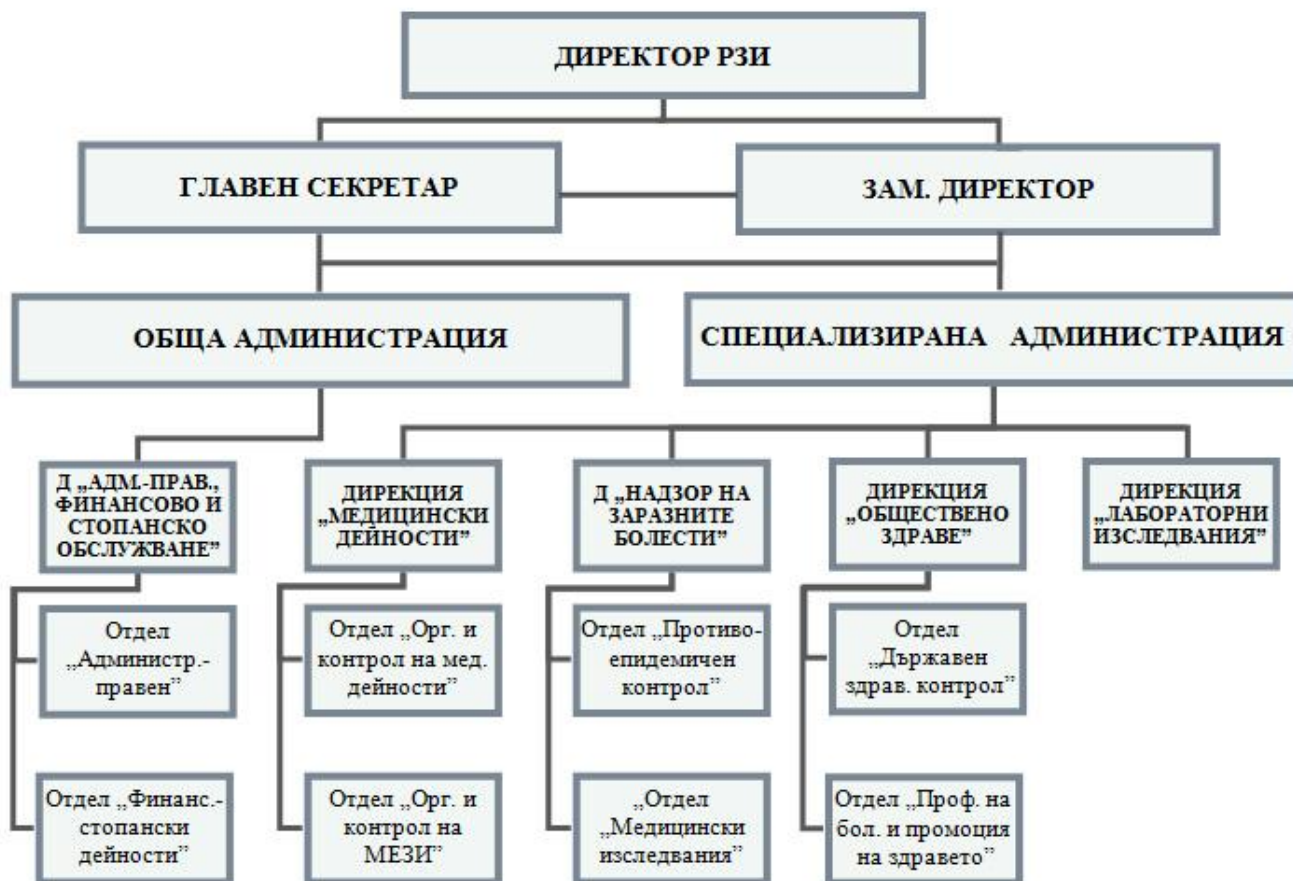
СТРУКТУРА НА РЗИ-СТАРА ЗАГОРА

През 2015г. във връзка със структурни промени в системата на МЗ беше намалена общата численост на РЗИ – Стара Загора с 21 щатни бройки. В изпълнение на разпоредбите на Устройствения правилник на регионалните здравни инспекции /изм. ДВ. бр. 47/26.06.2015 г. и ДВ. бр. 63/18.08.2015 г./, считано от **02.09.2015 г.** е съгласувана нова структура и численост на персонала от Министъра на здравеопазването.

Организацията на администрацията на РЗИ - Стара Загора на базата на съгласуваната от Министъра на здравеопазването и утвърдена от Директора на РЗИ структура включва:

- Обща администрация - Дирекция "Административно-правно, финансово и стопанско обслужване" с два отдела: отдел „Административно-правен” и отдел „Финансово-стопански дейности”.
- Специализирана администрация, организирана в 4 дирекции и 6 отдела, както следва:
 - Дирекция "Медицински дейности" с два отдела: отдел „Организация и контрол на медицинските дейности” и отдел „ Организация и контрол на медицинската експертиза и здравна информация”
 - Дирекция "Обществено здраве" с два отдела: отдел „Държавен здравен контрол” и отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето”
 - Дирекция "Надзор на заразните болести" с два отдела: отдел „Противоепидемичен контрол” и отдел „Медицински изследвания”
 - Дирекция "Лабораторни изследвания"

Те осъществяват своята дейност комплексно и на функционален принцип съобразно характера на всяка конкретна задача. Голяма част от дейностите изискват и налагат участието и взаимодействието на служители съвместно от различните дирекции. В зависимост от всеки конкретен случай, функционалните екипи и обхвата на задачите, както сроковете за отчитането им и отговорностите, се определят с вътрешен разпоредителен акт.



СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

През 2015 г. РЗИ – Стара Загора си постави следните **СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ**:

1. Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията на област Стара Загора.
2. Превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива.
3. Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.
4. Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.
5. Ограничаване заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.
6. Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението.

ОСНОВНИ НАСОКИ В ДЕЙНОСТТА НА РЗИ - СТАРА ЗАГОРА

Основните дейности на РЗИ - Стара Загора през 2015 г. бяха насочени към:

1. Провеждане на ефективен здравен контрол по прилагане на законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и за фактори на жизнената среда, надзора на заразните болести и опазване на общественото здраве.

2. Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

3. Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС, мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда, с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.

4. Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 025 или БДС ISO 17 020.

5. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

6. Провеждане на систематичен контрол върху регистрацията на лечебните заведения.

7. Планиране, организиране, ръководство и контрол на медицинската експертиза.

8. Продължаване на дейностите по приети национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда.

9. Анализиране на регионално ниво на демографските показатели и здравето състояние на населението и търсене на зависимост между тях и факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.

10. Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.

11. Изпълнение на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенческите рискови фактори и факторите на жизнената среда.

12. Провеждане на активен епидемиологичен надзор над заразните заболявания, ефективен контрол на протиепидемичния режим в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация. Провеждане на активен епидемиологичен надзор над СПИН, туберкулозата и сексуално предавани инфекции (СПИ). Активно участие в съществуващите специализирани информационни мрежи за заразните заболявания в Европейския съюз и СЗО.

13. Постигане на висок обхват при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на вискателността от страна на РЗИ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига”.

14. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с местните и регионални здравни структури, националните центрове по общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на СПИН, туберкулоза и СПИ.

15. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от РЗИ.

16. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

17. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол, надзора на заразните болести и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

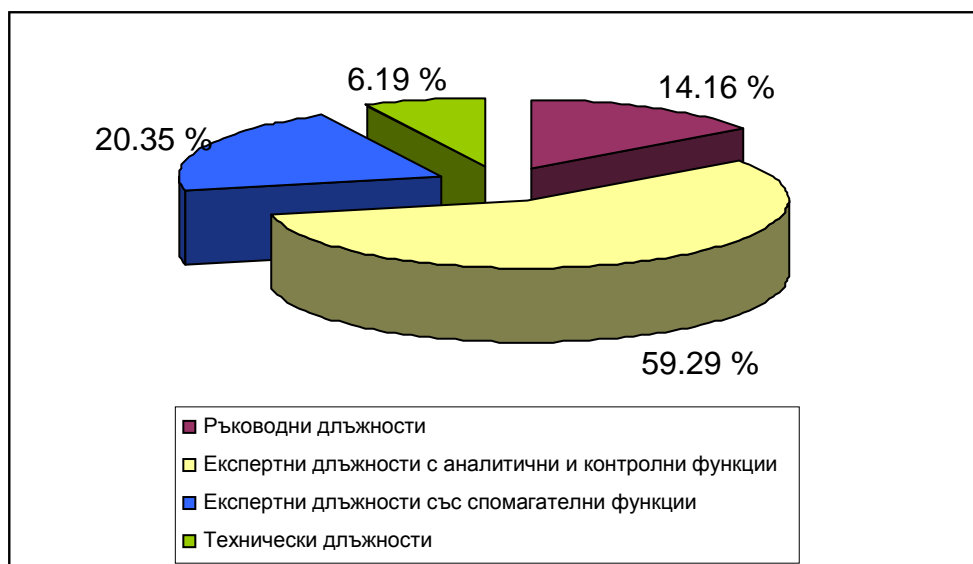
18. Анализиране на потребностите от човешки ресурси в областта на здравеопазването, планиране и координиране дейностите по провеждане на следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

19. Повишаване информираността на населението.

ЩАТНА И КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ

Общата численост на персонала на РЗИ - Стара Загора към 31.12.2015 г. е 113 щатни бройки, от които 81 (71.68%) по служебно правоотношение и 32 (28.32%) по трудово правоотношение. Щатната кадрова осигуреност е 3.46 на 10000 души обслужвано население.

Ръководните длъжности са 16 (14.16%), *експертните длъжности с аналитични и контролни функции* – 67 (59.29%), *експертните длъжности със спомагателни функции* - 23 (20.35%) и *технически длъжности* - 7 (6.19%).



Към 31.12.2015 г. *незаетите щатни бройки* са 4, което представлява 3.53% от общата численост на персонала.

От общо заети **109 длъжности** **78** служители са по служебно правоотношение и **31** служители по трудово правоотношение.

Структура на заетите служители по образователна степен: магистър – **50 бр./46%/**, бакалавър – **2 бр./2%/**, професионален бакалавър – **30 бр./28%/**, средно образование – **26 бр./24%/**, основно образование – **1**.

От **26** заети длъжности магистри по медицина, **17** са със специалност /65%/. От заетите длъжности с висше образование (магистър) четирима служители са с повече от една магистратура, като придобитите магистратури са по управление на здравеопазването и публичната администрация.

През 2015 г. 23 служители са повишени в ранг.

Служители, притежаващи ранг по-висок от минимално изискуемия за заемане на длъжността съгласно КДА – 70 бр.

Със заповед на Директора на РЗИ е определен размера на платения годишен отпуск. Изготвен е график за ползване на платения годишен отпуск за 2015 г.

През 2015 г. служителите от РЗИ – Стара Загора са ползвали 3208 дни платен годишен отпуск, отпуск за временна нетрудоспособност 1349 дни и неплатен отпуск 39 дни. Неизползван отпуск за 2015 г. от служителите 145 дни.

Изплатени са суми за представително облекло на служителите по служебно правоотношение в размер на 21138,00 лв. Изплатени са 5243,00 лв. за работно облекло на служителите по трудово правоотношение.

С решение на общото събрание на работниците и служителите по трудово правоотношение са предоставени ваучери за храна в размер на 5127,00 лв.

РЗИ – Стара Загора участва в Проект «Подобряване на управлението на човешките ресурси» на Администрацията на министерски съвет. През м. юни стартира първият етап от внедряване – миграцията на данни в новата ЕИСУЧРДА. Необходимите данни в приложените шаблони са попълнени и изпратени в срок.

За успешно реализиране на проекта са определени служители, които ще поддържат информацията в ИИСДА. Служители от дирекцията участваха в обучение по проект и

ЕИСУЧРДА. След провеждане на обученията започна реална работа с различните модули на системата.

С цел осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, регламентирани от Закона за здравословни и безопасни условия на труд РЗИ работи по договор за обслужване от СТМ.

Със заповед на Директора на РЗИ са определени видовете инструктаж. Осигурен е начален инструктаж при постъпване на работа, който се документира в Книга за инструктаж.

Създадена е комисия по трудоустрояване. В РЗИ – Стара Загора са определени пет места за трудоустроени.

КВАЛИФИКАЦИЯ НА КАДРИТЕ

Квалификацията на кадрите в РЗИ-Стара Загора е приоритет в управленската политика на инспекцията и се осъществява в съответствие с изготвен годишен план.

Прилагат се Вътрешни правила за условията и реда за обучение и следдипломна квалификация на служителите.

През 2015 година, с цел повишаване знанията на служителите във всяка дирекция е изготвена Програма за вътрешно обучение, която е утвърдена от Главния секретар.

Цели на обучението: Създаване на административен капацитет за пълноценно изпълнение на задълженията ни и изграждане на компетентни и мотивирани служители.

Планираните теми на обучения са изпълнени. За всяко проведено обучение е изготвен протокол. В обученията са участвали всички служители от съответните дирекции.

Вътрешни обучителни мероприятия по дирекции:

В Дирекция „Надзор на заразните болести” са проведени обучения на следните теми: Клиника и епидемиология на Ебола вирусната инфекция; Клиника, епидемиология на Туларемията. Регистрирани случаи; Наредба № 1 / 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравни заведения, публ. в Д.В. бр. 13 / 2015 г.; Клиника и епидемиология на Легионерската болест; Клиника и епидемиология на лептоспирозата и лайшманиозата. Разглеждане на епидемиологични проучвания; С. Пиогенес – методи за морфологична диагностика, значение за човешката патология, честота на причиняваните от микроорганизма инфекции; Обсъждане на данните от 13 конгрес на БАМ; Род бацилус – методи за морфологична диагностика, значение за човешката патология, честота на причиняваните от микроорганизма инфекции; Род вибрио – методи за морфологична диагностика, значение за човешката патология, честота на причиняваните от микроорганизма инфекции; ООБИ причинители и лабораторна диагностика; Микробиологично изследване на материали от генитоуринарен тракт; Диагностика на материали за дихателната система; Микробиологично изследване на раневи секрети;

В Дирекция „Обществено здраве”, отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето” са проведени вътрешни обучения на следните теми: „За системата MOODLE“; „Наркотични вещества“; „Запознаване с анализа от оценката на здравословното състояние на организирани детски и ученически колективи през 2015г.“; „Проектна наредбата за здравните кабинети“; „Климат и фактори на климата“; „Представяне на дейностите на РЗИ по изпълнение на Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 - 2020 г.“; „Актуални данни за разпространение на ХИВ в България и света. Стигмата ХИВ и СПИН.“.

В Дирекция „Лабораторни изследвания” са проведени обучителни мероприятия по следните теми: Запознаване на персонала с актуализирани документи от СУ на ЛИК; Разглеждане и запознаване с процедура ОПК 4.1-2 Защита на професионалната тайна на клиентите; Разглеждане на Наредба № 14 ДВ бр. 68/2014г. за определяне на подробни правила за представяне на информацията по чл.19 § 4 на Регламент (ЕО) № 1223/2009

относно козметичните продукти, изисквания за ефикасност на слънцезащитните козметични продукти и химичните методи за проверка състава на козметичните продукти; Обсъждане на БДС EN ISO 9308-1: 2014 - Качество на водата. Определяне броя на бактерии *Escherichia coli* и колиформни бактерии. Метод чрез мембранно филтриране на води с нисък бактериален фон на флората.

Външните форми за квалификация на кадрите в РЗИ – Стара Загора включват:

Участия в международни форуми:

Тематичен семинар по Проект HEALTHEQUITY 2020 за работа с уязвими групи, Румъния;
Семинар по Проект HEALTHEQUITY 2020 на тема „Преглед на План за действие”, Брюксел, Белгия.

Участия в национални форуми:

13-ти Национален конгрес по клинична микробиология на Българската асоциация по микробиология, гр. София;

Седма национална конференция по превантивна медицина – „Превантивна дейност в областта на общественото здраве”, гр. Велико Търново;

Национална среща-семинар „Фактори на риска, водещи до възникване на ХНБ. Резултати от Националното проучване на факторите на риска за здравето 2014 г.“, НЦОЗА, гр. София;

Национална среща-семинар за изграждане на капацитет и умения за работа в мултиетническа среда, НЦОЗА, гр. София;

Национална кръгла маса по проблемите на денталното здраве, с участие на АДМБ, народни представители и БЗС, гр. Стара Загора;

Годишен форум, насочен към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на НППОЗД 0-18г. в Република България, гр. София;

„Профилактика и контрол на ВБИ”, БУЛНОЗО, гр. София.

Участия във форуми на областно ниво:

Областна конференция по проект “Участие на гражданското общество и ромската общност изпълнение на Националната ромска стратегия-гаранция за ефективност“;

Участие на кръгла маса на тема: Повишаване ефективността на публичните инвестиции в ромските общности, гр. Стара Загора.

Участия в обучения:

“Ситуация в страната по отношение на разпространението и употребата на наркотични вещества и видове наркотични вещества. Основни подходи и практики в областта на превенцията на употребата на наркотични вещества. Формиране на зависимост и специфики на зависимото поведение. Лечение и психосоциална рехабилитация при зависими от наркотични вещества. Основни акценти при извършване на проверки на дейността на програмите за лечение с опиевидни агонисти-антагонисти.”, Национален център по наркомании, гр. София;

„Туберкулоза и профилактика на туберкулозата”, гр. София;

„Работа с ромската общност и проблеми на ромската общност в сферата на здравеопазването“, гр. Стара Загора;

„Криза и кризисни интервенции”, гр. Казанлък;

„Ефективни механизми на партньорство в здравеопазването”, гр. Пловдив;

„Паразитология на околната среда – основни санитарно-паразитологични методи”, гр. София;

Индивидуално обучение “Клиника и лечение на местни и внасяни паразитози”, гр. София;

„БДС EN ISO/IEC 17020:2012, БДС EN ISO/IEC 17025:2006 и БДС EN ISO 19011:2011”, Център по изпитване и европейска сертификация, гр. Стара Загора;

„Подобряване на достъпа до услугите, предоставяни в областта на акредитацията”, БСА, гр. София.

Участие с публикации в научни форуми:

„Някои показатели за физическо развитие на деца и ученици в област Стара Загора” и „Състоянието на спортните бази в учебните заведения в Старозагорска област – предпоставка за добро здраве” – Варненски медицински форум, Медицински университет – Варна.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Вътрешната организация на дейността на РЗИ се осъществява, съгласно Закона за здравето, Устройствения правилник на РЗИ и утвърдените вътрешни актове, разработени на база действаща нормативна база и собствен административен опит.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на РЗИ - Стара Загора и осъществяван от ръководството и всички служители. За неговото осъществяване е въведена Система за финансово управление и контрол (СФУК), включваща политики и процедури, въведени и адаптирани към дейността на РЗИ - Стара Загора.

На основание чл. 9, ал.1 и чл. 13, ал.3, т. 5 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, със заповед на Директора на РЗИ е определено длъжностно лице по изпълнение на задълженията по предварителен контрол за законосъобразност.

През 2015 г. са извършени 22 проверки по прилагане на СФУК. Извършени проверки:

- Проверка за съответствие на складови наличности и счетоводни наличности.
- Процедура за командироване на служителите на РЗИ;
- Процедура за съответствие между постъпили приходи от лабораторни изследвания и документираните в лабораторните журналы на дирекция ЛИ, Микробиологична, Паразитологична, Вирусологична лаборатории;
- Проверка за документиране движението на паричните суми в касата на РЗИ;
- Проверка за спазване процедурата за отчитане и предварителен контрол на разхода за бензин

Изготвен е доклад за състоянието на СФУК и е попълнен Въпросник за състоянието на СФУК през 2015 г. и е изпратен в срок в МЗ.

През 2015 г. е внедрена нова Процедура за определяне на личните предпазни средства и предоставяне на представително облекло на служителите и Процедура за командироване на служителите от РЗИ.

Регламентирани са поведението и изискванията към служителите при възникване на конфликт на интереси в съответствие с Вътрешни правила за прилагане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси; изпълняват се процедурите по Вътрешни правила за прилагане на антикорупционни процедури и методики за оценка на корупционния риск. Няма установени конфликт на интереси и не са постъпвали сигнали за наличие на корупционни практики.

Утвърден е План за управление на риска за 2015 г., Предаден е годишния доклад за предприетите действия по управлението на риска в Регионална здравна инспекция – гр. Стара Загора през 2015г., утвърдени са Стратегия за управление на риска 2015-2018г. и Указания за управления на риска.

През 2015 г. Регионална здравна инспекция – Стара Загора осъществяваше дейността си по **годишен план**, разчетен по тримесечия и разработен на базата на дадените от Министерство на здравеопазването указания за дейността на РЗИ през 2015 г.

В РЗИ - Стара Загора функционира **Директорски съвет** в състав: директор, главен секретар, директори на дирекции, началници на отдели „Административно-правен” и „Финансово-стопански дейности”. Заседанията му се провеждат в съответствие с годишен план, приет на първото му заседание. На всяко заседание присъстват представители на синдикалните организации в инспекцията.

През 2015 г. са проведени **6 заседания на Директорски съвет** при РЗИ – Стара Загора, на които са приети годишните отчети за дейността на дирекциите и инспекцията през 2014 г., финансов отчет на РЗИ за 2014 г., годишният отчет за работата на директорски съвет през 2014 г. и годишен план за работата му през 2015 г., годишните планове на дирекциите и инспекцията за дейността през 2015 г.; приети са тримесечни, шестмесечни и деветмесечни отчети на дейността на дирекциите през 2015 г., отчети на собствените приходи и разходи на инспекцията за тримесечие, шестмесечие и деветмесечие на 2015 г.; представена е бюджетната сметка на РЗИ – Стара Загора за 2015 г. по параграфи; извършван е анализ на постъпилите сигнали в РЗИ, съставени актове за административни нарушения, издадени наказателни постановления за налагане на глоби, дейности по национални профилактични програми за тримесечие, шестмесечие и деветмесечие на 2015 г.; приети са мерки за изпълнение на промените в Устройствения правилник на Регионалните здравни инспекции, обн. ДВ бр. 47/26.06.2015 г.; обсъдени са допълнителните възнаграждения за постигнати резултати от служителите на РЗИ – Стара Загора за IV-то тримесечие на 2014 г. За всяко от заседанията на Директорски съвет при РЗИ – Стара Загора има изготвен протокол.

Ежеседмично се провеждаха **работни съвещания** с директорите на дирекции, на които се докладва за изпълнените задачи и възникнали трудности през изтеклата седмица; обсъжда се получена информация, текущо резюлирана до съответния ресорен директор на дирекция през предходната седмица, набелязват се необходимите мерки и срокове за изпълнението на свързаните с тази информация задачи; набелязват се и се координират предстоящите за изпълнение задачи между дирекциите в инспекцията.

Поставените задачи се свеждат до знанието на служителите чрез провеждане на последващи съвещания в дирекциите/отделите.

Утвърдена форма на добра работа в инспекцията са както взаимодействието между дирекциите, така и с други държавни и обществени органи и организации – ОДБХ, РИОСВ, РИО, РД СП, Областна дирекция „Земеделие”, ОИТ, Областна дирекция на МВР, РЗОК, ВиК, НАП, Комисия за защита на потребителите, БЧК, неправителствени организации и други.

Традиционно добри са взаимоотношенията с областната и общинските администрации.

Директорът на РЗИ – Стара Загора, Главният секретар и експерти от Инспекцията участват в следните междуправителствени комисии:

Към Областен управител – Стара Загора:

1. Областен съвет по сигурността – Стара Загора
2. Щаб на Областния управител за координация на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи
3. Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси. Работна група за разработване на Областна стратегия и Общински планове за действие в изпълнение на целите на Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.
4. Координационен съвет за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Стара Загора (2011 – 2016 г.).
5. Областен съвет по условия на труд.
6. Областна комисия по безопасност на движението по пътищата на област Стара Загора.

7. Областна епизоотична комисия
8. Областния обществен съвет за противодействие на корупцията

Към Община Стара Загора и другите общини в областта:

1. Щаб на кмета при БАК – община Стара Загора
2. Общински съвет по наркотични вещества
3. Местен обществен комитет (МОК) по ХИВ и СПИ - общини Стара Загора и Раднево

На основание чл. 116 от Закона за здравето за осъществяване на медицинското осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, към Директора на РЗИ със Заповед № РД-01-30/16.02.2015 г. е създаден **Съвет за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи**. Членове на съвета са директорите на общинските МБАЛ, УМБАЛ и ЦСМП, както и представители на общини. Проведени са **две заседания на съвета**:

1. Обучение на специалистите по ОМП от ЛЗ и общини по указанията на МЗ за разработване на планове при кризи. Инструктаж за условно отсрочване на запасни и техника – запас на ЛЗ в област Стара Загора.
2. Работна среща с представители от Регионална дирекция ПБЗН – Стара Загора относно организация на медицинското осигуряване в областта при откриване на инфекциозни заболявания – Ебола, както и на други остри инфекциозни заболявания.

Административното обслужване в РЗИ – Стара Загора се осъществява при спазване на принципите, установени в Административно процесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване и утвърдени и въведени Вътрешни правила за административното обслужване и Инструкция за документооборота на РЗИ.

С цел облекчаване и оптимизиране на предоставените от РЗИ услуги дейността е организирана по начин, с който осигуряваме обслужване на потребителите на едно място, лесно за намиране и достъп. Заявления за извършване на административни услуги се подават в звеното за административно обслужване, където се проверява пълнотата на документацията за всяка услуга по предварително изготвен контролен списък. В звеното за административно обслужване потребителите получават пълна информация за административните услуги на достъпен и разбираем език, както и за хода на работата по преписката. Служителите на звеното отговарят на запитвания от общ характер или насочват въпросите по компетентност до звената в инспекцията.

Информацията на указателните табели в сградата е представена както на български, така и на английски език.

Информация за административните услуги, административното звено, обслужващо издаването на индивидуалния административен акт, адрес и телефони за връзка, таксите е поставена на видно място.

През 2015 г. подаване на заявление и необходимите документи може да се осъществи и по електронен път. Във връзка с това бяха изготвени Указания и процедури, които са публикувани в сайта на РЗИ. Внедрени са 16 електронни административни услуги.

В Звеното за административно обслужване своевременно се приема, регистрира, разпределя и насочва входящата служебна кореспонденция, извежда и изпраща по предназначение изходящата кореспонденция, съгласно утвърдената инструкция за деловодната дейност в РЗИ.

Регистрирането на документите се осъществява с програма „Деловодство 9“. Създадени са нови сигнатури, с цел обхващане на всички документи в администрацията.

През 2015 г. в програмата са въведени:

- входящи документи: 13151
- изходящи документи: 3698
- вътрешни: 2548

Непрекъснатото работно време на звеното за административно обслужване удовлетворява нуждите на потребителите. Установен е различен ред за ползване на почивките

от служителите в него. В случаите, когато в служебните помещения има потребители на услуги в края на обявеното работно време, работата на Звеното за административно обслужване продължава до приключване на тяхното обслужване.

В РЗИ функционира електронен достъп на служителите до административните звена от бек-офиса, с цел ограничаване на достъпа на потребителите на административни услуги до административните звена, обслужващи издаването на административните актове.

На видно място са поставени пощенски кутии за подаване на „Писмени сигнали и предложения“, „Сигнали за корупция“ и „Анкетни карти за изследване на удовлетвореността на потребителя на административни услуги.

Кутиите за подаване на писмени сигнали и предложения се обслужват в съответствие с Вътрешни правила за приемане и отчитане на сигнали за корупция и сигнали по въпроси от компетентността на РЗИ, както и предложения, подадени от граждани и юридически лица. Комисия, определена със заповед на директора, отваря кутията за сигнали ежеседмично, като се изпълняват антикорупционните процедури. Внедрени са Вътрешни правила за прилагане на антикорупционни процедури и методика за оценка на корупционния риск. Не са постъпвали сигнали за наличие на корупционни практики.

Дейността за състоянието на администрацията и административното обслужване беше отчетена в Администрацията на Министерски съвет чрез попълване на данни в Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрациите и в Системата за самооценка на административното обслужване в нормативно определените срокове.

Регламентирани са поведението и изискванията към служителите при възникване на конфликт на интереси в съответствие с Вътрешни правила за прилагане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Няма установен конфликт на интереси.

Главният секретар на РЗИ Стара Загора участва в Областния обществен съвет за противодействие на корупцията към Областния управител. През 2016г. са проведени две заседания на съвета.

В РЗИ са утвърдени и въведени **Вътрешни правила за предоставяне право за достъп до обществена информация**. През 2015 година в РЗИ – Стара Загора са постъпили общо 21 заявления за достъп до обществена информация, на 19 от които е издадено решение за пълен достъп до исканата информация. На едно е отговорено по електронна поща и при едно, което не отговаря на изискванията на ЗДОИ е проведен телефонен разговор за отстраняване на нередностите.

Създадените регистри за заповеди, договори и обществени поръчки се поддържат актуални.

През 2015 г. са проведени обществени поръчки с предмет:

1. „Периодично зареждане на служебни автомобили, стопанисвани от Регионална здравна инспекция - Стара Загора с бензин А 95 Н”
2. „Процедура за избор на лечебно заведение, което да извърши не по-малко от 500 флуорографски изследвания на здравно неосигурени лица от ромски произход”

Изготвени са и сключени договори със спечелилите кандидати.

Изпълнени са изискванията на Закона за обществени поръчки и са въведени Вътрешни правила за поддържане профил на купувача, които са публикувани в сайта на РЗИ-Стара Загора.

Стопанско обслужване

С цел осигуряване транспортното обслужване на РЗИ, автомобилният парк на инспекцията се поддържа в добро техническо състояние. Осъществява се контрол на изминатите километри на 6 служебни автомобили с монтирано GPS наблюдение. Всеки

месец се осъществява контрол на изгразходваното гориво и изминатите километри на пътните книжки и се изготвя отчет.

Съгласно договор със сертифицирана фирма за техническо обслужване на асансьора три пъти в месеца се извършват функционални и профилактични проверки.

Ежемесечно се проверява пожароизвестителната система. Извършен е годишен технически преглед на газовата инсталация и водогрейните котли. Разработени са схеми за евакуация, отговарящи на изискванията за пожарна безопасност. За спазване на противопожарните изисквания е организирана правилната експлоатация на техническите системи в инспекцията и поддържане в изправно състояние на противопожарната техника. Актуализирано е досие, регламентиращо правилата по пожарна безопасност.

Изграденото видео-наблюдение на сградата се поддържа винаги изправно.

Извършено е измерване на заземителен контур и гръмоотводна инсталация.

Извършено е обследване на сградата на РЗИ за установяване на технически характеристики, свързани с изискванията по чл. 169, ал. 1, т. 1-5, ал. 2 и ал. 3 от ЗУТ и изготвяне на технически паспорт съгласно чл. 176а от ЗУТ.

Извършено е обследване за енергийна ефективност и издаване на сертификат за енергийни характеристики на сградата на РЗИ.

Извършени са много текущи ремонтни дейности.

Във връзка с Акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение е предадена хартия за унищожаване/изгаряне/ в мебелен завод Средна гора и за вторични суровини.

През 2015 г. е извършено предаване на два броя мобилни кабинета на РЗИ-Хасково и СРЗИ, напълно технически обслужени и готови за осъществяване на дейността им и е организирано получаването на един мобилен кабинет от РЗИ-Ямбол.

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

През изминалата 2015 г. в РЗИ - Стара Загора са планирани и реализирани редица промени и подобрения в Информационната система, целящи повишаване сигурността, ефективността и надеждността както на отделните ѝ компоненти – така и нейната цялостност като едно работещо и функциониращо решение.

Информационната система на РЗИ – Стара Загора отговаря на изискванията за мрежова и информационна сигурност. С утвърдени Вътрешни правила са уредени общите изисквания за мрежовата и информационна сигурност. ИТ специалистите следят за прилагането на стандартите и правилата за информационна сигурност и управление на риска в инспекцията, анализират се заплахи за сигурността и се предприемат действия за коригиране и възстановяване на нормалното ниво. След структурни промени в системата на МЗ и намалена общата численост на РЗИ – Стара Загора дейностите по информационното осигуряване на Инспекцията са възложени на външна фирма.

Изградената и разширена локална компютърна мрежа към момента има над 90 точки на достъп със скорост 100 Mbits/sec. Всеки акаунт за даден компютър е с индивидуална парола, въведени са също и ограничения за потребителите с цел предотвратяване на инсталиране и деинсталиране на софтуер, драйвери и други компоненти, които биха предизвикали срив, нестабилност на системата или възможност за създаване на уязвимост.

Инспекцията ни е защитена от външен достъп до мрежата ни – чрез Router, като настройките са с парола и са направени така че да се елиминира възможността за неоторизиран достъп до нашите ресурси.

Сканират се и всички добавени към компютрите USB устройства и Flash Memory Sticks. Комбинирано с „ваксиниране” на USB Flash Memory and Disks и допълнителен безплатен софтуер – избраното решение предлага сигурност и надеждност на данните и

информацията, която използва и обработва РЗИ – Стара Загора. С цел повишаване на информационната сигурност в края на 2015год. е закупен антивирусен лицензиран програмен продукт.

Извършва се архивиране на най-важните бази данни от специализирани програмни продукти, най-малко на два различни носителя (хард-диск на друг компютър и оптически носител DVD) през определен период от време – ежедневно, месечно или годишно. Направените архиви на оптични магнитни носители се съхраняват в метална каса в заключена стая. Архивираните бази данни се съхраняват реципрочо и върху външно дисково устройство с голям капацитет на компютър с непрекъснат режим на работа в защитено помещение. Архивират се програмни продукти – ТРЗ, СКИПТЪР, ТЗК, РКМЕ, Деловодство. Внедрен е регистър „Инциденти”, свързан с информационната сигурност на РЗИ и Регистър „Техника”, свързан с движението и осъществяваните ремонти и настройки на компютърни конфигурации.

Създадени са служебни e-mail адреси за нуждите на отделните звена на РЗИ за ефективната им работа.

РЗИ – Стара Загора има предоставена в интернет - пространството страница: www.rzi-starazagora.org Тя дава възможност на всеки потребител да получи пълна информация за предоставяните от инспекцията административни услуги. В сайта има възможност и за получаване на: информация за структурата на РЗИ, информация от обществено значим порядък, свързана с дейността на институцията, информация за актовете, по прилагането на които РЗИ - Стара Загора осъществява контролни, регистрационни и разрешителни функции; административна информация; информация за функциониращите кабинети; информация за извършваните лабораторни и медицински изследвания; информация за обявяваните конкурси за незаети длъжности в РЗИ; данни за контакти, възможност за подаване на сигнали и предложения. В сайта на РЗИ Стара Загора се публикуват важни документи, регистри, информация от обществено значим порядък за дейността на институцията. Сайта се актуализира ежеседмично.

СИГНАЛИ

В РЗИ – Стара Загора е организирано постъпването на сигнали и жалби от физически и юридически лица по всички възможни комуникационни канали: по пощата, по електронен път, включително и чрез уеб-страницата на инспекцията, на която е създадена специална бланка за това. На уеб- страницата на инспекцията има и връзка към националната страница за подаване на сигнали за корупция. Сигнали се подават и на „горещия” телефон и на всеки телефонен номер в РЗИ, при посещение на място, чрез пощенска кутия и на телефонен секретар. В картата на клиента, публикувана на уеб-страницата на РЗИ има включена процедура за получаване на жалби, сигнали и предложения от граждани.

В РЗИ – Стара Загора се води единен регистър на всички постъпили жалби и сигнали и се контролира навременното и адекватно предприемане на мерки в правомощията на инспекцията самостоятелно от една или няколко дирекции, съвместно с други институции, изискване на предприемане на мерки от институции, подлежащи на контрол от инспекцията или пренасочване на сигнала за решаване по компетентност.

Всеки сигнал се проучва задълбочено и професионално, когато е необходимо се обективизира с лабораторен контрол.

При постъпване на анономни сигнали и съмнение за наличие на предпоставка за риск за здравето, се разпорежда извършване на проверка, предприемане на необходимите мерки и доклад до директора на инспекцията.

За недопускане на формален, повърхностен и пристрастен отговор на сигналите, при необходимост те се възлагат за проверка на комисия от специалисти на различни отдели/дирекции.

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

За 2015 година в РЗИ – Стара Загора са постъпили общо 253 сигнала, от които 67 са за нарушаване забраната за тютюнопушене; 53 – във връзка с медицинско обслужване, хигиенни проблеми и лошо отношение в лечебни и здравни заведения; 39 са пренасочени за решаване по компетентност към други институции; 32 са свързани със замърсяване на жизнената среда; 20 са във връзка с проблеми в детски и учебни заведения, 11 са свързани с дейността на обекти с обществено предназначение и др. Към 31.12.2015 г. 245 **сигнали** са приключени и 8 са в процедура на решаване.

През 2015 г. са издадени 35 постановления за налагане на глоби на обща стойност 12 800 лв. Регистър на актовете и наказателните постановления в РЗИ се поддържа актуален.

За осъществяване на дейностите по организирането, съхраняването и използването на документите в РЗИ е създаден учреденски архив и постоянно действаща експертна комисия. Със заповед на Директора е определено лице, изпълняващо функциите на завеждащ учреденския архив.

През 2015 г. е съставен един акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА РЗИ – СТАРА ЗАГОРА

Реализирани приходи на РЗИ – Стара Загора през 2015 г.

| Приходи от: | ПЛАН | ОТЧЕТ | % изпълнение |
|------------------------------------|------|------------------|--------------|
| държавни такси | | 207050.45 | |
| отдаване имущество под наем | | | |
| от наказателната дейност | | 2500.00 | |
| вторични суровини | | 39.60 | |
| РБНВ | | 107.38 | |
| Застрахователни обезщетения | | 631.00 | |
| Неустойки по договор | | 4126.17 | |
| Достъп до обществена информация | | 7.43 | |
| Всичко | | 214462.03 | |

Всички приходи са трансферирани към Министерство на здравеопазването.

Забележка: Събрани НП издадени от РЗИ Стара Загора от НАП и преведени по сметка на МЗ – 5338 лв.

Субсидията, осигурена от държавния бюджет

| 2014 г. | 2015 г. |
|--------------|-------------|
| 1 569566 лв. | 1456432 лв. |

Средствата по бюджета на РЗИ – Стара Загора са изразходвани по направления, както следва:

| | |
|--|--------|
| Възнаграждения на служителите | 799144 |
| Обезщетения, граждански договори, представително облекло, СБКО | 84654 |
| Осигурителни вноски | 225306 |
| Размерът на средствата за материална издръжка е: | 321694 |
| • Медикаменти | 18674 |
| • Работно облекло | 5243 |
| • Материали | 76089 |
| • Енергия, горива, вода | 102865 |
| • Външни услуги | 58499 |
| • Текущ ремонт | 34855 |
| • Данъци | 7180 |
| • Командировки | 13860 |
| • Застраховки | 3820 |
| • Санкции и неустойки | 609 |

Размерът на капиталовите разходи е: 25840 лв.

От тях:

Автоклав ВК-75 4800 лв.

Лек автомобил 15440 лв.

Антивирусен програмен продукт 5600 лв.

За реализация на международна програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” са усвоени **10492 лв.**

За реализация на национална програма за превенция на хроничните незаразни болести са усвоени **2071 лв.**

За реализация на Здравна стратегия за лица в неравностойно положение принадлежащи към етнически малцинства са усвоени **14644 лв.**

Информацията за състоянието на активите, пасивите, приходите, разходите е представена в срок и съгласно изискванията на Министерство на здравеопазването и Министерство на финансите.

Отчетността е приведена в съответствие с програмния бюджет: планиране, разпределение и отчитане на финансовите и материални активи е отразено по четирите програми, в които са обособени дейностите.

За обработка на счетоводните данни се използват два програмни продукта: за изчисляване на работните заплати и счетоводна програма “СКИПТЪР”.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ “МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ”

В изпълнение на поставената през 2015 г. **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ** „Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението” основните дейности на Дирекция Медицински дейности бяха насочени към:

1. Провеждане на систематичен контрол върху регистрацията на лечебните заведения.
2. Провеждане на контрол върху дейността на ЛЗ за болнична и извънболнична помощ по спазване на утвърдените медицински стандарти и метрологичен контрол
3. Планиране, организиране, ръководство и контрол на медицинската експертиза.
4. Анализирание на регионално ниво на демографските показатели и здравното състояние на населението
5. Дейности по опазване на майчиното и детско здравеопазване
6. Медико-статистическа обработка на информацията от ЛЗ от областта
7. Дейности при БАК

1. Регистрация на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и лечебната дейност по чл.2 а от ЗЛЗ по контрол по извършената регистрация:

- През 2015 г. в РЗИ Стара Загора са извършени 20 регистрации на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписи
- 95 пререгистрации – при промяна в обстоятелствата по регистрация.
- От регистъра са заличени 48 лечебни заведения за извънболнична помощ или хосписи.
- Изготвени са 115 отчета и справки от регистъра за ЛЗИБПХ, за нуждите на други институции и лица. Води се текуща кореспонденция във връзка с регистъра – при поискване, при непълнота на представените документи и др.
- Дейностите по регистрация са извършвани в срок и съобразно действащата нормативна уредба.
- Издадени становища за недостатъчност по чл. 81 от ЗЛЗ – обобщено за всички клинични специалности.
- Контрол по извършената регистрация: През 2015 г. са извършени общо 312 проверки на дейността на ЛЗИБП, от тях 129 проверки са по регистрация, 133 по изпълнение на утвърдените медицински стандарти, 60 – контрол по спазването на нормативните изисквания на медицинската документация .

2. Дейности по издаване на удостоверения за изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения, правилника по чл. 28а, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за извършване на лечебна дейност от лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове:

- През 2015 г. са извършени 15 проверки в ЛЗБП, които за подали заявление за промяна в разрешението за дейност. Съставени са констативни протоколи съвместно Д “НЗБ”, издадени са Удостоверения.
- Извършени са 84 проверки на лечебни заведения за спазване изискванията на утвърдените медицински стандарти.
- Общ брой на проверките по медицински стандарти 112.
- Проверки по контрол по спазването на нормативните изисквания на медицинската документация – 60.

3. Уведомяване на ИА Медицински одит за случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатирани при изпълнение на правомощията на РЗИ:

- Извършени са проверки, за констатираните несъответствия са направени писмени препоръки до ЛЗ, като в 7 случая са констатирани пропуски, налагащи предоставяне на преписките по компетентност на Изпълнителна агенция "Медицински одит", относно 5 констатирани нарушения на утвърдените медицински стандарти и 2 на правата на пациента.

4. Регистрация на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве

- През 2015 г. не са подадени заявления за регистрация на лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, както и заявления за заличаване.
- Извършени са 5 проверки на лица, упражняващи неконвенционални методи за лечение.

5. Издаване на разрешения за съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери

- През 2015 г. са издавани разрешения по съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери, получили разрешение за тази дейност, съгласно Наредба № 5/2011 г.
- Няма издадени заповеди за прекратяване.

6. Дейности по организация и контрол на медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза:

- Приети са 5 000 бр. документи за освидетелстване и преосвидетелстване на пациенти от ТЕЛК. Обработени са 3 828 бр. МЕД по издадени ЕР на ТЕЛК. Проверени, изпратени и заверени 8 982 ЕР. Преписки по обжалвани болнични листове и ЕР – 1050.
- Регионалният съвет за контрол извършва проверка по 2 % върху актовете, издадени от органите за експертиза на временната неработоспособност.
- Извършена е проверка, обработка и отговор на 25 жалби от потребители по отношение на медицинската експертиза.
- Изготвени и са издадени 64 заповеди за откриване, закриване и промяна в съставите на ЛКК в ЛЗ от областта

7. Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване:

- През 2015 г. са обработени 67 жалби от граждани, 41 от тях касаят неудовлетвореност от оказана медицинска помощ.
- Извършени са проверки, за констатираните несъответствия са направени писмени препоръки до ЛЗ, като в 7 случая са констатирани пропуски, налагащи предоставяне на преписките по компетентност на Изпълнителна агенция "Медицински одит";
- Следващите по честота са жалбите 25 бр. относно проблемите и сроковете при определяне на трайна неработоспособност от ТЕЛК и СТЕЛК.

8. Дейности по събиране и анализиране на информация, свързана с разходването на публични средства в лечебните и здравните заведения на територията на областта, и

контрол по спазването на методиката за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването:

- Приети, проверени, обработени и изпратени в НЦОЗА 153 отчета по Методиката за субсидиране, от тях 91 месечни и 62 тримесечни отчета.
- 192 отчета са върнати за преработване на ЛЗБП.
- Извършени са 21 проверки в ЛЗ относно обема на отчетените дейности и начина на водене на медицинската и друга документация. За проверките са съставени констативни протоколи, връчени на ЛЗ в законоустановените срокове. При констатирани нарушения са направени предписания или са предприети действия, съгласно Методиката за субсидиране.
- Изпратени в МЗ 4 доклада от извършените проверки – за всяко тримесечие.

9. Дейности по контрол на заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

- дейности по водене на регистъра на лекарите, имащи право да предписват лекарствени продукти по Наредба № 34 /2005г. – няма подадени заявления.

10. Дейности по контрол на спазването на нормативните изисквания към медицинската документация от лечебните заведения и медицинските специалисти, събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:

Контролът върху начина на водене на медицинската документация от ЛЗ се осъществява при всички проверки касаещи дейността на ЛЗ, включително и при проверки по жалби – 120 проверки.

11. Изготвяне на актове за установяване на нарушения и наказателни постановления по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането и предоставя информация за издадените наказателни постановления на Изпълнителната агенция по лекарствата:

- През 2015 г. не са постъпвали сигнали за нарушения на чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането

12. Участие в изработването на областна здравна карта и геопозиционирана областна здравна карта

- Участие в изработване на проект на областна здравна карта – 2 ;

13. Дейности съвместни със звената, ангажирани със социалното подпомагане, дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове:

- Събиране, обработка и изпращане в МЗ на актуална информация за състоянието на детската смъртност на национално ниво - 12;
- В изпълнение на „Стратегията за борба с трафика на хора” изпращане на информация за случаи на новородени деца на територията на региона, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство- 12
- Участия в заседания на "Консултативна комисия" към Дирекция "Социално подпомагане" по общини - 12
- Поддържане на актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона. Подаване на информация в МЗ – на всяко шестмесечие

- Определяне на лице от РЗИ за участие при сформирване на междуведомствени мултидисциплинарни екипи в случай на дете в риск- 1
- Справки към МЗ на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом – 2
- информация за броя на родените деца с увреждания -2
- Участие в Съвета по осиновяване към ОД „СП - 50
- Проверки по сигнали на граждани и организации (ДАЗД, ОЗД към Д СП, лечебни заведения и др.), по нарушения при спазване правата на детето – няма получени сигнали.
- Участие в други междуведомствени комисии, съвместни проверки и др. – 4

14. Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование:

- През 2015 г. са извършени 3 проучвания на потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование.;
- Приети и обработени 68 заявки за участие в курсове и индивидуално обучение към МУ София.
- Текущо предоставяне на информация за СДО на сайта на РЗИ.

15. Дейности по събиране, обработване и предоставя финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона

- За периода са обработени 12 отчета за разделно отчитане на разходите;
- събрани, обработени и проверени 70 ежемесечни отчета по Приложение 2А и 33 тримесечни отчета по Приложение 2.
- Справка за натуралните показатели в делегирани от държавата дейности на функция “Здравеопазване” на общините - 22 бр.
- Изготвени анализи да дейността, финансовите и икономически показатели на публичните лечебни заведения за болнична помощ

16. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравни заведения:

- За 2015 г. са приети и обработени 2 908 медико-статистически отчета от ЛЗ и ЗЗ
- Оперативна статистическа информация (раждания, аборти, инфаркти, инсулти, интоксикации) – 179 бр.
- информационна карта на починалите деца на територията на област Стара Загора от 0 до 18г. – ежемесечни – 12 бр.
- събиране, кодиране и изпращане на свидетелства за перинатална смърт – 40 бр.
- проверка и кодиране на съобщения за смърт – 4 678 бр.
- справка по ПМС № 17 – 24бр.
- Справки за осъществен избор на екип/ лекар – 24 бр.
- Събиране и предоставяне на НЦОЗА на съобщения за суицидно действие 65 бр.

За нуждите на медицинската статистика се актуализира и поддържа информационна система “Демография”.

17. Внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване методична помощ и осъществяване контрол при прилагането

Във връзка с писма на НЦОЗА, е създадена организация по информирането на лечебните заведения в област Стара Загора, относно преминаването към ново електронното отчитане на медико-статистическа и финансова информация. РЗИ няма контролни функции.

18. Изработен 1 здравно-демографски анализ – изготвен кратък статистически сборник “Здравеопазване 2014 г.”, включващ в анализ на дейността на лечебните заведения и ресурсното им осигуряване.

19. Дейности по контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина:

- Общ брой извършени проверки в обекти за търговия на едро с лекарствени продукти – 2
- Общ брой проверки в обекти за търговия на дребно с лекарствени продукти – 356.
- проверки за издаване на оценка за откриване на аптеки, обекти за търговия на едро с лекарствени продукти – 17
- Извършени са и 3 проверки на дрогерии.
- Предоставяне информация на ОДБХ за регистрираните аптеки – 4

20. Дейности по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му дейности:

- Извършени проверки на търговци на едро и аптеки, притежаващи лицензия за търговия с наркотични вещества – 175 от тях:
 - Извършени проверки за издаване на протоколи на търговци на едро и аптеки, кандидатстващи за лицензия за търговия с наркотични вещества или промяна на обстоятелства – 18;
 - Проверки на обекти извършващи дейности с наркотични вещества – 175
- Изготвяне на обобщен отчет за движението на НВ – 4
- Извършени съвместни проверки с МВР и ДАНС – 2 бр.
- Предоставени специални рецептурни бланки/формуляри за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества 2 047 кочана, от тях 2 002 кочана зелени рецептурни бланки, 45 кочана жълти рецептурни бланки и 64 кочана специални формуляри.
- Вписвания в регистъра за специални формуляри - 32
- Участие в комисии за унищожаване на наркотични вещества и техните препарати – не са постъпили искания

21. Водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от приложения № 2 и 3 на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

- Приети заявления – 686
- Вписвания в регистъра – 2

22. Дейности по планиране, организиране и контрол на дейностите по медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи:

Разработване на военновременни планове за организацията на медицинската помощ за населението в региона и извършване дейности по отбранително-мобилизационна подготовка.

Планиране привеждането на здравните и лечебни заведения на пряко подчинение в готовност за работа при БАК и организиране на оповестяването в съответствие с действащите нормативни документи.

- Планиране управлението на медицинското осигуряване при БАК.
- Комуникационно-информационно осигуряване при БАК.

Своевременно провеждане в изпълнение на Плана за отсрочване от повикване във Въоръжените сили на резервисти и техника през 2015 г.

Поддържане на взаимодействие с други институции и ведомства при необходимост.

Изготвяне на годишен план за дейността по ОМП – 2015 г Актуализиране и представяне в МЗ, Дирекция “МД ” на данните на РЗИ .Стара Загора във връзка с осъществяване на оперативност в дейностите по ОМП

Изготвяне и представяне в МЗ, Дирекция “МД” на Отчет за проведените дейности по медицинското осигуряване на населението при кризи от военен и невоенен характер.

Организиране и провеждане на контрол по съхраняване и опазване на всички видове мобилизационни запаси и мощности в структурите от здравната мрежа в района.

Организиране на работни срещи със специалистите по ОМП от структурите от здравната/лечебна мрежа:

- по окомплектоването с кадрови потенциал, леглови фонд, специализирана техника
- по отсрочването
- по актуализирането на плановете на лечебните заведения за привеждане в по-висока степен на готовност
- по готовността за отреагиране при бедствени ситуации, терористични актове и т.н.
- по съхраняване на мобилизационните запаси и техника

Задачи по управление на медицинското осигуряване

- Актуализиране на заповедта за Съвета за медицинско осигуряване на населението при БАК
- Провеждане на заседания на Съвет за медицинско осигуряване на населението при БАК
- Участие в щабни тренировки на ОУПБЗН
- Изготвяне и представяне на доклад пред Щаба за координация на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия и аварии относно готовността на здравната мрежа на територията на областта за действие при усложнени зимни условия
- Участие в заседания на Областния и общинския съвет по сигурността и при БАК
- Актуализиране на Плана на РЗИ за защита при бедствия
- Актуализиране на Плана за привеждане на РЗИ в готовност за работа във военно време в съответствие с изискванията на ЗЗКИ
- изготвяне на Отчет-заявка на контролно число за отсрочване от структурите на здравната и лечебна мрежа в областта
- Събиране на данните от структурите на здравната мрежа в областта
- Обработване на данните в РЗИ
- Отсрочване на специалисти и техника от повикване във Въоръжените сили

Актуализиране данните за окомплектоваността на структурите от лечебната/здравна мрежа в областта с :

- личен състав;
- леглови фонд;
- специализиран транспорт към 01.01.2015 г.
- специализирани медицински екипи
- аптечни заведения

- натурални показатели на структурите на здравеопазването по общини
- натурални показатели на стационарната дейност
- разпределение на личния състав и легловия фонд от частния сектор
- разчет за необходимите количества ГСМ
- разчет за необходимите количества топлоенергия

Извършване на контрол и оказване на методична помощ по дейностите на ОМП

Поддържане и актуализиране на информационни системи

Дейности по защита на КИ

- Извършване на годишна проверка на регистратурата за КИ и изготвяне на протокол
- Актуализиране на Списъка по чл.37 от ЗЗКИ и изпращане в ДКСИ и ТДНС
- Актуализиране на Списъка по чл.26 от ЗЗКИ и изпращане в ДКСИ и ТДНС
- Подготовка и изпращане на документи за извършване на разширено проучване за достъп до КИ в ТДНС
- Извършване на обикновено проучване съгласно чл.47 от ЗЗКИ
- Осъществяване на контрол по прилагането на правилата за защита на КИ
- Преразглеждане на сроковете за защита на всеки материал или документ, маркиран с гриф за сигурност и изготвяне на протокол.

23. Съставяне на актове за административни нарушения и предложения на директора на РЗИ за налагане на принудителни административни мерки, предвидени в закон:

- Съставени актове за административни нарушения – 2
- Издадени заповеди за принудителни административни мерки – 0
- Издадени наказателни постановления – 2

24. Извършване на други дейности, произтичащи от нормативен акт или от законните разпоредения на директора на РЗИ:

Дейности по контрол на дейността на лечебните и здравните заведения по осъществяването на метрологичен контрол върху медицинската техника и апаратура – извършени са 87 проверки в ЛЗ.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

В изпълнение на стратегическите цели на РЗИ **основните дейности** на дирекцията бяха насочени към:

- провеждане на активен епидемиологичен надзор на заразните заболявания и вътреболничните инфекции;
- организация и контрол по имунопрофилактиката по Националния имунизационен календар;
- провеждане на контрол върху качеството на провежданите дезинфекции и стерилизации в ЛЗБП и ЛЗИБП;
- контрол по управлението на отпадъците с характер на опасни в лечебните заведения
- провеждане на профилактични изследвания, микробиологична, вирусологична и паразитологична диагностика на заразни заболявания като част от надзора на заразните болести

Реализирани основни дейности на отдел Противоепидемичен контрол:

Държавен здравен контрол

Проведен бе контрол на **1 221** лечебни заведения с **1 902** обекта, от които: **1411** обекта в ЛЗИБП, **152** обекта в ЛЗБП, **50** други ЛЗ, **257** здравни кабинети в детски и учебни заведения и **10** други обекта.

Служителите на отдел „ ПЕК” при РЗИ Стара Загора извършиха общо **9 230** проверки по имунизационната и протиепидемичната работа на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, домовете за медико-социални грижи, диспансери и ДДД фирми, от които:

- **3 937** текущи проверки при план 3 486, както следва:
 - 2 338 текущи епидемиологични
 - 630 планови по паразитологичен контрол
 - 969 по спазване на Закона за управление на отпадъците

- **264** проверки с лабораторен контрол

- **602** проверки по предписания

- **5293** тематични проверки по следните теми: Вътреболнични инфекции, Грип и ОРЗ, Провеждане на филтър за опаразитяване в детски и учебни заведения, Имунопрофилактика, Инфузионна терапия (ПВК), ОРЗ, Остри вяли паразити, Хладилна верига, Постекспозиционна терапия, Обхват с ваксина срещу РМШ, Изследване на бременни за ХИВ, Предварителен санитарен контрол, Качество на деакаризация, Биоциди, ДДД.

В резултат на провеждания ДЗК и във връзка с констатирани пропуски и нарушения на протиепидемичния режим, както и за създаване на по-добра организация на работа са издадени **1035** предписания, извършени са **609** проверки по предписания.

Съставени са **5** акта за административно нарушение на обща сума 500 лева.

Извършени са **1 539** проучвания на заразни болести

Извършена е проверка и е даден отговор на **41** жалби и сигнали на граждани, от които 13 са основателни и 25 неоснователни. 3 сигнала са пренасочени към други институции за вземане на мерки по компетенция.

Издадени са **64** доклада от предварителен здравен контрол относно здравните изисквания на лечебни и здравни заведения и **11** становища за класификация на опасните отпадъци в ЛЗ (предимно в рисковите индивидуални практики за специализирана медицинска помощ).

За контрол на провежданите дезинфекции и стерилизации в лечебните заведения са взети общо **6 576** проби, от които **0,50 %** с отклонение (**33**). Отклоненията са регистрирани в 4 ЛЗБП, ДМСГД Стара Загора, 3 ЛЗИБП, 1 пералня. На обектите с констатирани отклонения са взети проби за повторен контрол и наложени санкции.

Проконтролирани са **336** стерилизационни апарата и сушилни от които **3,8 %** с отклонение (**13**).

Регистрирани са 11 автоматични стерилизационни уредби, 303 автоклава, 3 сухи стерилизатора (използват се за стерилизация на стъklarия), 2 газови стерилизатора и 17 сушилни.

Дейност по контрол на дезинсекция и дератизация

Регистрираните ДДД фирми в област Стара Загора са 22. Контролът върху дейностите по ДДД на фирмите, извършващи такава дейност и общините, установява спазване на изискванията по чл. 17 и чл. 18 от Наредба №3/24.01.2005 г.

Във връзка с предстоящи ДДД обработки са връчени предписания на Кметовете на общините и ДДД фирми. Извършени са 23 основни проверки на ДДД фирми, 63 тематични проверки по ефективност от провеждане на дезинсекция и дератизация на детски заведения, 44 тематични проверки във връзка с писмо на МЗ и относно биоциди в складовата база на ДДД фирми и 4 проверки по сигнали на граждани. Основните констатации от проверките показват, че ДДД дейностите са извършени при спазване на изискванията по чл. 17 и чл.18 от Наредба №3/24.01.2005 г.

Дейности по Национална програма по профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България

Събиране и изпращане в НЦЗПБ – София на биологичен материал – кърлежи, от райони с доказани случаи на туларемия, за видово определяне и носителство (община Раднево, Гълъбово, Чирпан и с. Загоре, общ. Стара Загора);

Събиране и изпращане в НЦЗПБ – София на биологичен материал – комари (имаго) за видово определяне (юни, юли, август) от пунктовете за мониторинг (Николаево, Габарево, Обручище).

Изследване на биотопи за наличие на ларви на комари от род *Anopheles*. Изследвани бяха 117 водни биотопи с микроскопирани 585 проби. През 2015 година на територията на област Стара Загора са регистрирани 5 анофелийни биотопа, всичките в Казанлъшката котловина (Николаево, Зимница, Копринка, Дунавци и Габарево); 41 биотопа с ларви на *Culex* и 71 биотопа без ларви на комари. След второто изследване на доказаните анофелийни биотопи се установи, че два от тях са пресъхнали (Копринка и Зимница), а този при Николаево имаше наличие на ларви само на комари от род *Culex*. Регистрираните биотопи с ларви на *Anopheles* са картографирани и картотекирани и ще бъдат обект на наблюдение през следващата година.

Изследване на биотопи за наличие на ларви и имаго на комари от род *Aedes*. Установени бяха два временни биотопа (стари автомобилни гуми) с ларви и имаго на комари от вида *Aedes albopictus* на територията на складовата база на фирма „Еко Медиана Рисайклинг“ ООД край гр. Стара Загора. Поради високите температури и липсата на валежи, при повторното изследване беше установено пресъхване на първоначално констатираните биотопи. Не беше констатирано и наличие на имаго и ларви на *Aedes*.

Надзор на заразните заболявания

Общата заразна заболяемост (без грип и ОРЗ), регистрирана през годината е 745,19⁰/0000 (2 445 случая), при 736,18⁰/0000 (2 415 случая) за 2014 г.

Епидемичната характеристика на инфекциозната заболяемост се определя от:

- **Дихателни инфекции** - Заболеваемост – 441,93⁰/0000, при 485,70,93⁰/0000 за 2014 г.
- **Чревни инфекции** - Заболеваемост – 124,04⁰/0000 при 152,80⁰/0000 за 2014 г.
- **Трансмисивни инфекции** - Заболеваемост – 12,19⁰/0000 при 16,98⁰/0000 за 2014 г.
- **Вирусни хепатити** - Заболеваемост – 133,80⁰/0000 при 36,68⁰/0000 за 2014 г.

Увеличената **3,6 пъти заболяемост** е предимно от регистрираните случаи от **вирусен хепатит тип А** - регистрирани 401 заболели (заболеваемост – 122,21⁰/0000), при 83 за 2014 г.

- **Инфекциите с множествен механизъм на предаване** - Заболеваемост – 2,46⁰/0000 при 0,61⁰/0000 за 2014 г.
- **Невроинфекции** – 1,4 пъти повече са регистрираните случаи в сравнение с 2013 г.

Грип

През 2015г. нивото на интензивност на епидемичния процес на **Грип и остри респираторни заболявания**, в началото на есенно-зимния сезон 2014г. - 2015г., обхващащ периода от октомври 2014г. до третата седмица на януари 2015г., бе в границите на нормалното и се движеше около регистрираните средни стойности на заболяемост за страната. Рязко, почти двойно повишение на заболяемостта, се наблюдава през **четвъртата седмица на януари 2015г.**, когато регистрираната заболяемост достигна епидемични стойности и за периода **19.01.2015г. – 25.01.2015г.** заболяемостта от Грип и ОРЗ за областта

е **237,11** ⁰/₀₀₀ при средна за страната **172,55**⁰/₀₀₀; в резултат на което от **28.01.2015** г. се обяви грипна епидемия за цялата област. С оглед прекъсване на епидемичната верига в условията на грипна епидемия и ограничаване на заболяемостта на ОРЗ и Грип сред учениците за периода **28.01.2015г. – 30.01.2015г.** бе обявена грипна ваканция за област Стара Загора. През следващите две седмици заболяемостта от Грип и ОРЗ продължава да е с високи стойности, надвишаващи средните за страната, след което започва постепенно намаление и през **седмата седмица на 2015г.**, обхващаща периода от **09.02.2015** г. до **15.02.2015** г. стойностите на заболяемостта падат до **154,45** ⁰/₀₀₀ при регистрираната **средна за страната за същия период – 129,26** ⁰/₀₀₀ , което даде основание от **16.02.2015** г. да бъде отменена грипната епидемия

За горепосочения период бяха извършени **133 тематични проверки** от инспекторите на отдел “ПЕК” в практики на ОПЛ, детски заведения и училища на територията на гр. Стара Загора, относно организацията за провеждане на филтър и недопускане на болни деца, както и относно броя на отсъстващите ученици с клиника на ОРЗ и Грип. Проверки бяха извършвани и във Вътрешните и Детските отделения на ЛЗБП в град Стара Загора, относно постъпилите болни с усложнения след прекаран Грип и готовност за разкриване на допълнителни легла за лечение на пациенти при нужда. Проверки бяха извършени и в МЦ и ДКЦ на територията на град Стара Загора, относно създадената организация за работа в условията на грипна епидемия. При извършените проверки нарушения не бяха констатирани.

За периода **01.01.2015 г. - 31.03.2015 г.** в ИО и ДИО при МБАЛ – АД „Проф. Д-р Ст. Киркович”(Университетска) Ст. Загора с диагноза Грип са постъпили **78** души.

От изпратените в Референтната вирусологична лаборатория гр. София **55 проби, 18 са (+) положителни за Грип, от които 17 за А (H3N2) и 1 за тип А (H1N1).**

За 2015г. с противогрипна ваксина са обхванати общо **591** лица. От тях **44** са обхванати в Имунизационният кабинет при РЗИ – Стара Загора и **547** обхванати от ОПЛ.

Епидемични взривове

За област Стара Загора са регистрирани общо **3 епидемични взрива:**

Взрив от остър вирусен хепатит тип А в СДГ №16 – с. Старозагорски минерални бани.

Взрив от остър вирусен хепатит тип А в гр. Казанлък ОДЗ № 11

Вътреболничен взрив от E.coli O₆ в Отделение за недоносени деца на ДМСГД гр. Стара Загора.

През 2015 г. РЗИ Стара Загора помогна с противоепидемични мерки при възникнала епидемична ситуация в сектор Затворническо общежитие „Черна гора” към Затвора Стара Загора при главна дирекция „Изпълнение на наказанията” гр. София.

Вътреболнични инфекции /ВБИ/

В област Стара Загора на епидемиологичен надзор по ВБИ през отчетния период подлежат **18** лечебни заведения и ДМСГД, от които **4** частни болници. Поради закриването на СБДПЛПФЗР - с. Радунци през 3-то тримесечие на 2015 г., към края на отчетния период, лечебните заведения, подлежащи на епидемиологичен надзор по ВБИ остават **17**.

По данни от тримесечните сведения (ВБИ) – ф. 3.0-5, постъпващи в РЗИ – Стара Загора, през **2015** г. в лечебните заведения на Старозагорска област са лекувани общо **94 854** болни.

Общият брой на регистрираните ВБИ за **2015** г. е **848**, или това е **0,89%** от изписаните болни. За същия период за **2014** г. регистрираните ВБИ са **618**, което е **0,66%** от изписаните болни.

Дейност по имунопрофилактика

Дейността на имунопрофилактиката през 2015г е в съответствие с Закона за здравето чл.58 и чл.82,ал. 2.1 и Наредба №15/ДВ,бр. 45 от 2005г/ изм. и доп.от 28.05.2013г.; ДВ,бр.54 изм.и доп от 01.06.2014г.; ДВ, бр.92 от 07.11.2014г. за имунизациите в РБългария.

Осигуряване на биопродукти и мониторинг на хладилната верига

Биопродуктите за подлежащия контингент бяха разпределени според нуждите на ОПЛ и болничните отделения от склада на РЗИ Стара Загора, съгласно актуализиран и утвърдения план, график за всяко предходно тримесечие в срок до 5-то число на последния месец на текущото тримесечие.

При раздаването на ваксините от РЗИ за лечебните заведения, всяко тримесечие бе осъществяван и постоянен мониторинг по спазване на хладилната верига.

В РЗИ Стара Загора бе създадена и утвърдена Мониторна програма за контрол и състояние на наличните хладилни устройства (1 хладилна камера и плюсови хладилници).

През 2015г. са извършени общо 248 проверки по имунопрофилактика.

По спазването на хладилната верига са извършени 268 проверки, при които се констатира, че хладилната техника се контролира, съгласно изискванията. Температурата се контролира ежедневно в контролни листове.

Дейности по Програма за първична профилактика на рака на маточната шийка: среща с ОПЛ на гр. Стара Загора относно промените в ИК; разяснителни беседи по повод имунопрофилактиката и възможността за имунизация срещу РМШ сред родителите в ромските махали в гр. Николаево и гр. Раднево с раздадени 40 брошури и 10 диска; 279 проверки на ОПЛ, относно обхвата с ваксина срещу рак на маточната шийка и промените в ИК; 58 срещи с родители на 12 и 13 годишни момичета в 15 учебни заведения в гр. Стара Загора, гр. Казанлък и гр. Раднево с раздаване на информационни покани на родителите; 3 срещи със здравните специалисти към училищните здравни кабинети в областта с обхващане на 62 здравни специалисти; подготвена анкета за информираността на родителите, която заедно със здравно-образователните материали, официална покана за имунизация от РЗИ и диск, са предоставени на здравните специалисти към училищните здравни кабинети за родителите на 12 годишните момичета. Раздадени около 1200 комплекта. Към 31.12.2015 г. са получени и обработени 627 анкети, попълнени от родители.

От отчетите за извършени имунизации и реимунизации на ОПЛ в област Стара Загора през 2015г. **със завършена имунизация срещу РМШ са 24,75 % от подлежащите момичета. Приложени са общо 513 дози ваксина срещу РМШ.**

При получаване на ваксина всяко тримесечие се изисква задължително от всеки ОПЛ да предостави пълната информация за наличното количество ваксина, както и сведения за извършените имунизации и реимунизации (Приложение №7 ДВ, бр.92 от 07.11.2014г. за имунизациите в РБ). При констатирани несъответствия между изразходваната и налична ваксина се извършват проверки по достоверността на подадената информация и на място.

За 2015 г. бе съставен 1 акт за административно нарушение на ОПЛ за неправилно съхранение на ваксините, нарушена хладилна верига и за неправилна регистрация на извършените имунизации и реимунизации.

Мониторинг на имунизациите

При приемането на отчетите за извършените имунизации и реимунизации от ОПЛ, предавани в РЗИ се прави мониторинг и на място за приход-разход-остатък.

Имунизационният обхват се мониторира при рутинните проверки на инспекторите от отдел „ПЕК” в амбулаториите на ОПЛ, където се извършва проверка за своевременността на проведените имунизации и реимунизации, както и причините за необхващането на подлежащите лица.

Имунизационният обхват на децата в ученическа възраст се проследява и посредством обработка на информацията, постъпваща два пъти годишно / м. януари и м. юни / от медицинските специалисти в учебните заведения, както и при извършваните през годината текущи проверки.

На основание Наредба № 15 за имунизациите в РБ, в началото на м. януари 2015 г. със Заповед на директора на РЗИ Стара Загора е актуализирана Регионалната комисия за освобождаване от профилактични имунизации, съгласно която се провеждат ежемесечни заседания. През 2015 г. са проведени 10 заседания, на които са представени 69 деца, от тях отложени с мнение за трайно освобождаване от имунизация 13 деца, с мнение за временно освобождаване от профилактични имунизации 56 деца.

Постигнат е обхват на подлежащите на имунизация 97.30 % (обхванати са 29452 от подлежащи 30269).

Работа в имунизационния кабинет

В кабинетът се извършват и профилактични имунизации на лица без личен лекар в съответствие с Имунизационния календар на Република България, както и препоръчителни имунизации на всички желаещи.

Учениците без избран личен лекар се уточняват след получаване на информация от медицинските специалисти в учебните заведения на област Стара Загора.

За новородените деца информацията за избор на личен лекар се получава след обработка на данните, изпращани ежемесечно в РЗИ от родилните отделения в областта и РЗОК.

През 2015 г. в Имунизационния кабинет на РЗИ – Стара Загора са обхванати лица със следните ваксини: противогрипна ваксина – 44, ваксина срещу КХТ – 23, ваксина срещу вирусен хепатит тип В и тип А – 10 и други.

През януари – декември 2015 год. в РЗИ гр. Стара Загора са издадени 17 сертификата за ваксинации и реваксинации на лица, заминаващи в чужбина.

Надзор на остри вяли парализи

На територията на Старозагорска област са регистрирани общо 11 случая, от които 9 случая на парализа на лицеви нерв и 2 на ОВП.

Работа в КАБКИС

През 2015 г. дирекция “НЗБ” работи по **1 компонент** на програма **"Превенция и контрол за ХИВ / СПИН"** - **Компонент 3** - “Увеличаване на обхвата на доброволно консултиране и изследване за ХИВ чрез мрежа от ниско прагови услуги с фокус върху групите в най-голям риск” - дейност на КАБКИС 10.

Кабинетът за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН работи по Програмата на ООН “Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” с основна цел, ориентирана към най-уязвимите групи на обществото с установени поведенчески рискове – роми, лишени от свобода, ХИВ позитивни, интравенозни наркомани, проституиращи момчета и момичета.

От 01.01 до 31.12.2015 г. през КАБКИС 10 – Ст. Загора за консултация и изследване са преминали **3687** клиента с общо **7327** посещения /пред- и следтестови консултации/. Направени са **3677** изследвания /при 3062 за 2014 г./.

Разпределението по пол показва, че **65.74 %** от клиентите, посетили кабинета през 2015г. са били жени и **34.17%** - мъже.

Това са млади хора в активна възраст, като с най-висок относителен дял през 2015г. е възрастовата група 30-39г.–25.96% от всички пожелали да узнаят своя ХИВ статус, следвани от 25-29 г. – 20.75% и 20-24г. – 14.37%

При всички клиенти на кабинета е проведено предтестово консултиране. На явилите се за получаване на резултати е проведена следтестова консултация.

През 2015г. клиентите на кабинета, предимно от рисковите групи, както и лица лишени от свобода в затворите Ст.Загора, Сливен и Черна гора бяха изследвани и за Сифилис, Вирусни хепатити В и С.

- **2153 (58.55%)** са изследвани за *Сифилис*, от които **1.3% (28 лица)** са с **положителен резултат**.
- за *Хепатит В* изследваните са **1961 (12.7%)**, от които **2.63% (51 лица)** с **положителен резултат**.
- за *Хепатит С* са изследвани **1128 (30.67%)**, от които **3.5% (40 лица)** са с **положителен резултат**.

През изминалата година КАБКИС 10 успешно си сътрудничи с неправителствените организации и сдружения, работещи по различните компоненти на Програмата за профилактика и контрол на СПИН и СПБ, както и с различни младежки и студентски асоциации.

През 2015 г. бе продължена инициативата Кабинетът да изнася дейността си “на терен”, като през годината бяха проведени 40 кампании по различни поводи, повечето от които със съдействието на неправителствени организации.

1653 (44.95%) от клиентите на кабинета са изследвани извън КАБКИС (по време на кампании и в Затвора) при **1279** за миналата година.

При проведените през 2015г. кампании са били консултирани и изследвани общо **1115** лица, предимно от млади хора, ученици и медицински специалисти от общинските болници в Стара Загора, Казанлък, Чирпан, Гълъбово и Раднево или **30.32 %** от общия брой изследвани.

През 2015г. продължи тенденцията от предходните години три пъти месечно да се провеждат изследвания на лишените от свобода в затворите Стара Загора, Сливен и Черна гора. Общият брой на изследваните в затворите през 2015г. е **538 (14.63%) от всички изследвани лица през годината**.

Дейност на отдел „Медицински изследвания”

Лабораториите в отдел „Медицински изследвания” – за микробиологични, серологични и паразитологични изследвания изпълняват стриктно съответните за всяка специалност Национални стандарти, което гарантира качество и прецизност на лабораторната диагностика. Умело се използват класически и съвременни методи на изследване.

В отдела са изследвани 100% от постъпилите материали.

Извършени са 48 406 лабораторни анализи през 2015 г., при 53 683 за 2014 г., т.е. 1,1 пъти по-малко през отчетната година.

Броят на изследваните лица е 20 403.

Разпределението на броя изследвания по видове е следното:

| вид изследване | 2014 г. | | 2015 г. | |
|-----------------|------------------------|-------------------------------|------------------------|-------------------------------|
| | брой извършени анализи | от тях с положителен резултат | брой извършени анализи | от тях с положителен резултат |
| Паразитологично | 28 751 | 0,91 % (146) | 22 613 | 0,59% (131) |
| Микробиологично | 17 454 | 1,07 % (106) | 14 595 | 0,35% (51) |
| Серологично | 7 478 | 8.61% (247) | 11 198 | 2,66% (298) |
| ОБЩО | 53 683 | 2,62 % (449) | 48 406 | 0,99% (480) |

Табл. 1. Резултати от видовете изследвания – сравнителни данни

Видно е, че броят на изследванията през 2015 г. е 1,1 пъти по-малък в сравнение с 2014 г., а относителният дял на положителните резултати е с 1,1 пъти по-висок.

През отчетния период всички звена в отдела взеха участие в системата за външен лабораторен контрол и получиха сертификати за успешно представяне.

Микробиологична лаборатория получи и удостоверение за участие в Националната система за надзор на антибиотичната резистентност-BulSTAR.

За периода лабораториите в отдела участваха в етиологичното дешифриране на всички епидемични взривове, възникнали на територията на областта.

С микробиологични изследвания са обхванати 3 523 лица. Диагностицирани са общо 51 (1,45%) положителни. В сравнение с 2014 г., когато са изследвани 4 502 лица, а положителните са 77 (1,71%), се забелязва намаляване на броя на изследваните с около 21,75%. За 2015 г. са изследвани и 5 848 проби от болници, медицински центрове, лекарски и стоматологични кабинети, от тях с отклонения бяха 29 проби (0,49%). За 2014 г. същите проби бяха съответно 5 438, с 29 отклонения (0,53%).

Общия брой на постъпилите за изследване проби е 9 371, на които са извършени 14 595 анализа, при 9 940 проби и 17 454 извършени анализа за 2014 г. Видно е, че броя на пробите е намалял с около 6%, а извършените анализи са намалели също с около 16%.

Броя на платените изследвания е 7 878, което съставлява 53,97% от всички извършени изследвания.

Микробиологичните анализи за отчетния период са 14 595 при 17 454 за 2014 г. Броят на постъпилите за изследване проби е 9 371. Изследванията за чревни патогени са общо 8 186 с 0,07% с доказани причинители. Чревните изследвания включват профилактични изследвания – 7 413 (изследване предимно на лица за лични здравни книжки, за постъпване в социални домове и изследвания на деца за прием в детски заведения); изследване на контактни – 347; изследване на болни – 423 (лица с клинични оплаквания от страна на гастроинтестинален тракт, насочени за изследване от ОПЛ или по епидемични показания) и изследване на преболедували.

Извършени са 561 клинично-микробиологични изследвания с 8,02% положителни резултати (платени, профилактични и платени, по епидемични показания). За 2014 г. са извършени 333 клинично-микробиологични изследвания, етиологично са доказани 45 изолати (8,02%).

Вирусологичните изследвания за 2015 г. са 11 198, с 11 198 анализи, извършени на 3 505 лица, от които 298 (2,66%) с положителен резултат.

От тези изследвания 10 773 (96%) са по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” и Национална програма ХИВ и СПИ.

Платени изследвания са 425, от които 32 проби са положителни (7,53%).

За сравнение през 2014 г са извършени 978 платени изследвания.

През 2015 г. са извършени 22 613 паразитологични изследвания с морфологични и имунологични методи на 13 385 лица, при 28 751 изследвания на 16 185 лица за 2014 г. От общия брой лица с морфологични изследвания, най-много са тези по профилактични показания – 13 375. В сравнение с 2014 г. се установява леко завишаване на общия брой профилактични изследвания.

Ентеробиозата е водеща по разпространение и с особено значение за организираните детски колективи. С цел нейното намаляване, са обхванати еднократно с перианални изследвания 150 детски заведения, домовете за деца и юноши, интернатите и домовете със специален статут. От изследваните 9 321 деца, с положителен резултат са 66 (0,71%) при 10 358 изследвани с 117 (1,13%) положителни за 2014 г. Забелязва се занижаване на екстензитета на ентеробиоза в организираните детски колективи.

На 4 018 лица са направени изследвания за ентеробиоза по профилактични показания. Открити са 48 (1,19%) опаразитени.

Освен перианални, на децата от детските заведения са извършени и копрологични изследвания. Не са установени опаразитени.

Жиардиазата заема второ място по разпространение от контактните паразитози. Общият брой на изследваните е 4 052 лица - с положителен резултат са 3 (0,07%). През 2014

г. са изследвани 5 870 лица и открити 12 (0,21%) положителни. На лице е намаляване броя на изследваните лица и понижение на опаразитеността.

През 2015г. са регистрирани 15 случая ($4,57^0/0000$) на ехинококоза за област Стара Загора. Разпределението по пол показва, че 60% (9) от случаите са мъже и 40% (6) са жени. По локализация 9 са с ехинокок на черния дроб, 4 на бял дроб, един с ехинокок на черен и бял дроб и 1 на ретроперитониума. От заболелите оперирани пациенти 13 са първични случаи и два рецидив.

За обективизиране на текущия паразитологичен контрол през 2015 г. са взети 635 проби - води, нискостеблени плодове и зеленчуци, утвивки от битова среда и други, на които са извършени 1119 анализа. Всички са с отрицателен резултат. Паразитологичният контрол в детските заведения е обективизиран с 570 проби.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

В изпълнение на Стратегическите цели на РЗИ Дирекция „Обществено здраве” си постави следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Извършване на контрол във всички етапи на проектиране, строителство, реконструкция, разширение и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение.
2. Участие в състава на Експертните съвети по устройство на територията към общините на територията на област Стара Загора, съгласно ЗУТ и писмо № 32-00-74 от 15.09.2003 г. на МЗ.
3. Участие в комисиите за избор на терен и промяна предназначението на земеделските земи.
4. Участие в Експертните съвети на други ведомства.
5. Контрол на обекти в хода на строителството на новостроящи и реконструирани се обекти, както и на всички производствени обекти, в които ще се произвеждат стоки, имащи значение за здравето на населението.
6. Издаване на здравни становища за държавна приемателна комисия. Участие в работата на държавните приемателни комисии за въвеждане в експлоатацията на строежите.
7. Провеждане на ефективен здравен контрол, с цел защита здравето на населението и интересите на потребителите, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.
8. Осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност, подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол.
9. Прилагане на подхода за оценка на риска при провеждане на здравния контрол в обектите с обществено предназначение, на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на населението.
10. Предотвратяване на възможните рискове за здравето на нацията чрез мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда.
11. Комплексни проверки със сътрудници от други дирекции.
12. Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от РЗИ за прилагане на нормативната уредба.

13. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с местните и регионални здравни и други структури, националните центрове и МЗ при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол.
14. Политика за налагане на административните наказания, която да осигурява фокусиране на тази дейност там, където съществува реален риск за общественото здраве и се извършва по прозрачен и последователен начин.

При провеждане на държавен здравен контрол за изпълнение на нормативните изисквания в обектите с обществено предназначение и на стоките със значение за здравето на населението на територията на област Стара Загора **основните приоритети** са следните:

1. Недопускане на проектиране и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение, водещи до здравен риск за населението.
2. Провеждане на систематичен и ефективен здравен контрол на обекти с обществено предназначение и дейности свързани със здравето на населението.
3. Извършване на мониторинг на факторите на жизнената среда:
 - 3.1. Питейни води и води за къпане
 - 3.2. Уличен шум
 - 3.3. Нейонизиращи лъчения
4. Продукти и стоки със значение за здравето на населението
 - 4.1. Козметични продукти
 - 4.2. Химични вещества и смеси
 - 4.3. Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води
5. Превенция на тютюнопушенето

Постигнати резултати:

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Приоритет 1. Недопускане на проектиране и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение, водещи до здравен риск за населението.

Дейности:

През 2015 г. са проведени **54** заседания на Експертния съвет към РЗИ - Стара Загора, на който са постъпили за разглеждане и издаване на становища **261** проектни документи и писма от РИОСВ за преценка необходимостта от ДОВОС и ЕО на инвестиционни предложения. От тях:

- Устройствени схеми и планове – 150 бр.
- Инвестиционни проекти – 33 бр., като от тях:
 1. лечебни и здравни заведения – 14 бр.
 2. други обекти не подлежащи на текущ здр. контрол – 15 бр.
- Отговори на писма за преценка необходимостта от ДОВОС и ЕО на инвестиционни предложения – 78 бр.

Инспекторите от отдел “ЗТЕ” са присъствали на **139** проведени заседания на експертните съвети: на Общините – 130 бр., Областна администрация - 9 бр. където с тяхно участие са разгледани общо 2547 проектни документи. От тях:

- Устройствени схеми и планове – 1570 бр.
- Инвестиционни проекти – 977 бр., като от тях:
 1. Лечебни и здравни заведения – 9 бр.
 2. Обекти с обществено предназначение – 105 бр.
 3. Други обекти не подлежащи на текущ здр. контрол – 863 бр.

Всички постъпили проекти в Общинските администрации са ъгласувани от здравните инспектори, участници в заседанията на ъответния общински експертен съвет.

През 2014 г. инспекторите от отд. "ЗТЕ" са участвали в **85** бр. заседания на държавни приемателни комисии, от които 1-лечебни и здравни заведения, 30 – обекти с обществено предназначение и 54 - други неподлежащи на здравен контрол. Издадени са 6 бр. становища относно държавното приемане и разрешаване ползването на строежите. При издаване на становищата се спазват изискванията на МЗ за оглед на обекта, разглеждане на проектно – сметната документация и извършване на лабораторни изследвания за обекти, където това е необходимо. Всички протоколи на държавните приемателни комисии са с положителни становища от здравните инспектори на РЗИ - членове на комисииите.

Служителите на отдела целогодишно са участвали съвместно със служители от Дирекция „ОЗ" в проверки и отговори на жалби и сигнали на граждани и обществени организации.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Приоритет 2. Провеждане на систематичен и ефективен здравен контрол на обекти с обществено предназначение и дейности свързани със здравето на населението.

- Извършени 7620 проверки в 4012 обекти с обществено предназначение, подлежащи на контрол.
- Издадени 196 предписания.
- Съставени 21 акта за административни нарушения на физически лица
- Издадени 26 наказателни постановления на физически лица, на обща сума 5700 лв., със средна сума на едно постановление 219.23 лв.
- Издадени са 10 Заповеди на директора на РЗИ – Стара Загора за забрана реализацията на 650 броя единични опаковки нехранителни продукти, 1 Заповед за спиране експлоатацията на обекти или части от тях.
- Издадени са 49 Заповеди за заличаване от регистъра на обекти с обществено предназначение.

Изводи:

- Все по - голям процент от проверените обекти са приведени в съответствие със здравните изисквания.
- Във връзка с подобряване на условията в обектите с най-висок риск/учебни и детски заведения/ бяха издадени предписания за извършване на ремонтни дейности. Издадените предписания за учебната 2015/2016г. бяха изпълнени в срок.
- Все още продължава да бъде съществен проблема недостатъчният брой класни стаи в градските училища, поради което се налага двусменно обучение на учениците /едни и същи класни стаи се ползват от ученици на различна възраст/; не е осигурена ръстова учебна мебел. В някои от училищата е затруднено провеждането на учебния процес в часовете по физкултура и спорт, поради недостатъчния брой физкултурни салони и спортни площадки. В някои от учебните заведения, разкрити в села са проблем външните тоалетни.
- Частични ремонтни дейности бяха извършени и в детски заведения.
- Собствениците на предприятията за производство на козметични продукти работят, съгласно добрите производствени и хигиенни практики и разработените технически досиета за произвежданите от тях продукти.
- В по-голямата част от интернет залите са осигурени и се поддържат условия за безопасно използване на интернет услугите. При проверките се забелязва следната тенденция: Въпреки, че до мониторите са поставени надписи, относно времето за непрекъсната работа с компютър за малолетни и непълнолетни лица, контролът по

изпълнение на това изискване е много труден, както за собствениците на обектите, така и за инспекторите на РЗИ.

- Служби по трудова медицина - Извършени са проверки на всичките 23 СТМ, относно съответствието на дейността им с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3 за условията е реда за осъществяване на дейността на службите по трудова медицина. Издадено е едно предписание и са дадени препоръки в протоколите от проверки на четири СТМ, които са изпълнени.
- Агроаптеки - Извършени са общо 45 проверки на агроаптеки и складове за препарати за растителна защита. Издадени са 2 предписания, които са изпълнени в срок. Издадени са и 6 заповеди за забрана реализацията на продукти и стоки по повод констатиране наличие на биоциди с отменени разрешения за пускане на пазара от МЗ върху опаковките. В РЗИ е представена писмена информация по изпълнението на заповедите.
- Оптики - Извършени са 46 проверки на общо 42 регистрирани оптики в област Стара Загора. Предписаните мероприятия в протоколите от проверки на няколко оптики са изпълнени в срок.
- За обективизиране на контрола са взети следните проби:
 - Отривки от детски, социални заведения и от други обекти/БРФРК, хотели, фитнес зали/ - 932 броя, от които отговарят 926 броя
 - отпечатъци от бельо – 37 броя, от тях отговарят 37
 - Дезинфекционни разтвори и биоциди от детски заведения, централни водоизточници и плувни басейни - 311 броя, от тях отговарят 310 броя;
 - Почви от пояс I на СОЗ – 7 броя, без отклонения

Приоритет 3. Извършване на мониторинг на факторите на жизнената среда.

Приоритет 3.1. Питейни води и води за къпане.

Питейни води

- Извършени 2552 проверки на 427 централни водоизточници (405 централни водоизточници, водоснабдяващи населени места и 22 ведомствени водоизточника за питейно-битови нужди), 11 минерални, 50 местни обществени водоизточника и 440 самостоятелно разположени водоснабдителни съоръжения.
- По мониторинговата програма са вземани проби от 522 пункта (420 от водопроводната мрежа на населените места, 29 от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели, 37 от местни обществени водоизточници и 10 от минерални водоизточници).
- Взети са и са изследвани **1690 проби питейна вода**.
 - **96.4% от изследваните по показателите на постоянния мониторинг 1265 проби отговарят на Наредба № 9** (В това число 94% от изследваните 1097 проби от водопроводната мрежа на населените места; 89.6% от изследваните 48 проби от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели; 75% от изследваните 76 проби от местни обществени водоизточници; 100% от изследваните 44 проби от минерални водоизточници).
 - **84.7% от изследваните по показателите на периодичния мониторинг 209 проби отговарят на Наредба № 9** (В това число 83.4 % от изследваните 193 проби от водопроводната мрежа на населените места и 100% от изследваните 16 проби от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели).

По радиологични показатели – За 2015 г. са изследвани 15 проби в РЗИ – Пловдив.

Изводи:

- Отклоненията в качествата на питейната вода за област Стара Загора по химични показатели, са предимно по показател **нитрати**. Най-често отклоненията се срещат в малките населени места, където водоизточниците са разположени сред обработваеми селскостопански площи.
- Отклоненията по микробиологични показатели са предимно в малките населени места, в резултат на старата и амортизирана водопроводна мрежа в обекта, а не на влошените качества на водата във водоизточника. Това се потвърждава от факта, че при вземане на проби вода едновременно от няколко пункта в едно населено място, само в един от пунктовете има отклонение от нормите. Съгласно СЗО се допускат до 5% отклонения в качеството на водата по здравнозначимите микробиологични показатели.

Анализите показват, че питейните води в област Стара Загора отговарят на стандартите за безопасност на СЗО.

През 2015 г. няма причинно-следствена връзка между възникналите инфекциозни заболявания и качествата на питейната вода.

Води в плувни басейни. През 2015 година са извършени проверки в 39 обекта, от които 26 открити и 13 покрити плувни басейна.

За обективизиране на контрола са извършени анализи на 127 броя проби с 1397 изследвания, от които 1352 (96.8%) отговарят на Инструкция № 34.

Изводи:

В по-голямата част от плувните басейни са осигурени условия за безопасна почивка и ползване - изградени са пречиствателни съоръжения; извършена е дезинсекция и дератизация на тревните площи; спасителният пост и медицинският пункт са оборудвани съгласно изискванията; санитарно-битовите помещения се поддържат в добро хигиенно състояние. През изтеклата година установените отклонения в пробите води бяха както по химични, така и по микробиологични показатели. След предприетите незабавни мерки, повторните проби не показваха отклонения.

Приоритет 3.2. Уличен шум.

В системата за мониторинг в град Стара Загора и град Казанлък са обособени 45 пункта за измерване на шумовите характеристики, разпределени в три групи на уличната мрежа, както следва:

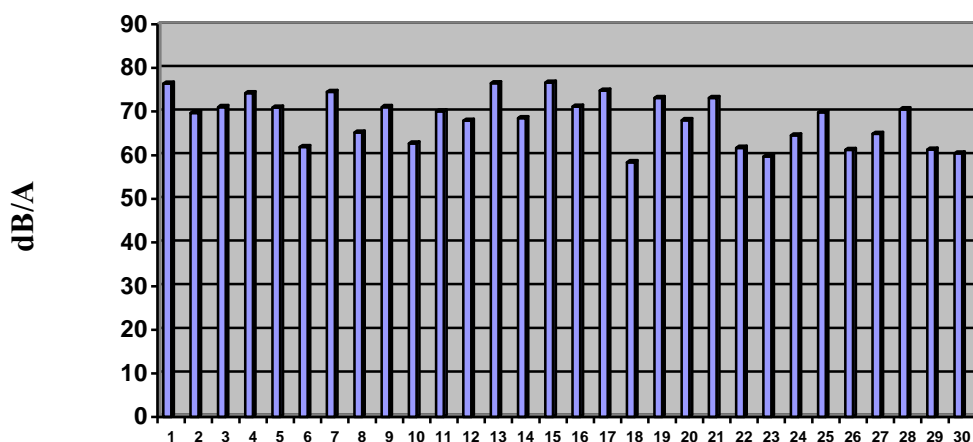
- ◆ I група – 20 пункта на улици натоварени с МПС;
- ◆ II група – 11 пункта до производствено складови територии и зони;
- ◆ III група – 14 пункта в територии, подлежащи на усилен шумозащита.

Резултатите от обработените данни са представени като годишни минимални средни стойности, годишни максимални средни стойности и годишни средни стойности по години и в оценъчни интервали на шумовите нива.

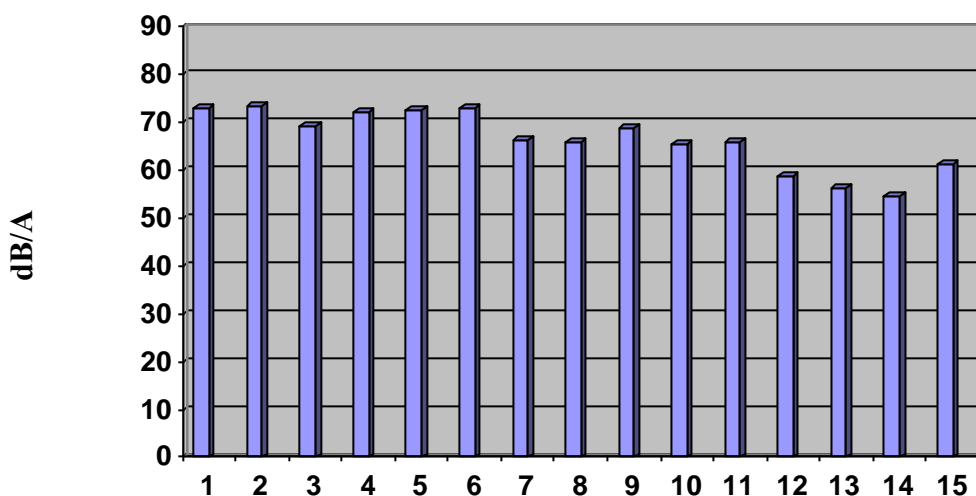
За нуждите на анализа е проучена и мрежата от главни и събирателни улици по фактори, влияещи на нивото на шума и по групи и райони на града.

Резултатите от проучването на градската мрежа от главни и събирателни улици, обхванати с измервания на шумовото натоварване по обособените групи пунктове показват, че всички улици са с асфалтирани пътни настилки, с относително добро състояние на пътното платно и неговото покритие. Ширината на уличното платно варира от 6 до 18 метра. Предвид характерния релеф на територията на град Стара Загора наклонът на улиците е в диапазон от 0,48 % до 12,2 %. Преобладаващо е двупосочното движение, както и двустранното застрояване (основно със сгради от 2 до 8 етаж).

Измерени средни нива на шума в пунктовете на гр. Стара Загора през 2015 г.



Измерени средни нива на шума в пунктовете на гр. Казанлък през 2015 г.



Анализирани са границите на диапазоните на получените средногодишни стойности на шумовите нива в градовете Стара Загора и Казанлък по групи пунктове за периода 2011 – 2015 г. Анализът показва добре изразена закономерност на изменение на нивата в зависимост от характеристиката на групата пунктове, респективно улиците около пункта.

Най-високи са средногодишните стойности за шумовите нива на улиците около пунктовете от първа група – на улици натоварени с МПС.

Като благоприятен следва да се отчете фактът, че с относително най-ниски средногодишни стойности са пунктове, респективно улиците от жилищни зони. Направената характеристика на пунктовете нива и оценката на шумовото натоварване на уличната мрежа позволяват да се определи степента на шумово натоварване на околната среда в град Стара Загора и град Казанлък като един от десетте европейски индикатора за градско развитие.

Извършена е и обработка на данните по възприетите в системата на мониторинга интервали на шумовото ниво сумарно за града и за районите, обособени от улиците с референтни пунктове. Обобщените резултати изразени като брой и процент от общия брой в обхвата на мониторинга по години показват, че по средногодишните стойности се разграничават различни зони на преобладаващи нива на шума по групи пунктове за региона.

За първа група преобладават районите и улиците с шумови нива в границите от 68 dB/A/ до 77 dB/A/, като с по-голям относителен дял са районите и улиците с шумово ниво в интервала 68 dB/A/ – 72 dB/A/.

При втора група преобладава броя на пунктовете в границите от 73 dB/A/ до 77 dB/A/ за гр. Стара Загора и в интервала 63 dB/A/ – 67 dB/A/ за гр. Казанлък.

При третата група пунктове, преобладава броя на пунктовете в интервала 58 dB/A/ – 67 dB/A/ за град Стара Загора и под 58 dB/A/ за град Казанлък

Отчита се колеблива тенденция при изменение на шумовите нива по интервали.

Тревожен остава фактът, че в групата на т.н. “лидери” по шумови нива се включва и пункт на улици, на които са разположени две елитни учебни заведения на град Стара Загора: VI-то ОУ и СОУ “М.Горки”, както и детска ясла. Това са пунктовете:

- ✓ бул.“Ген. Столетов” между ул. “Иван Асен II” и ул. “Сава Силов”;
- ✓ ул. “Хр. Ботев” до VI-то ОУ;
- ✓ ул. “Гурко” - срещу Куклен театър.

От 45^{-те} контролни пункта само за тези в трета група - в жилищни квартали, са регистрирани средногодишни шумови нива в границите на допустимите по българското законодателство, но за съжаление не във всичките.

Изводи:

1. Наблюдаваните улици в град Стара Загора и град Казанлък са с шумови нива над допустимата за градски условия стойност.
2. Шумовото натоварване на околната среда в региона е обусловено основно от транспортния поток по уличната мрежа на градовете.
3. Високото шумово натоварване на околната среда определя неблагоприятни условия за градско развитие по отношение на акустичните качества на околната среда и здравния риск за населението.

Като мощен стресов фактор шумът далеч не изчерпва своето вредно въздействие върху организма само със специфичното поражение на слуховата функция. Той влияе върху нервнo-психичната сфера, сърдечно-съдовата система, стомашно-чревния тракт, жлезите с вътрешна секреция, обмяната на веществата, нервнo-мускулния апарат и др. В определен смисъл може дори да се твърди, че неспецифичното въздействие на шума заема по-важно място в шумовата патология, отколкото специфичното поражение на слуховата функция. **Проучванията показват, че няма орган в човешкото тяло, който да е пощаден от вредното въздействие на шума.**

На базата на направените изводи и установената вреда за човешкото здраве от въздействието на високите шумови нива и през 2016 г. усилията на РЗИ – Стара Загора ще бъдат насочени към подпомагане дейността на общините за подобряване на акустичната среда в урбанизираните градове.

Приоритет 3.3 Неойнизиращи лъчения

- По подадените от операторите данни е създаден регистър на базовите станции на територията на област Стара Загора. Обектите са вписани в Публичния регистър на РЗИ. Продължава създаването на регистър на обекти, подлежащи на здравна защита намиращи се в близост до базови станции на GSM оператори. През изминалата година съвместно с

дирекция „ЛИ” са извършени 34 измервания на плътност на мощност на електромагнитното поле в близост до обекти, подлежащи на здравна защита. Измерените стойности на контролирания параметър съответстват на изискванията на Наредба № 9 на МЗ, ДВ бр. 35/1991 г.

Приоритет 4. Продукти и стоки със значение за здравето на населението

Приоритет 4.1. Козметични продукти

- Проверки в обектите за съхранение и търговия с козметични продукти, фризьорските и козметичните салони - в по-голямата си част козметичните продукти са етикетирани съгласно изискванията на Регламент /ЕО/ № 1223/2009 г. на Европейския парламент и Съвета.
- Взети за лабораторни изследвания 124 броя козметични продукти. При извършените изследвания по микробиологични и химични показатели, както и за тежки метали по целесъобразност не са установени отклонения от установените норми.
- Основен проблем са стоките внос от трети страни, предлагани в така наречените магазини “за един лев”.
- Извършени 532 проверки в резултат на получени писма от МЗ за постъпила информация от Комисията за защита на потребителите за получени нотификации по системата RAPEX за опасни стоки, открити на територията на Европейския съюз.

Приоритет 4.2. Химични вещества и смеси

- Извършени 205 проверки в търговската мрежа.
- Извършени 103 проверки на бензиностанции и газстанции.
- Издадена 1 заповед за забрана реализацията на продукти и стоки на фирма с обект от търговската мрежа, с които е спряно пускането на пазара на 2 вида химични смеси с общо количество 115 броя без осигурена информация на български език върху опаковките до привеждането им в съответствие със законодателството. По заповедта е получена информация за отстраняване на несъответствията спрямо изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.
- Извършени са 8 проверки в обекти на фирми за производство, формулатори или потребители надолу по веригата на химични вещества и смеси. Три от тези проверки са в Производствена база за химични смеси на „Ароматик” ООД гр. Казанлък.
- Извършени са и допълнителни проверки по повод постъпили писма от МЗ в 47 обекта относно химични смеси или други продукти, съдържащи опасни вещества в наднормени концентрации в несъответствие с Приложение № 17 на Регламент /ЕО/ № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали /REACH/. Посочените в писмата продукти не са открити при извършените проверки.
- **Проверки относно биоциди**
Проверени са складовете на 22 ДДД фирми на територията на област Стара Загора съвместно с главни инспектори от Дирекция „Надзор на заразните болести” по повод писмо на МЗ за извършвана електронна търговия с биоциди. В складовете на фирмите не е констатирано наличие на биоциди, визирани в писмото на МЗ.
РЗИ е информирана от МЗ и относно промените в законодателството за биоцидите, свързани с издаване на разрешения за пускане на пазара във връзка с разпоредбите на Регламент /ЕО/ №1272/2008.
- **Проверки на детергенти**
Извършени са проверки в обекти от търговската мрежа във връзка с писмо на МЗ за проверка на детергенти, предназначени за масова употреба, върху опаковките на които присъства графично изобразяване на плодове в нарушение на чл. 11 от ЗЗВВХВС . През 2015 г. са получени 3 писма от други РЗИ в страната по повод разпространявани

несъответстващи биоциди и детергенти по които са извършени проверки и са предприети съответните мерки.

• **Проверки относно азбест**

Извършени са проверки по писмо на МЗ за юридически лица, осъществили внос на азбестови влакна и изделия, съдържащи азбест, за които е въведена забрана за пускане на пазара, в т.ч. внос и употреба, съгласно европейското законодателство. Поради установен внос на азбестови изделия по Митническите декларации, са издадени две заповеди за спиране пускането на пазара и употребата на продукти и стоки на Директора на РЗИ-Стара Загора.

Изготвена е информация за издадените разрешения от РЗИ – Стара Загора за дейности по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали на база наличните документи за периода 2005 – 2014 г. поради разработване на Национален азбестов профил в изпълнение на Националната програма по безопасност и здраве при работа.

Получени са Указания от МЗ за извършване на контрол при внос на азбестови влакна и изделия, съдържащи азбест. В писмото са дадени насоки при контрол на внос на каменна вата и термоси съдържащи азбест. До края на 2015 г. не са получени Митнически уведомления с информация за внос на двата вида изделия.

Приоритет 4.3. Бутилирани минерални изворни и трапезни води

Общия брой на извършените проверки е 502.

Бяха взети 30 броя проби за изследване по химични и микробиологични показатели, при които не се констатираха отклонения от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води предназначени за питейни цели ДВ бр.68/2004г.

При текущите инспекции на детски и учебни заведения се установи че не се предлагат бутилирани води от предоставения списък със забранените за употреба бутилирани минерални води за деца да 7 год. възраст.

Приоритет 5. Превенция на тютюнопушенето

- Извършени 956 проверки в 916 заведения за обществено хранене по контрол на здравните изисквания относно тютюнопушенето в закрити обществени места.
- Издадени 16 предписания.
- Съставени 13 акта за административно нарушение.
- Издадени 14 наказателни постановления на обща стойност 4100лв.

Извод:

Необходимо е да се подобри ефективността на контрола. В РЗИ – Стара Загора през зимния период непрекъснато постъпват сигнали относно нарушение на забраната на тютюнопушенето в заведения за хранене и развлечения. При проверка на сигналите най-често не се установява тютюнопушене.

Тематични проверки

1. Проверка за установяване на зоните за водоснабдяване и пунктовете за обеззаразяване, в които не са въведени все още автоматизирани системи за обеззаразяване на водата.

Цел на проверката: Да се провери в каква степен тази практика на обеззаразяване съществува в страната и в какъв срок водоснабдителните дружества планират да предприемат необходимите мерки за въвеждане на автоматизирани системи за обеззаразяване

За периода 25.06.2015г. - 15.11.2015г. служителите от отдел „ДЗК”, Д „ОЗ” при РЗИ - Стара Загора извършиха 683 проверки във водоснабдителни обекти и съоръжения.

В РЗИ – Стара Загора са регистрирани 405 броя централни водоизточници, 22 броя ведомствени водоизточници и 440 водоснабдителни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.

Резултати от проверката:

Ръчно обеззаразяване се извършва в общо 37 зони на водоснабдяване, от които 34 са експлоатирани от ВиК – Ст. Загора и 3 /Лява река, Пчелиново и Радунци/, в които водоснабдяването се извършва от общините.

Отклонения в качествата на водата по микробиологични показатели през предходната 2014 г. и до момента на проверката са установени в 21 зони на водоснабдяване, а по показател трихалометани не са констатирани отклонения.

2. Проверка по спазване на здравните изисквания в целудневните и полудневните подготвителни групи по предучилищна подготовка, разкрити към учебните заведения

Цел на проверката: Осигурени ли са необходимите условия, съгласно изискванията на Наредба № 3 за здравните изисквания към детските градини в разкритите към учебните заведения целодневни и полудневни подготвителни групи.

Резултати от проверката:

Проверни са 127 учебни заведения. В 45 от тях има разкрити полудневни и целодневни подготвителни групи. Общият брой на разкритите целодневни подготвителни групи е 1, а на полудневните подготвителни групи е 50. Общо 927 деца на възраст 5-6 години посещават тези групи. По време на проверките няма издадени предписания.

Разкритата целодневна подготвителна група по предучилищна подготовка 1 брой с 5 деца е в ЧСОУ „Делфините”, Старозагорски минерални бани, общ. Стара Загора.

- осигурен е самостоятелен вход за подготвителната група в учебното заведение;
- изпълнени са изискванията на чл. 7 от Наредба № 3 – има озеленен двор и площадка за игра, устроени съгласно изискванията на Наредба № 1 от 2009г. за условията и реда за устройство и безопасност на площадките за игра и физкултурна площадка с твърда настилка.
- обособени са всички необходими помещения, посочени в чл. 10, ал. 1, т. 1, 3 и 4, т. 7, букви г) и д) и т. 9 и чл. 10, ал. 2, 3, 4 и 5, чл. 12 и чл. 13 на Наредба № 3;
- осигурено медицинско обслужване на децата от подготвителната група – назначено е медицинско лице, което осъществява сутрешния филтър;
- помещенията (спални, занимални, санитарни възли и др.) са обзаведени с необходимата мебелировка, отговаряща на анатомо-физиологичните особености на децата от съответната възрастова група;
- осигурени са условия за спазване на факторите на средата;
- храненето на децата се извършва в ученически стол на учебното заведение, медицинското лице следи за спазването на изискванията на Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения (обн., ДВ, бр. 65 от 23.08.2011 г., в сила от 15.09.2011 г.);
- изпирането на бельото се извършва в обществена пералня;
- спазва се хигиенен и противоепидемичен режим в помещенията;

Разкритите полудневни подготвителни групи по предучилищна подготовка в област Стара Загора са ситуирани на първия етаж в непосредствена близост до санитарните възли на училището. Същите се използват в различно часovo време с предружител – учител. В шест от училищата има самостоятелен вход за децата от полудневни подготвителни групи: НУ „Кольо Ганчев”, IV ОУ „Кирил Христов”, IX ОУ „Веселин Ханчев”, II ОУ „П. Р. Славейков”, СОУ „Христо Ботев”, I ОУ в гр. Гълъбово. При всички останали училища учителят приема и придружава децата от училищния двор до класната стая.

Няма обособени специализирани детски площадки към дворовете в училищата. Физкултурните салони на училищата се използват и от подготвителните групи в различно часovo време.

В класните стаи обзавеждането е съобразено с възрастовите групи и анатомо-физиологичните особености – маси, столове, гардеробчета, шкафове, мека мебел, играчки.

Медицинското обслужване на децата от полудневните подготвителни групи се извършва от медицинското лице на училището, което осъществява и сутрешния филтър.

3. Проверка за спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти (ОВ, L 342, 22.11.2009 г.) и Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70/2004 г., посл. изм. и доп. бр. 1/2014 г.) по отношение козметичните продукти предназначени за приложение върху кожата на лицето – за избелване и козметични продукти, които са предназначени за приложение върху зъбите – за избелване.

Цел на проверката: да се установи спазват ли се разпоредбите на горесцитираните нормативни актове по отношение на изискванията към състава, етикетирването и необходимата документация/информация за козметичния продукт.

| № | Показатели | Брой |
|---|---|------|
| 1 | 2 | 3 |
| 1 | Проверени обекти | 7 |
| 2 | Извършени проверки | 7 |
| 3 | Проверени козметични продукти | 8 |
| 4 | По отношение на | |
| | - етикетирването | 8 |
| | (отговарящи/неотговарящи | - |
| | - състава (отговарящи/неотговарящи) | 8 |
| | (отговарящи/неотговарящи) | - |
| | - необходимата информация/документация) | 1 |
| | (отговарящи/неотговарящи) | - |
| | - претенциите (отговарящи/неотговарящи) | - |
| 5 | Предприети мерки за отстраняване на допуснати нарушения | - |
| 6 | Дадени предписания | - |
| 7 | Съставени актове | - |
| 8 | Издадени заповеди за спиране реализацията, изтегляне от пазара и др. на козметични продукти | - |

Установеното при тематичната проверка нарушение по отношение на необходимата информация/документация е при един козметичен продукт, който е с досие от 2008 г. Издаденото предписание за актуализиране на досието е изпълнено.

4. Проверка за спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009 респ. Закона за здравето и Регламент (ЕС) № 655/2013 г. от 10 юли 2013 г. за установяване на общи критерии за обосноваване използването на претенции, отнасящи се до козметични продукти, представяни като „Медицинска козметика”.

Цел на проверката: Да се установи спазват ли се разпоредбите на горесцитираните нормативни актове по отношение на изискванията към етикетирването и предявените претенции за козметичните продукти.

Резултати:

| № | ПОКАЗАТЕЛИ | БРОЙ |
|-------|--|------|
| 1. | Проверени обекти | 22 |
| 2. | Извършени проверки | 22 |
| 3. | Проверени козметични продукти | 65 |
| 3.1 | По отношение на етикетирването, съгласно чл.19 на Регламент(ЕО) № 1223/2009, респ. чл. 49, ал. 2, т. 8 на Закона за здравето | 65 |
| 3.1.2 | От тях неотговарящи | 1 |
| 3.2 | По отношение на състава, съгласно чл. 14, 15 и 17 на Регламент (ЕО) № 1223/2009, респ. чл. 49, ал.2, т.6 на Закона за здравето | 65 |
| 3.2.1 | От тях неотговарящи | 1 |
| 3.3 | По отношение на необходимата информация/документация, съгласно чл. 11 на Регламент (ЕО) № 1223/2009, респ. чл. 49, ал.2, т.3 на Закона за здравето | - |
| 3.3.1 | От тях неотговарящи | - |
| 3.4 | По отношение на претенциите, съгласно чл.20 на Регламент (ЕО) № 1223/2009, респ. чл. 49, ал.2, т.9 на Закона за здравето | 65 |
| 3.4.1 | От тях неотговарящи | 3 |
| 4. | Предприети мерки за отстраняване на допуснатите нарушения | 3 |
| 4.1 | Дадени предписания | |
| 4.2 | Съставени актове | - |
| 4.3 | Издадени заповеди за спиране реализацията, изтегляне от пазара и др. на козметични продукти | - |

Изпратени са предписания до Регионална фармацевтична колегия – Стара Загора, до помощник фармацевтите - управители на аптеки и до управителите на дрогериите за отстраняване на несъответствията.

Установените при тематичната проверка нарушения са в етикетировката на три козметични продукта, производителят, съответно дистрибуторът на които са на територията на други РЗИ, до които са изпратени писма и несъответстващите продукти са изтеглени от пазара.

5. Проверка на съответствието на приспособленията за затваряне, недостъпни за деца, във връзка с предложен от Секретариата на стратегическия подход за международно управление на химикали (SAICM) пилотен проект през 2015г.-2016г. относно контрол на съответствието с изискванията за приспособленията за затваряне, недостъпни за деца.

Цел на проверката: Контрол на съответствието с изискванията за приспособленията за затваряне недостъпни за деца.

Тематичната проверка е извършена през четвърто тримесечие на 2015 г. Преди избор на целево дружество е извършено наблюдение на химични смеси в 7 обекта от търговската мрежа. Указания за извършване на проверката са дадени от МЗ с приложените към писмото „Ръководство за проекта Пилотен проект на форума за приспособления за затваряне, недостъпни за деца” и „Въпросник”. Получена е и допълнителна информация от МЗ с приложено писмо на МОСВ. Резултатите от тематичната проверка са изпратени до МЗ.

6. Спазване на забраната и ограниченията съгласно т. 61 на Приложение XVIII на Регламент (ЕО).№ 1907/2006 за диметилфумарат в кожени изделия – обувки и аксесоари

Тематичната проверка е извършена съгласно указания в писмо на МЗ чрез вземане на 2 проби от 2 вида кожени изделия - колани и портфейли от обект в търговската мрежа с цел анализ за съдържание на диметилфумарат. Резултатите от тематичната проверка са изпратени до МЗ. С резултатите от анализа на пробите е запозната и фирмата, от чиито обект са взети изделията чрез представяне на протоколи от изпитване.

7. Проверка за спазване изискванията на чл. 31 от Наредбата за изискванията за бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели относно изискванията към извършвания производствен и технологичен контрол, провеждан от оператора, в хода на технологичния процес

Цел на проверката: Да се установи спазват ли се принципите на HACCP при производството на бутилирани води, като се изискват обективни доказателства за прилагането, документирането и ефективното поддържане на системата за управление на безопасността на храните /СУБХ/.

На територията на област Стара Загора функционират две предприятия за бутилиране на трапезна вода:

1. Цех за бутилиране на трапезна вода „ Севтополис”, стопанисван от „ Сервиз комплект” ЕООД гр. Казанлък
2. Цех за бутилиране на трапезна вода „ Ветрен ”, стопанисван от „ Калето трейд” ЕООД с. Ветрен, общ. Мъглиж

За бутилиране на трапезна вода „ Севтополис” се използва вода от собствен централен ведомствен водоизточник с Разрешително от Басейнова дирекция - център Пловдив с № 31510329/08.02.2012г., ЕИД: 123626530. Цел за водовземаването: за питейно – битови цели /бутилиране на трапезна вода/.

Водоизточникът представлява тръбен кладенец / ЕТК – 1/ с дълбочина 84 м, изграден от тръбно филтърна колона /PVC/ с диаметър 110. Пречистването става със специализирана апаратура в помпената станция, разположена на територията на цеха. В радиус от 15м е обособен пояс 1 на СОЗ и е обозначен с табела : „Пояс 1 влизането строго забранено”. Прилежащите площи се почистват ежедневно, а веднъж месечно се извършва дезинфекция и дератизация. Бицидите се съхраняват в специално складово помещение под ключ.

Сондажът се обслужва от служител, определен със заповед на управителя, същият е здравноосвидетелстван. Водопроводните тръби са придружени с документи за съответствие. Ежедневно се следи за количеството на остатъчен хлор.

Фирмата има разработена и внедрена HACCP система, утвърдена Технологична документация и Мониторингова програма за качествата на водата.

Съгласно графика на програмата се извършва постоянен и периодичен мониторинг на водата, съгласно изискванията на Наредба№9/2001г., като са определени два пункта за пробонабиране. Постоянният мониторинг обхваща показатели по Приложение 2 табл. А, периодичният мониторинг включва всички показатели по Приложение 1 табл. А2, Б, В, Г. Минималната честота за вземане на проби за изпитване се определя съгласно Приложение№ 2 табл. Б2 / за бутилирана вода/, с изключение на показателите по Приложение 1 табл. Г, които се изпитват веднъж на 5 години. Изпитванията се извършват в акредитирани лаборатории.

Технологичните параметри на производствения процес и лабораторните анализи се отразяват в Технологичен дневник.

Мониторинговата програма на фирмата се представя в РЗИ Стара Загора в началото на всяка година за съгласуване и утвърждаване. Взетите проби за анализ от РЗИ в хода на текущия контрол не показват отклонения от методите на изпитване.

Цехът за бутилиране на трапезна вода „Севтополис” е вписан в Националния регистър на обектите за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води към МЗ.

Цех за бутилиране на трапезна вода „Ветрен”, намиращ се в с.Ветрен, общ.Мъглиж е регистриран в РЗИ – Стара Загора и има Удостоверение за регистрация по Закона за храните от 2014 г. В хода на технологичния процес водата за бутилиране постъпва от централен водоизточник. Преди следващия етап се извършва анализ ежемесечно по приложение 1 от Наредба 9.

Постоянният мониторинг съгласно Наредба 9 от 2001 г. обхваща показатели по Приложение 2 табл. А, периодичният мониторинг включва всички показатели по Приложение 1 табл. А2, Б, В, Г. Минималната честота за вземане на проби за изпитване се определя съгласно Приложение № 2 табл. Б2 /за бутилирана вода/, с изключение на показателите по Приложение 1 табл. Г, които се изпитват веднъж на 5 години. Изпитванията се извършват в акредитирани лаборатории.

Цехът за бутилиране на трапезна вода „Ветрен” не е вписан в Националния регистър на МЗ за обектите за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води.

В този регистър е вписан и друг обект за бутилиране на трапезна вода на „Радулов”, ЕООД-гр.Стара Загора кв.Индуриален.Същият е прекратил бутилирането на трапезна вода с декларация до РЗИ –Стара Загора.

8. Проверка изпълнението на изискванията на чл. 11, ал.8 от Наредба № 3 от 2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на СТМ за спазване на минималните изисквания към съдържанието на обобщения анализ на здравното състояние на работещите

Цел на проверката: да се провери осъществяват ли СТМ дейността си, съгласно нормативните изисквания.

През 2015 г. е извършена тематична проверка за изпълнението на изискванията на чл. 11, ал. 8 от Наредба № 3 от 2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина за спазване на минималните изисквания към съдържанието на обобщения анализ на здравното състояние на работещите. Обект на проверката бе наличие на анализ на връзката между данните за заболяемостта и условията на труд, изводи и препоръки в изготвяните от СТМ обобщени анализи на здравното състояние на работещите. Издадени са 13 предписания.

Сигнали

През 2015 г. са постъпили за разглеждане 149 сигнала. До края на годината е отговорено на 151 (10 са от края на 2014 г.). От тях: основателни - 31, неоснователни – 86, пренасочени към други ведомства – 34. В процедура на проверка към 31.12.2015 г. са 8 сигнала.

През 2015 г. най-много сигнали са постъпили за нарушение забраната за тютюнопушене. Следват сигналите, свързани със замърсяване на жизнената среда или наднормени нива на факторите на околната среда, с хигиенни проблеми в учебни и детски заведения, други обекти с обществено предназначение и сигнали от компетентността и правомощията на други институции. На всички сигнали е отговорено в срок. При констатиране на нарушения са предприемани съответни мерки. Сигналите, чието решаване не е в правомощията на РЗИ бяха пренасочени към съответните ведомства.

Проведени съвместни проверки с други институции

През изминалата 2015 година служителите на Дирекция „ОЗ” участваха в съвместни проверки с Областна администрация – Стара Загора, РИОСВ, Областна дирекция на МВР - Стара Загора, Общинските администрации в областта, ОДБХ - Стара Загора и др.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

Считано от 02.09.2015 г. Дирекция „Профилактика на болестите и промоция на здравето” се трансформира в отдел към дирекция „Обществено здраве” в структурата на РЗИ.

В изпълнение на Стратегическите цели на РЗИ дейностите по „Профилактика на болестите и промоция на здравето” се извършваха в следните направления:

- Извършване на проучвания, анализи, оценки
- Работа по профилактични програми и проекти
- Провеждане на здравно-образователна и здравно-консултативна помощ
- Контролна дейност по чл. 54, 55, 56 от Закона за здравето
- Контролна дейност по нормативните разпоредби за здравословното хранене на децата и учениците.

1. Проучвания, анализи и оценки

- Доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в наблюдаваните населени места
- Доклад за анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращи лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения
- Информация за проведена тематична проверка за периода 15 септември – 30 октомври 2015 г. за осигуряване на здравословно и адекватно хранене в детски и учебни заведения от област Стара Загора
- Информация за проведена тематична проверка за периода 15 септември – 15 ноември 2015 г. за осигуряване на диетично хранене на децата в детски заведения от област Стара Загора
- Оценка на храненето в ученически столове и бюфети 2015 г.
- Оценка на здравословното състояние на организирани детски и ученически колективи
- Оценка на седмичните разписания на учебните занятия на учениците
- Анализи на анкетно проучване за ХИВ/СПИН и СПИ „Какъв е рискът за мен?“, осъществено сред ученици от училищата в общините Раднево, Мъглиж, Павел баня, Гурково и Николаево във възрастта 15 – 19 години.

Докладът за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в наблюдаваните населени места е изготвен от експерти на Регионалната здравна инспекция – Стара Загора с цел оценка на здравния риск, въз основа на данните за качеството на атмосферния въздух и заболяемостта от болести на дихателната система през 2014 г. в област Стара Загора.

За изготвянето му е използвана информация от РЗОК – Стара Загора и данни от Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2014 г. на РИОСВ – Стара Загора.

Анализът на качеството на атмосферния въздух на територията на област Стара Загора показва, че основните замърсители на въздуха са от групата на обичайните замърсители - фини прахови частици и серен диоксид. На **потенциален вреден ефект** на атмосферните замърсители *фини прахови частици* е изложено населението на **Стара Загора и Гълъбово**, а на *серен диоксид* - населението на **гр. Гълъбово**

Анализ на здравното състояние на населението на област Стара Загора за 2014 г. по групи болести от Клас X на МКБ-10 „Болести на дихателната система”, които имат доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух е направен по данни на РЗОК – Стара Загора.

Въз основа на анализите могат да се направят следните изводи:

1. През 2014 г. в общините Гълъбово и Стара Загора се отчита замърсяване на атмосферния въздух с **фини прахови частици под 10 микрона**. Все още не е постигнато качествено и устойчиво намаляване замърсяването на атмосферния въздух по този замърсител.

2. В община Гълъбово през 2014 г. се отчитат превишения по показател **серен диоксид** в атмосферния въздух.

3. Прегледаните лица от 0 до 18-годишна възраст са 56,5%, а първичните прегледи на лица над 18 години - 43,5% .

4. Значимо по-чести при децата от 0-18 г. са острите инфекции на горните дихателни пътища, а при възрастните в групата над 18 г. по-голям е броят на хроничните болести на долните дихателни пътища.

5. Териториално най-голям е относителният дял на извършените първични прегледи по повод болести на дихателната система в община Стара Загора, следван от община Казанлък, община Чирпан и община Павел баня.

6. В наблюдаваните общини регистрираната **заболяемост от болести на дихателната система е най-висока за община Гурково**, следвана от община Стара Загора, и още по-ниска – в община Гълъбово.

Близо един път и половина **по-висока заболяемост** се отчита в други общини на Старозагорска област – община **Казанлък**, община **Павел баня**, в които няма данни за регистрирани отклонения в показателите за качеството на атмосферния въздух през 2014 г.

Община Казанлък е с най-висока обща заболяемост от дихателни инфекции през 2014г., значително над средната за областта, а през 2013 г. е на втора позиция по този показател в област Стара Загора.

Регистрираната през 2013 г. висока заболяемост от болести на дихателната система в общините Казанлък, Павел баня и Мъглиж се запазва и през 2014 г.

7. Структурата на извършените прегледи за болести на дихателната система по групи болести показва, че най-голям е броят на **острите инфекции на горните дихателни пътища**, като е преобладаващ при лицата на възраст 0-18 г. На второ място е групата **„Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища”**, като относителният дял за двете възрастови групи е почти на едно ниво. Следват **хроничните болести на долните дихателни пътища** и са почти два пъти повече във възрастта над 18 години.

8. В сравнителен аспект за наблюдаваните общини Стара Загора, Гълъбово, Гурково и средната стойност за областта **липсва корелационна зависимост** между замърсяването на атмосферния въздух и заболяемостта от болести на дихателната система.

9. В **община Стара Загора** заболяемостта от „Други болести на горните дихателни пътища” е два пъти по-висока от средната за областта, а заболяемостта от „Хронични болести на долните дихателни пътища” - два и половина пъти по-висока от средната за областта във възрастовата група до 18 години.

10. По структура на патологията водеща и в трите общини е групата „Остри инфекции на горните дихателни пътища”, следвана от „Други остри инфекции на долните дихателни пътища” - в общините Стара Загора и Гурково, и „Грип и пневмония” – в община Гълъбово. Трето място за община Стара Загора заемат „Хронични болести на долните дихателни пътища”, община Гълъбово – „Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища”, община Гурково – „Грип и пневмония”.

11. **Не се установява пряка корелационна зависимост между замърсяването на атмосферния въздух и регистрираните болестите на дихателната система в Старозагорска област.**

12. Регистрираната през 2013 г. и 2014 г. по-висока заболяемост в община Стара Загора от хронични болести на долните дихателни пътища във възрастовата група 0-18 години и от други болести на горните дихателни пътища във всички възрасти показва съществуващ **потенциален риск** за здравето на населението.

За районите с установени проблеми, които подлежат на оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, каквито за област Стара Загора са посочените по-горе общини - Стара Загора, Казанлък, Гълъбово, Раднево, препоръките при обсъждане на програмите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух и плановете за действие към тях включват:

- подобряване системата на сметосъбиране и сметоизвозване и недопускане на изгаряне на отпадъци в контейнери;
- забрана за палене и изгаряне на отпадъци от почистването на стопански дворове и земеделски земи;
- изграждане на депа за строителни отпадъци, което да ограничи неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани сметища (главно на входовете и изходите на населените места), както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.
- ограничаване на емисиите на прахови частици и серен диоксид от битовото отопление, чрез газифициране на населените места;
- залесяване на общинските терени, възстановяване и поддържане на озеленителните пояси;
- оптимизиране на съществуващите транспортни схеми и трафика на МПС
- обновяване на автомобилния парк от градския транспорт;
- редовно измиване на улиците, с цел намаляване на запрашеността;
- „зелени училища” за децата и учениците
- стимулиране на екологичните инициативи – повишаване броя на учащите се, които се включват в различни информационни и образователни дейности, свързани с провеждането на национални и международни екологични събития
- преминаване към използване на възстановими и нетрадиционни ресурси за източници на енергия;
- въвеждането на прахоулавящи съоръжения на енергийни и промишлени източници на прах.

Докладът за анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращи лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения е изготвен от експерти на Регионална здравна инспекция – Стара Загора с цел оценка на здравния риск за населението, живеещо в близост до тях, въз основа на данните от измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на област Стара Загора.

В регистъра на обектите с обществено предназначение на територията на РЗИ – Стара Загора са регистрирани общо 301 обекта, източници на нейонизиращи лъчения.

Съгласно указание на МЗ през 2015 г. обект на мониторинг са детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, и 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради.

В изпълнение на утвърдената програма за мониторинг на електромагнитни полета беше осъществен контрол на **30** базови станции на мобилни оператори, от които **3** – разположени в близост до или по границите на хигиенно-защитната зона до детски, учебни и лечебни заведения /**първа група**/ и **27** - в райони с голяма концентрация на население /**втора група**/

Във всеки пункт бяха извършени по пет измервания на разстояние 50 м, 100м, 150м, 200м и 300м, като на два обекта беше замервано в две посоки и на други три обекта – съответно в три посоки от излъчвателя на същите отстояния.

Няма установено превишение при нито едно от извършените измервания на пределно допустимото ниво от $10 \mu\text{W}/\text{cm}^2$.

Най-ниските измерени стойности са на разстояние 50, 100, 150 и 200м от източника / $<0,1 \mu\text{W}/\text{cm}^2$ /, а най-високата – на разстояние 300 м от източника / $0,5 \mu\text{W}/\text{cm}^2$ /.

Измерените стойности на различните разстояния от излъчвателя на ЕМП са в хигиенно допустимите норми съгласно Наредба №9/1991г. и не представляват риск за здравето на живеещите в близките сгради.

Обследваните антени на мобилни оператори не представляват здравен риск за населението, живеещо в близост до тях.

През 2015г. в РЗИ – Стара Загора са постъпили общо **4 бр.** сигнали на граждани.

От представените резултати, отразени в протоколи, в отговор на жалбите на гражданите, се установи, че измерените стойности отговарят на приетите хигиенни норми съгласно Наредба №9 от 14.03.1991г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии.

Информация за проведена тематична проверка за периода 15 септември – 30 октомври 2015 г. за осигуряване на здравословно и адекватно хранене в детски и учебни заведения от област Стара Загора

През 2015 година в област Стара Загора функционират **18** детски ясли и **8** детски кухни, в които се осигурява храна за деца до 3-годишна възраст, **93** целодневни и обединени детски заведения със **17** филиала, в които се хранят деца до 7-годишна възраст и **15** ученически стола, **4** ученически стола с дейност кетъринг, **4** кухни – майки с дейност кетъринг, **18** павилиона, **4** автомати за напитки и закуски.

В Старозагорска област обедно хранене за деца от 10 месеца до 3 години се осигурява от **8 детски кухни**, от които в гр. Стара Загора - 3 детски кухни и по една в градовете Казанлък, Раднево, Гълъбово, Чирпан и Павел баня. Обектите са проверени, като се проследи съответствието на разработените седмични менюта и ежедневните калкулационни ведомости с нормативните изисквания относно дневния енергиен прием за обедно хранене, баланса на основните макронутриенти – белтък, мазнини, въглехидрати и микронутриенти – витамини и минерали. Проследи се и осигуряването на необходимото разнообразие от рецептури с оглед спазването на препоръчителните среднодневни продуктови набори за възрастта. От извършените проверки няма констатирани несъответствия.

В областта функционират **18 детски ясли**, от които в гр. Стара Загора – 10, в гр. Казанлък – 4 и в община Павел баня – 3 и в гр. Чирпан – 1. С оценка на храненето са обхванати всички ясли. В гр. Стара Загора месечното меню е **единно** за всички 10 ясли и се изработва с участието на медицинските специалисти. В общините Казанлък и Павел баня отново месечното меню е **единно**, което улеснява осигуряването на препоръчителните количества продукти. Не са констатирани нарушения при оценките на храненето.

В областта има **93** детски заведения – **целодневни и обединени детски заведения** и **17** филиала към тях. От тях поради неприключили ремонтни дейности не работят **4** детски заведения. Обхванати с проверки са **54** детски заведения с **4** филиала към тях и едно общинско предприятие, което осигурява кетъринг за **19** детски заведения с **11** филиала към тях, или това са **80%** от всички детски заведения.

Храненето на детските заведения от община Стара Загора се осъществява по **единно** месечно меню, което ежесечно се съгласува с РЗИ. Изпратени са препоръки до общинското ръководство с оглед осигуряването на разнообразие в използваните рецептури за месечното меню за месец ноември, с цел избягване на еднообразието в седмичните менюта.

Храненето на детските заведения в община Казанлък се осъществява чрез кетърингово доставяне на топла храна от общинско предприятие кухня – майка, което изготвя **единно** месечно меню за **19** детски градини с **11** филиала към тях от общината. С оглед започването на работа на общинското кетърингово предприятие от месец септември, на технолозите му е осигурена навременна методична и експертна помощ от РЗИ по отношение на нормативните изисквания за здравословно хранене в двете възрастови групи – от 0 до 3, и от 3 до 7 години. При извършената проверка не са установени несъответствия.

Храненето на детските заведения от община Павел баня се осъществява също чрез изпълнението на **единно меню** за всеки месец. Текущите препоръки от страна на РЗИ през годината са изпълнени и по време на тематичната проверка не се откриват нарушения.

Храненето на детските заведения от общините Раднево, Чирпан, Братя Даскалови, Мъглиж, Опан, Николаево, Гълъбово, Гурково се изпълнява по изготвени от всяко детско заведение седмични/месечни менюта. Обхванати с оценки са всички детски заведения от тези общини, при което бяха издадени **6 бр. предписания**, чиито мерки се изпълниха в срок.

Проверени са всички започнали работа с новата учебна 2015/2016 год. **15** ученически стола, **4** ученически стола с дейност кетъринг, **4** кухни – майки с дейност кетъринг.

В гр. Стара Загора в училищата храненето се осигурява от ученическите столове на общинска фирма «Ученическо хранене ЕООД» – 11 работещи стола и 3 неработещи поради ремонт на училищата, в които се намират. На учениците се предлага единствено обедно хранене – за деца до 14 –години /първи вариант на рецептурите/ или до 18 години / втори вариант на рецептурите / съобразно възрастта на децата. При проверката на разработените седмични менюта и ежедневните калкулационни ведомости, не се откриват несъответствия по наблюдаваните критерии.

В две частни училища от града има разкрити ученически столове. Храненето на учениците там е целодневно със сутрешна закуска, подкрепителна сутрешна закуска, обяд и следобедна подкрепителна закуска. Първото шестмесечие на годината при регулярния контрол е издадено предписание на единия от тях. В хода на тематичната проверка не се откриват пропуски по изпълнение на здравните изисквания.

В 4 бр. училища от община Стара Загора по единно меню се осигурява топъл обяд от кетърингова фирма с кухня-майка – « Вант -2004». При проверката не са констатирани нарушения.

В община Казанлък 4 бр. училища се хранят от кетърингова фирма «Йоги 5 ЕООД» с кухня – майка и други 4 бр. училища се хранят от друга кетърингова фирма «Янко Мермеклиев ЕООД» с кухня – майка. Проверени са и двете кухни – майки. Спазват се здравните изисквания за осигуряване на здравословно хранене.

В община Мъглиж топъл обяд се осигурява в едно училище от кетъринговата фирма, осигуряваща ученическо хранене за училищата от гр. Казанлък. В Помощно училище – интернат в гр. Мъглиж децата се хранят целодневно от работещия там кухненски блок. При проверките не са констатирани нарушения.

В община Опан се осигурява топъл обяд от кухня – майка на Социален патронаж. В хода на тематичната проверка са препоръчани мерки за оптимизиране на седмичното меню.

В гр. Чирпан функционират два ученически стола с дейност кетъринг, които осигуряват топъл обяд и за другите училища от града – общо 5 бр. училища. Няма констатирани нарушения.

В община Братя Даскалови функционира общински ученически стол с дейност кетъринг, който осигурява топъл обяд за 3 бр. училища от общината. В първото шестмесечие при текущия контрол бе издадено предписание на същия. В хода на тематичната проверка не се установиха нарушения.

В община Раднево топъл обяд се осигурява по единно меню от кетърингова фирма «Йоана – КР» ЕООД за 6 бр. училища от общината по I – ви вариант от рецептурите за деца до 14-годишна възраст. Изпълняват се изискванията по осигуряване на здравословно хранене.

В гр. Гълъбово работи един ученически стол с дейност кетъринг, осигуряващ топъл обяд за 4 бр училища от общината. При проверката не са констатирани нарушения.

Един ученически стол към Сдружение с нестопанска цел в гр. Крън е прекратил с дейността си за новата учебна година.

В гр. Павел баня топъл обяд се осигурява за едно училище от кетъринговата фирма, която осигурява хранене за училищата в гр. Казанлък по същите седмични менюта.

На територията на училища и училищни дворове са проверени общо **16** павилиона и **4** автомата за продажба на подкрепителни закуски и напитки на учениците.

11 от работещите павилиони в гр. Стара Загора се стопанисват от общинската фирма „Ученическо хранене” ЕООД и са с идентичен асортимент, който систематично се съгласува от технолозите на фирмата. Не са констатирани нарушения по предлагания асортимент.

В останалите населени места са проверени павилиони в гр. Казанлък – 1, в гр. Мъглиж – 2, в гр. Гълъбово – 1, в с. Ягода общ. Мъглиж – 1. През първото шестмесечие на годината е издадено предписание на единия от павилионите в гр. Мъглиж, което е изпълнено. В хода на тематичната проверка е издадено предписание на павилиона в с. Ягода, общ. Мъглиж относно нарушения в асортиментите напитки, които могат да се предлагат и храните, които не се допуска да бъдат предлагани. /чл.5 и чл.6 от Наредба № 37 на МЗ/. Предстои проверка на предписанието.

Информация за проведена тематична проверка за периода 15 септември – 15 ноември 2015 г. за осигуряване на диетично хранене на децата в детски заведения от област Стара Загора

За осигуряване на диетично хранене са проверени всички функциониращи през 2015 година 18 детски ясли и 8 детски кухни, в които се осигурява храна за деца до 3-годишна възраст, 93 целодневни и обединени детски заведения със 17 филиала, в които се хранят деца до 7-годишна възраст, 8 социални заведения, в които се отглеждат деца от 0 до 7 години.

Резултати:

- Една от частните кухни в гр. Стара Загора осигурява диетичен обяд за 10 деца на възраст от 2 до 3 години;
- В една детска ясла от гр. Стара Загора се осигурява диетично хранене за едно дете;
- В една детска ясла от гр. Казанлък се осигурява диетично меню от Общинското предприятие, което извършва кетъринг на всички детски заведения от община Казанлък за едно дете;

В **5** детски заведения от гр. Стара Загора има **8** деца със заболявания, изискващи **лечебно хранене**.

В **4** детски заведения от гр. Казанлък има 5 деца със заболявания, изискващи лечебно хранене, осигурявано от Общинското предприятие за кетъринг в гр. Казанлък, което храни всички детски заведения в общината.

В гр. Чирпан в едно детско заведение се осигурява диетично хранене от детското заведение за едно дете.

В ДМСГД – гр. Стара Загора има едно дете, за което се осигурява диетично хранене от дома.

В ДМСГД «Мария Луиза» - с. Бузовград, общ. Казанлък има едно дете, за което също е осигурено диетично хранене.

Обобщени изводи:

Броят на децата със заболявания, изискващи лечебно хранене е **27**, от които на **10** деца се предоставя само диетичен обяд от детска кухня, а останалите **17** получават диетично хранене спрямо диагнозата си от съответното детско или социално заведение.

Няма установени нарушения от детските или социалните заведения по отношение задължението им да осигуряват диетично хранене на тези деца.

В съставените диетични менюта основно се използват наличните рецептурници, като се изключва предлагането на определени рецептури съобразно диетата, в някои случаи се допуска с разрешението на ДБХ внос по желание от родителите на безглутенови храни /бисквити, крекери/.

Оценка на храненето в ученически столове и бюфети 2015 г.

С оценка на храненето са обхванати 100% от работещите хранителни обекти на територията на училища и социални заведения – 15 ученически стола, 4 ученически стола с дейност кетъринг, 4 кухни – майки с дейност кетъринг, 3 кухненски блока към домове за деца, лишени от родителска грижа, 18 павилиона, 4 автомата за закуски и напитки

Обобщени изводи:

- За спазване изискванията за здравословно хранене за ученици са извършени проверки в **общо 48 обекта**, осигуряващи организирано хранене за ученици през двете учебни години – общо **94** проверки.
- Издадени са **6 бр. предписания** – **4 бр. на ученически столове** и **2 бр. на ученически павилиони**. Предписаните мерки са изпълнени в срок, което не наложи съставянето на актове за административно-наказателни нарушения.
- Предписаните мерки на ученическите столове най-често се отнасят до спазването на изискването за минимално седмично предлагане на риба, на пълнозърнести продукти.
- Предписаните мерки на ученическите павилиони се отнасят до предлагането на несъответстващи асортименти храни и напитки, по смисъла на чл.5 и чл.6 от Наредба №37 на МЗ.

Оценка на здравословното състояние на организирани детски и ученически колективи

В РЗИ - Стара Загора бяха получени общо 157 анализа - бланки по образец за физическото развитие и здравословното състояние на децата от област Стара Загора, посещаващи детски заведения. От тях 117 са на детски заведения, което е 96,7% от общия им брой. Останалите 40 са на подготвителни групи към учебни заведения. Общия брой на децата е 12 004, от които от 1 до 3 години – 1 693, а от 3 до 7 години – 10 311.

Изводи:

- Според данните на медицинските специалисти, получени от личните лекари през учебната 2014-2015 г. броят на прегледаните деца е 11219/93,5%/ или с 4,3% повече от тези за миналата 2013-2014 г – 89,2%.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 90% от децата в Старозагорска област са в норма за ръст и телесна маса.

По показател ръст общините Братя Даскалови, Гълъбово, Мъглиж, Гурково, Павел баня, Казанлък и Стара Загора показват намаление на броя деца за I група/норма/, предимно за сметка на увеличението им брой във II група/разширена норма/ и отчасти в III група/извън нормата/ в сравнение с миналата година. В общините Братя Даскалови, Чирпан, Гълъбово, Мъглиж, Павел баня, Казанлък и Стара Загора има леко увеличение на броя деца в III група/извън нормата/ в рамките на 0,2-2,9%. В общините Чирпан, Опан, Николаево, Раднево има леко увеличение на броя деца в I група/норма/.

По показател телесна маса само в община Гълъбово броя на децата за I група/норма/ е под 85% - 76,9%. В общините Братя Даскалови, Чирпан, Николаево, Павел баня и Стара Загора има увеличение в броя на децата за I група/норма/ в рамките на 0,3-6,6%, а в общините Опан, Гълъбово, Мъглиж, Гурково, Казанлък и Раднево има намаление на децата в I група в рамките на 0,4-6,8%, предимно за сметка на тези във II група/разширена норма/ и III

група/извън нормата/. Най-голям брой деца над нормата дава община Чирпан – 2,6%. Следва община Гълъбово – 2,5%, Гурково – 1,8%, Казанлък – 1,7%, Стара Загора – 1,3%, Раднево – 1% и други. Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансирано хранене и ниска двигателна активност.

- При проведените в 140 детски заведения тестове за физическа дееспособност, нормите за съответната възраст са покрили 97,3% от изследваните деца над 3 г., което е с 0,5% повече от миналата година.
- Както и през предходната година при новооткритите остри и хронични заболявания на децата се запазва водещо мястото на болестите на дихателната система /бронхиална астма, пневмония, хроничен тонзилит, хроничен бронхит и алергичен ринит/, следвани от проблемите със зрението, болестите на ендокринните жлези и обмяната – от които най-значителен е дялът на затлъстяването. По нозология водеща е бронхиалната астма.
- По данни на медицинските специалисти, на диспансерно наблюдение подлежат 533 деца или 4,7% от всички предоставили данни за проведен профилатичен преглед. Водещи, както и през предходната година са заболяванията на дихателната система, като най-голям е броят на диспансеризираните деца с бронхиална астма. Всички данни са представени в съответната таблица.

Схемите за анализ на здравословното състояние на учениците за учебната 2014/2015 г. обхващат 110 учебни заведения /89%/ от общия им брой, съответно 32 764 ученика.

Изводи:

- Медицинските специалисти от учебните заведения в Старозагорска област са получили данни за проведен профилатичен преглед на 25068 ученици или 76,5% от всички прегледани. Този обхват е с 0,2% по-висок от миналата година. Обикновено в по-малките общини обхватът е над 80%, някъде достига и 100%. Прави впечатление, че в по-големите общински центрове като Стара Загора/67%/, Гълъбово/69,8%/ по-нисък процент ученици предоставят на медицинските специалисти от здравните кабинети данни и талони за здравословно състояние и проведен профилатичен преглед. Въпреки положените усилия, взаимодействието между личните лекари и медицинските кадри в учебните заведения /особено на тези в по-големите общини/ се осъществява трудно и не е на нужното ниво, поради различни обективни и субективни причини /голям брой на общопрактикуващи лекари на ученици в едно учебно заведение; ученици от различни общини, обучаващи се в едно училище и др./ Необходимо е да се отбележи, че медицинските специалисти /там където има функциониращи здравни кабинети в детските и учебни заведения/ в много от случаите сами извършват антропометричните измервания /без това да е пряко тяхно задължение съгласно Наредба № 3/, тъй като не могат да ги получат от личните лекари.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 80% по показател ръст и над 80% по показател телесна маса от учениците в Старозагорска област са в норма. В сравнение с миналата година по показател ръст има увеличение с 0,1% на учениците в I група /норма/ и намаление с 0,3% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата резултата е идентичен за учениците под нормата и има увеличение с 0,4% за тези над нея. При телесната маса в сравнение с миналата учебна година се забелязва намаление с 0,9% на учениците в I група /норма/, и увеличение на учениците във II група /разширена норма/ с 0,1%. При трета група /извън нормата/ има съвсем леко намаление с 0,2% на учениците под нормата и увеличение с 1% при тези над нормата за съответната възраст.

По отношение на ръста в община Казанлък е отчетен най-нисък процент на учениците в I група/норма/ - 77,8%. По показател ръст най-висок процент ученици в III група /извън нормата/, такива, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст или изостават от него се отчитат в общините Гълъбово, Мъглиж и Казанлък. В община Гълъбово – 4,9% са под, а 3,9% от учениците са над нормата, за община Мъглиж – 4,8% са под нормата, а при община Казанлък – 3,6% са под и 5,7% са над нормата.

При показател телесна маса най-нисък процент в I група/норма/ е получен в общините: Чирпан – 73,6%, Казанлък – 73,9%, Гълъбово – 76,3% и Гурково – 79,6%. Най-висок процент ученици под нормата /с много ниска телесна маса/ се наблюдава в общините Чирпан – 6,4% и Гълъбово – 5,5%. С най-високи проценти от измерените ученици над нормата /с много висока телесна маса/ са общините: Гълъбово – 9,5%, Казанлък – 8,3% и Чирпан – 7,2%.

Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансираното хранене и ниската двигателна активност.

- През настоящата година от новооткритите остри и хронични заболявания при учениците най-голям е броят на болестите на нервната система и сетивните органи, следвани от болестите на дихателната система, болестите на ендокринните жлези и обмяната, заболяванията на костно-мускулната система, заболяванията на храносмилателната система, болестите на пикочо-половата система и др. представени в съответната таблица.
- По нозология водеща позиция се пада на бронхиалната астма, следвана от затлъстяването и други.
- Представени са данни за 971 ученици, които се водят на диспансерно наблюдение, което съставлява 3,9% от всички ученици, представили данни за проведен профилактичен преглед. Най-голям е броят на диспансеризирани ученици със заболявания на дихателната система – 487/1,9%/ от всички прегледани. Както и през изминалата година водеща е бронхиалната астма – 468/1,9%/.
- При провеждане на тестовете за физическа дееспособност на учениците от областта, нормите за съответната възраст са покрили – 98,3% от всички изследвани по съответните показатели. Продължава да е много нисък броят на учениците, включени в групи по ЛФК/лечебна физкултура/ - 31.

Оценка на седмичните разписания на учебните занятия на учениците и провеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 10 / 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия.

През 2015 г. са оценени учебните разписания на 124 учебни заведения в областта. Извършени са общо 271 оценки за двата учебни срока (2-ри учебен срок на учебната 2014/2015 г. и 1-ви учебен срок на учебната 2015/2016 г.).

Здравен контрол

Извършване на контрол относно спазване на съгласуваните от РЗИ седмични разписания в училищата

През годината са извършени 56 проверки в учебни заведения и не са установени нарушения при спазването на съгласуваните от РЗИ седмични разписания.

Систематичен здравен контрол чрез текуща инспекция и насочен държавен здравен контрол в обекти – закрити обществени места и някои открити обществени места **по прилагане на чл. 56 и 56а от ЗЗ**

Извършени са **444** проверки: 323 – в закрити обществени места по смисъла на &1а от допълнителните разпоредби на Закона за здравето, 110 – в детски и учебни заведения, 1 – на открити обществени места по смисъла на чл. 56а от Закона за здравето и 10 – други.

В хода на извършване на проверките не са констатирани нарушения на забраната за тютюнопушене, съгласно изискванията на чл. 56 и 56а от Закона за здравето.

Контрол по спазване на забраната за продажба на алкохолни напитки на спортни прояви и обществени мероприятия, организирани за деца и ученици

При извършените проверки на спортни мероприятия за деца и ученици през 2015 г. не са констатирани нарушения.

Контрол по спазване на забраните, свързани с пряката реклама на спиртни напитки и непряка реклама на спиртни напитки и рекламата на вино и бира

През 2015 г. не са констатирани нарушения.

Координиране и реализиране на дейности на регионално ниво по международни и национални профилактични програми

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести /НПХНБ/ 2014 - 2020 г.

На основание Заповед на Министъра на здравеопазването № РД -01-275/ 27. 11. 2015 г. във връзка с изпълнение на дейности за 2015 г. по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г, приета с Решение №538 на Министерски съвет от 2013 г. бяха закупени интерактивни пособия за онагледяване вредното въздействие на тютюнопушенето, алкохола и здравословното хранене - интерактивна кукла „Пушещата Сю”, мундшцуци за мобилен апарат за измерване на нива на издишан въглероден монооксид при пасивно и активно пушещи, 1 брой модел на очила за демонстриране влиянието на алкохола и опасностите при шофиране и 1 брой везна за телесно тегло с анализатор на телесни мазнини, работещ на принципа „ръка – ръка”, даващ информация за индекса на телесна маса, процентът на мазнините в тялото и здравословните диапазони.

За организацията и провеждането на здравноинформационни събития по изпълнението на дейностите бяха закупени и канцеларски материали.

Реализиране на дейности, насочени към намаляване на употребата на тютюневи изделия

Здравноинформационна кампания по повод отбелязването на Световния ден без тютюн – 31 май

РЗИ Стара Загора организира информационни кампании с насоченост към различни възрастови и целеви групи с приоритет към децата и младите хора. Включени са много разнообразни форми на конкурси в училищата на Старозагорска област, открити, „пътуващи” семинари от училище на училище, изложби за рисунки и колажи, изработване на макети по темата, табла, есета, дискусии, дебати, драматизации, ролеви игри, интерактивни обучения, с участието на учители, медицински специалисти и родители.

РЗИ Стара Загора провежда кампании с учаци и млади хора за измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксиемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи („Smoker lyzer”), както и оказва методична подкрепа в дейностите на училищата на територията на област Стара Загора по този проблем - Спортни празници и състезания в три общини, Дискусии с ученици за вредатата от тютюнопушенето в три общини, изработване на информационен кът в 18 учебни заведения, интернет послания, анкети в 3 училища, ролеви игри в 11 училища, прожекции на филми в 7 училища, конкурси за карикатури в 5 училища и за есе в три училища, видеопрожекции в повечето училища на областта и други.

През лятната ваканция за децата от гр. Стара Загора и гр. Казанлък бяха реализирани обучения за вредите от тютюнопушенето в детските отдели на библиотека Родина и библиотека Искра.

По повод началото на новата учебна година, под егидата на Областна управа – Стара Загора и с помощта на млади доброволци беше реализиран куклен спектакъл на РЗИ – подарък за първокласниците с послания за здравословен стил на живот.

Здравноинформационната кампания по повод отбелязването на **Международния ден без тютюнопушене** – 19 ноември, беше реализирана от инициирани и подкрепени от РЗИ мероприятия:

Дейности на РЗИ - Стара Загора:

- Проведен на 19 ноември 2015 Ден на отворените врати от 09:00ч. до 12:00ч. от Консултативния кабинет за отказ от тютюнопушене в сградата на Регионална здравна инспекция – Стара Загора. Измерено е нивото въглероден монооксид при издишан въздух на активни пушачи с апарат Smokerlyzer на 25 лица;
- Публикувана информация за дейностите посветени на отбелязването на **Международния ден без тютюнопушене** на интернет страницата на инспекцията и отразяване в регионалните електронни медии и здравни предавания на Радио Стара Загора;
- Раздадени 250 броя здравнообразователни материали и осъществена подкрепа за изграждане на вътрешна мотивация за отказ от тютюнопушенето на млади хора;
- Измерване на въглероден монооксид в издишан въздух и количество на карбоксиемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи - 5 кампании в Стара Загора с общо измерени 110 лица;
- Гостуване на мобилна група на ККОТ в средно общообразователни училища и ДДЛРГ в община Стара Загора;
- Проведени пет обучения със студенти от Тракийски университет във формата „Лице към лице“;
- Осъществени пет видеобучения в среднообщообразователни училища на община Стара Загора и община Казанлък;
- Реализирана здравнообразователна кампания - изпращане на прес съобщение до регионалните медии, публикуване на материал на сайта на РЗИ - Стара Загора и предоставяне на информация на всички училища на област Стара Загора за провеждането на европейската кампания “Екс- пушачите са неудържими“ чрез ICoach - безплатен онлайн инструмент за отказване на цигарите – www.exsmokers.eu;
- Проведени здравно образователни дейности - в седем учебни заведения на гр. Стара Загора и гр. Казанлък;
- Разпространени са здравнообразователни материали;
- Проведени 11 интерактивни обучения чрез рисуване и оцветяване на любими герои от приказки и комикси в детски заведения от общините: Мъглиж, Павел баня, Казанлък, Раднево и Чирпан;
- Проведени дискусии в пенсионерски клубове в областта за вредата от пасивното и активно тютюнопушенето върху здравето – ХОББ, и др.;
- Изработване на интернет послания в социалната мрежа, базирани на принципа:”Стоп на тютюнопушенето!”, “Аз не пуша, не пуши и Ти - Предай нататък!” от ученици от професионални гимназии и среднообщообразователни училища;
- Проведени здравноинформационни кампании сред студентите на Тракийски университет за превантивни методи за отказ от тютюнопушенето – i Coach, съвместно с доброволците към ККОТ на РЗИ Стара Загора;
- Проведена разяснителна кампания сред бременни жени и майки с деца за вредата от пасивното и активно тютюнопушене – площадки за игра и паркове в

община Стара Загора, община Казанлък, община Раднево, община Павел баня, община Мъглиж;

- Проведени три дискусии с ромска общност и лица в неравностойно положение, съвместно с доброволците към ККОТ на РЗИ Стара Загора;
- Проведени спортни празници в общините Стара Загора и Казанлък със следните спортни дисциплини и състезания (туристически щафети в три възрастови групи; преодоляване на препятствия – катерене по висяща въжена стълба и изкуствена катерачна стена, „тролей” над езерото; стрелба в цел; бадминтон; блиц-турнир по шах) като алтернатива на тютюнопушенето;

Дейности в училища на област Стара Загора чрез методична подкрепа на РЗИ Стара Загора - Провеждане на спортни празници и състезания, дискусии с прожекции на видеоклипове, беседи с медицинско лице, педагогически съветник или класен ръководител във всички училища на девет общини; публикуван безплатен онлайн въпросник за пушачи - инструмент за отказване на цигарите чрез индивидуална регистрация в дигитална платформа за здравни съвети iCoach. /участвали с 110 лица /; изнесен Консултативен кабинет за отказ от тютюнопушене и други; проведени мотивационни обучения за отказ от тютюнопушене със студенти доброволци от Тракийски университет по метода „Лице в лице” и други.

Дейност в Кабинета за консултиране и отказване от тютюнопушене (ККОТ):

През годината са осъществени консултации на 2062 лица, като по телефон са проведени 287 консултации и 1147 са проведени в кабинета. До отказ от тютюнопушене са достигнали 695 лица от консултираните.

За промоциране на услугите на ККОТ в град Стара Загора са проведени 50 кампании в гр. Стара Загора и 68 кампании в областта.

Реализиране на дейности, насочени към намаляване на употребата и злоупотребата с алкохол

Реализирани обучения с медицински специалисти от детски и учебни заведения; онлайн-обучения на обучители от Клуб Млад здравен експерт; участие с лектори в семинар на Превантивно-информационен център по зависимости – Стара Загора с демонстрации на алкоочила и дискусия по темата алкохолна зависимост; участие в работни срещи на Обществен съвет по наркотични вещества към община Стара Загора; обучения на подрастващи с демонстрации на алкоочила в кампания по повод безопасността на движението по пътищата «Аз съм бъдещето – пази ме!»; кампания за информиране на ученици относно здравния риск от употребата и злоупотребата с алкохол, алкохолната зависимост; обучения с демонстрации с алкоочила за визуализиране на рисковете от пътнотранспортни произшествия при употреба и злоупотреба с алкохол.

Реализиране на дейности, насочени към образование за здравословно хранене при ХНБ

Текущо през годината се осъществяваше обучителна дейност за осигуряване на здравословно хранене в детски и учебни заведения, като се обхвана медицински и педагогически персонал от малките общини – Гълъбово, Павел баня, Братя Даскалови, Опан, Чирпан. Реализираха се 21 обучения/дискусии със 191 участника, 3 видеопоказа с 90 участника.

В гр. Стара Загора бяха презентирани принципите на здравословно хранене сред горен курс ученици в три СОУ, както и в Колеж по охрана и сигурност.

В гр. Раднево с помощта на общинската администрация се реализира масова проява - **Междучилищен празник на здравето с кулинарно състезание за здравословно хранене**, като в него се включиха 60 ученици от две училища от общината.

В гр. Казанлък беше проведен семинар за всички медицински специалисти от детски и учебни заведения, в който се включиха 42 участника. Предоставено беше методично ръководство за медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата. Презентирани бяха основните подходи за работа по превенция на рисковите за здравето фактори.

През годината се осъществиха здравни беседи и дискусии с **възрастни и стари** хора от с. Дълбоки, с. Калояновец, с. Арнаутито, с. Старозагорски минерални бани за здравословното и лечебно хранене при най-честите сърдечносъдови и метаболитни заболявания, като артериална хипертония, захарен диабет и др. Бяха осъществени и видеопокази на филмите „Солта на моя живот”, „Хранене по етикет”, „Щипка сол в повече”. Осигуриха се здравнообразователни материали – Националните препоръки за хранене на възрастни, диплянците „Артериална Хипертония”, „Захарен диабет” и др.

По повод отбелязването на 19 май – **Европейски ден за борба със затлъстяването** РЗИ инициира седмица на свободен прием за всички желаещи да определят здравословните диапазони на своето тегло и консултиране със специалист за подходящ хранителен режим. Беше разработен и публикуван актуален материал на сайта на РЗИ – Стара Загора по проблема.

Експерти от инспекцията взеха участие в информационно-дискусионен форум по схема „Училищен плод” в гр. Стара Загора.

По повод отбелязването на **Световната седмица за кърмене 1-10 август** беше реализирана кампания съвместно с регионалното представителство на НАПК за обучение на майки във връзка с темата на седмицата – „Работа и кърмене. Възможно ли е?” Осъществи се видеопоказ на филма „Гърдата е най-доброто” с последваща дискусия /24 уч./ Разпространени бяха диплянците „Препоръки за хранене по време на бременност и кърмене”. Беше разработен и публикуван актуален материал на сайта на РЗИ – Стара Загора с новата тема на кампанията.

През лятната ваканция се проведеха 4 обучения на ученици от детските отдели на библиотеки „Родина” гр. Стара Загора и „Искра” гр. Казанлък със **100** участника, 4 видеопоказа по теми, свързани със здравословното хранене, рисковете за наднормено тегло и затлъстяване, биохраните.

Със започването на новата учебна година са проведени обучения на медицинските специалисти от общините Стара Загора, Раднево, Мъглиж, Братя Даскалови, Опан и Гълъбово с насоченост към осигуряване на диетично хранене при деца с хронични неинфекциозни заболявания.

Проведена беше кампания за информиране на младежи по въпросите на здравословното хранене и борба със затлъстяването. Целта на кампанията беше да се повиши информираността на ученици от горна степен на образованието по въпросите за ползите от здравословното хранене в борбата с наднорменото тегло и затлъстяването. Партньори в реализирането бяха представители на Младежки общински съвет/МОС/ – Стара Загора. С демонстрации на анализатор за телесно тегло и определяне на здравословните диапазони при антропометричните измервания бяха извършени обучения на представителите на МОС, които по метода „Връстници обучават връстници” планираха бъдещи обучения в училищата по места.

В общекитието на Професионална гимназия по ветеринарна медицина” И. П. Павлов” гр. Стара Загора беше учреден клуб „Здраве”, секция „Хранене”. Цикълът от лекции започна с участието на експерти от РЗИ с представяне на Националните препоръки за здравословно хранене при ученици.

Реализирана бе беседа по въпросите за здравословно хранене в училище и разстройствата в хранителното поведение на среща с педагогическите съветници от училищата в гр. Стара Загора.

По повод отбелязването на Световния ден за борба с диабета – **14 ноември** РЗИ осигури на Дружеството за борба с диабет - Стара Загора апарат за измерване на кръвна захар, здравнообразователни материали – дипляни с препоръки за хранене. На интернет-страницата на инспекцията беше публикуван актуален материал с препоръки за диетично хранене при болните от диабет.

По фактора здравословно хранене бяха осъществени две ТВ – предавания в регионални телевизии и две радиопредавания.

Разпространени бяха здравнообразователни материали - плакати „Пет ключа към безопасна храна” /30 бр./, препоръки за здравословно хранене за деца, ученици и възрастни /200 бр./, Методично ръководство за медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата” / 90 бр./

Реализиране на дейности, насочени към подобряване на физическата активност на населението

Разпространение на информационни материали сред населението, включително детското население, за ползата от физическата активност, спорта и туризма за здравето в общините Гурково, Мъглиж, Стара Загора, Казанлък, Павел баня и Гълъбово; реализиране на 3 масови прояви с 240 участника; осъществени 14 обучения със 256 участвали деца и подрастващи за подходящи упражнения за профилактика на гръбначните изкривявания; реализирани 10 видеопоказа във фоайето на РЗИ; Текущо поддържане на фейсбук – страницата на Клуб Млад здравен експерт с актуални материали по темата за онлайн-обучение. На интернет – страницата на РЗИ публикувана тематична информация по повод отбелязването на 10 май – Световен ден на движението.

Извършена дейност на основание Заповед на Министъра на здравеопазването № РД 01-260/05.11.2015г. за извършване на скрининг и изследвания за рак на маточната шийка, рак на дебелото черво и рак на млечната жлеза във връзка с изпълнение на дейности по НППХНБ.

За провеждане на дейностите по организиран популационен скрининг на територията на област Стара Загора бяха сключени договори с 5 лечебни заведения. Бяха изпратени 232 покани, изготвени от МЗ до представители на съответните възрастови групи и пол по извадка за участие в скрининга. Извършиха се общо 28 прегледа на отзовалите се на поканата лица, от които 17 за рак на млечната жлеза, 8 за рак на маточната шийка и 3 за рак на дебелото черво. Общо 28-те резултати от изследванията не установиха отклонения от нормите. Нямахше лица, насочени за допълнителни изследвания или лечение.

Дейности сред населението като цяло по профилактика на остеопорозата

През 2015 година в РЗИ – Стара Загора се проведеха 3 кампании за скрининг на остеопороза от АЖБО „Жени без остеопороза” 21 и подкрепени от Сдружението на общопрактикуващите лекари в гр. Стара Загора /СОПЛ/. На скрининговото изследване за определяне на костната плътност се включиха 83 лица, от които всички жени. По време на кампаниите са разпространявани здравнообразователни материали и Едноминутни тестове за оценка на риска от остеопороза на АЖБО „Жени без остеопороза”.

Консултативна помощ на всички желаещи по отношение на хранителния режим при остеопороза е оказвана от експерт от РЗИ – Стара Загора, както и от представители на СОПЛ.

Текущо през годината са реализирани 2 обучителни курса на студенти от педагогически и медицински профил за превенция на остеопорозата, като са се включили 47 участника.

Осъществени са 3 обучителни курса сред медицинските специалисти от общини Раднево, Братя Даскалови, Чирпан и Мъглиж за ролята на започване на превантивните

действия по отношение на остеопорозата от ранна детска възраст, чрез включването на здравословното хранене и подходящи физически упражнения като теми за здравно образование в детските заведения и училищата.

През годината се осъществиха здравни беседи с фокус възрастни и стари хора от малки населени места – с. Калояновец, с. Арнаутито, с. Дълбоки и ДСХ – Старозагорски минерални бани. Осъществени бяха и видеопокази на филм за профилактика на остеопорозата.

Във връзка с отбелязването на Световния ден за борба с остеопорозата /20 октомври/, беше проведено обучение на доброволци от Клуб Млад здравен експерт от Професионална гимназия по облекло и хранене гр. Стара Загора.

Дейности по околна среда и здраве

През 2015 г. продължи провежданата профилактична и здравно-промотивна дейност, насочена към ограничаване на вредното въздействие на рисковите фактори на околната среда, подпомагане на информирания избор на здравословен начин на живот, чрез повишаване нивото на здравни знания, изграждане на умения и нагласи и формиране на подкрепяща здравето жизнена среда. Продължи периодичното информиране на обществеността за рисковете за здравето, свързани със замърсяването на околната среда. Разработвани и публикувани са материали в местния печат и за сайта на РЗИ – Стара Загора по актуални проблеми на опазването на околната среда и здравето на населението.

Чрез поместване на онагледени материали на сайта на РЗИ – Стара Загора бяха промотирани най-значимите и широко известни глобални дни за положителни действия върху околната среда:

22 март - Световния ден на водата

22 април – Международен ден на Земята

5 юни – Световен ден на околната среда

РЗИ – Стара Загора поставя акцент върху поведението на деца и родители за безопасно движение на улицата.

Във връзка с информираността на населението по проблемите на детската безопасност чрез сайта на РЗИ бяха популяризирани: програмата на Националната кампания „**Детската безопасност – споделена отговорност и грижа**” и регламента за участие в два конкурса за детска рисунка и фотография на теми „Победи опасността” и „В подкрепа на детската безопасност”.

Национална стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата на Република България за периода 2011-2020 г.

Дейности на РЗИ в рамките на Областна стратегия, за област Стара Загора:

- Глобална седмица за безопасност на движението 04 - 10 май:
разпространение на видеофилми по темата сред школи за подготовка на водачи на МПС; видеофилми и ЗОМ сред ученици от ПГТМ гр. Казанлък; 6 беседи по БДП с демонстрация на алкоочила;
- Разпространение на здравнообразователни материали в общините Гълъбово, Казанлък, Братя Даскалови, Чирпан;
- Работа с деца на тема "Безопасност на движението" в лятна занималня към библиотека "Родина" и раздаване на листовки за деца и родители по темата;
- Разработена презентация за работа с клуб "Млад здравен експерт" на тема "Климат и фактори на климата";
- Публикуван материал в сайта на РЗИ по повод Национална кампания „Да пазим децата на пътя” 07 – 13 септември;
- Разработена и подготвена за тиражиране листовка за безопасност на движението – за деца и родители;

- По повод първия учебен ден – поздравителен адрес и раздаване на здравнообразователни материали /светлоотразителни мечета и листовки за деца и родители/ - в гр. Стара Загора и гр. Раднево.

Дейности по профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ

През 2015 г. бяха проведени две анкетни проучвания за ХИВ/СПИН и СПИ „Какъв е рискът за мен?“ сред ученици на възраст 15-19 години от училищата в общините Раднево, Гурково, Мъглиж, Николаево и Павел баня.

Темата за рисковото сексуално поведение беше предложена на вниманието на студенти – медици и студенти – педагози, посещаващи през годината РЗИ – Стара Загора в рамките на практическо обучение.

По повод 14 февруари 2015 г. РЗИ - Стара Загора участва в планирането, координирането и провеждането на мероприятия, реализирани съвместно с община Стара Загора, община Раднево, СНЦ „Свят без граници”, клуб „Зараза”- сдружение „Самаряни”, БМЧК, МОС – Стара Загора, МКО, клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, медицински специалисти и педагогически съветници в учебни заведения на територията на област Стара Загора, Асоциация на студентите по медицина в България – клон Стара Загора. Организирана е масова проява в гр. Раднево и множество мероприятия в учебни заведения в областта – викторини, дискусии, изграждане на „жива панделка” с балони, „живо сърце”, изградено от ученици, организирана „седмица на приятелството” и други.

През периода 05 – 25 февруари 2015 г. са проведени обучения на членовете на клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, доброволци от БМЧК – гр. Раднево, проведени са методични срещи с директори на училища, медицински специалисти, преподаватели, педагогически съветници с акцент върху здравно-сексуалното образование, дискусии със стажант – лекари от Медицински факултет на Тракийски университет. В учебни заведения на област Стара Загора са проведени викторини, радиопредавания, оформяне на кътове, изготвяне на постери, изнасяне на беседи, интерактивни игри, прожекции на филми, дискусии, изготвяне на презентации от ученици, изготвяне и разпространение на картички и валентинки с послания към ученици и преподаватели, подреждане на изложби с най-атрактивни и забавни валентинки, конкурси за презентации, рисунки и валентинки, „Купидонова поща” за влюбените, пускане на летящи фенери с послания, уреждане на кътове с любовна лирика и рецитали, прослушване на песни на АНТИСПИН-тематика в часа на класа, „ходещи валентинки”, изработване на гирлянди от сърца, разпространение на здравно-образователни материали и много други.

По повод 17 май - Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН - в Старозагорски регион се състояха редица инициативи под мотото „Подкрепяме бъдещето!”, съвместно с подизпълнителите по Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” на регионално ниво – К1, К3, К5, К6, К7, БЧК, Младежки общински съвет – Стара Загора, СНЦ „Свят без граници”, СНЦ „Самаряни” учебни заведения, граждани и институции: 15 май 2015 г. - Ден отворени врати в Регионална здравна инспекция - Стара Загора; Информационна кампания – предоставяне на информационни материали и презервативи, презентация и дискусии на тема „Стигмата ХИВ/СПИН”; Засаждане на цветна леха от хризантеми във форма на символичната панделка в град Мъглиж - централен площад и други.

По повод 1-ви декември 2015 г. РЗИ - Стара Загора, съвместно с община Стара Загора, СНЦ „Свят без граници”, клуб „Зараза”- сдружение „Самаряни”, Младежки дом – Стара Загора, Регионален инспекторат по образование – Стара Загора, община Гурково, община Мъглиж, община Николаево, община Павел баня, БМЧК, МКО, клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, медицински специалисти и педагогически съветници в учебни заведения на територията на област Стара Загора и АСМБ – клон Стара Загора,

реализираха следните мероприятия: Обучения на членовете на клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора за повишаване на компетентностите им за участие в образователни процеси; Методични срещи с преподаватели, педагогически съветници и медицински специалисти с акцент върху стигмата и дискриминацията, свързани със СПИН; Дискусии в РЗИ – Стара Загора със стажант – лекари от Медицински факултет на Тракийски университет; Информационно-образователно събитие на РЗИ – Стара Загора сред 7-те класове на 9 ОУ „Веселин Ханчев” – Стара Загора; Обучителен модул в РЗИ – Стара Загора на тема „ХИВ/СПИН. Стигмата ХИВСПИН. Как да се изследваме анонимно и безплатно за СПИН?” с ученици от СОУ „Иван Вазов” – Стара Загора и членове на клуб „Здраве”м Информационна кампания сред студенти и преподаватели от Медицински факултет и Педагогически факултет на Тракийски университет - съвместна инициатива на РЗИ – Стара Загора и Асоциация на студентите по медицина – клон Стара Загора; Информационна кампания (с игрова и музикална част) в централната зона на гр. Стара Загора – съвместна инициатива на Младежки дом - Стара Загора, МОС, клуб „Зараза” - СНЦ „Самаряни”, СНЦ „Свят без граници” и БМЧК - Стара Загора. Възможност за доброволно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН в мобилен кабинет на Регионална здравна инспекция – Стара Загора; Викторина с участие на представители на РЗИ – Стара Загора в СОУ „Христо Смирненски” – Стара Загора; Представяне на тематична пиеса „Обичайте разумно, за да опазим любовта!” в Младежки дом – Стара Загора. Информационна кампания на МОС, СНЦ „Свят без граници” и Регионална здравна инспекция – Стара Загора. В учебните заведения са организирани изложби с постери, викторини, дебати, здравно-образователни презентации, радиопредаване, анкети, видеопокази, беседи и дискусии, рисуване по темата и други.

Дейности по Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в РБългария

Усилията през 2015 г. бяха насочени към осведомеността на широката общественост с цел повишаване информираността за проблемите, свързани с туберкулозата, факторите за развитие и разпространение на болестта, необходимостта от изследване и лечение, здравните последици за индивида и общността, сред която живее.

Актуалността на проблема туберкулоза се поставя на дискусия в хода на практическото обучение студентите от шести курс на Медицински факултет – Тракийски университет – Стара Загора, провеждано в РЗИ – Стара Загора.

На проведено обучение на педагогически съветници от училищата на град Стара Загора темата беше подробно дискутирана.

Световния ден за борба с туберкулозата - 24 март 2015 г. бе отбелязан с кампания с логото „Открий, лекувай, излекувай всеки!”, проведена в периода 18 – 25 март 2015. Цел на кампанията беше повишаване на информираността по отношение на заболяването, подобряване на здравната профилактика, популяризиране на здравословния начин на живот. В инициативата на РЗИ – Стара Загора участваха: учебни заведения и лечебни заведения на територията на област Стара Загора, НПО, членове на клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, студенти от Медицински факултет на Тракийски университет – Стара Загора, медицински специалисти от здравни кабинети на учебни и детски заведения, експерти от РЗИ – Стара Загора.

Дейности за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве

Дейностите за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве включваха разпространение на информация и здравни послания относно сексуалното и репродуктивно здраве, предназначена за младите хора; провеждане на здравно-образователни мероприятия сред младите хора по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве; изготвяне и разпространение на здравно-образователни и информационни материали за сексуално

предавани инфекции (СПИ); особености на пубертета; ползата от ваксинация срещу рак на маточната шийка.

Дейности в изпълнение на Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства

В изпълнение на Плана за действие към Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства, приет с Решение на Министерски съвет № 589 от 01.08.2011 г. и Заповед № РД-01-218/05.10.2015 г. на Министъра на здравеопазването, РЗИ Стара Загора получи безвъзмездно една мобилна единица – мобилен флуорограф.

Със Заповед № РД-01-156/15.10.2015 г. на Директора на РЗИ Стара Загора се сформира комисия за организация провеждане на процедурата за избор на изпълнител.

Поканата за избор на изпълнител се публикува на електронната страница на РЗИ Стара Загора. Получена един брой оферта на 22.10.2015 г., вх. № ВП-1580/22.10.2015 г. на РЗИ Стара Загора. Офертата е получена в 13.49 часа на 22.10.2015 г. и е в указания срок до 16.30 ч. на 22.10.2015 г. На 23.10.2015 г. комисията проведе процедура по отваряне на офертата и реши да класира участника за изпълнение на не по-малко от 500 флуорографски изследвания на здравно неосигурени лица от ромски произход и на такива, със затруднен достъп до лечебни заведения в населени места от област Стара Загора. Комисията предложи на директора на РЗИ Стара Загора да сключи договор с класирания участник Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Проф. Д-р Стоян Киркович” гр. Стара Загора.

Мобиленият кабинет се прие от РЗИ Ямбол със съответната документация и беше предаден на избраното лечебно заведение с приемно-предавателен протокол.

Целева група:

- здравно неосигурени лица от ромски произход и/или
- лица със затруднен достъп до лечебни заведения в населените места от област Стара Загора

Резултати:

Профилактичните флуорографски изследвания стартираха от 09.11.2015 г. и приключиха на 20.11.2015 г. Извършени изследвания на **510** лица.

По общини:

- община Стара Загора – 62 (12,2%)
- община Мъглиж – 249 (48,8%)
- община Николаево – 100 (19,6%)
- община Раднево – 99 (19,4%)

По възрастови групи:

- до 19 години - 11 (2 %)
- от 20-29 години - 59 (12 %)
- от 30 до 39 години - 103 (20 %)
- от 40 до 49 години - 55 (11 %)
- от 50 до 59 години - 75 (15 %)
- над 60 години - 207 (40 %)

По пол:

- жени – 346 (68 %)
- мъже – 164 (32 %)

От направените **флуорографски изследвания**

- пациенти без отклонение от нормата – 490 (96 %)
- пациенти с установени отклонения – 20 (4 %)

Установени отклонения по класове болести (на основното заболяване):

1. Други интерстициални белодробни болести 10 (50 %)
2. Новообразувания с неопределен характер 3 (15 %)
3. Пневмония 4 (20 %)
3. Белодробен емфизем 1 (5 %)
4. Плеврален излив 1 (5 %)
5. Състояние след прекаран специфичен процес 1 (5 %)

След приключване на прегледите мобилния кабинет бе предаден с приемно-предавателен протокол на РЗИ Стара Загора.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”

В изпълнение на Стратегическите цели на РЗИ през 2015 година Дирекция „Лабораторни изследвания” си постави следните **основни насоки** на работа:

1. Провеждане на ефективен лабораторен контрол, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства и указания;
2. Прилагане на лабораторен контрол в обектите с обществено предназначение, на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на населението и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция в здравните заведения, чрез извършване на целенасочени химични, физични, токсикохимични, клиничко-биохимични и санитарно-микробиологични изследвания;
3. Подобряване качеството на лабораторната дейност чрез осъвременяване на лабораторната диагностика и апаратура;
4. Поддържане на системата по качество, отговаряща на изискванията на БДС EN ISO/ IEC 17020 и БДС EN ISO/ IEC 17025;
5. Извършване на съвременен метрологичен контрол и калибриране на апаратурата използвана при лабораторните измервания и изследвания, съгласно утвърден план за калибриране от директора на РЗИ Стара Загора и в съответствие с процедура, създадена по изискванията на БДС EN ISO/ IEC 17025 и БДС EN ISO/ IEC 17020.
6. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите в дирекцията съгласно действащата Програма за мониторинг на персонала и в съответствие с изготвен годишен план за квалификация на служителите от дирекцията;
7. Изпълнение на задачите, поставени на работните съвещания, ръководени от Директора на РЗИ.
8. Осъществяване на ефективна координация на дирекцията с останалите дирекции на РЗИ Стара Загора, с Националните центрове, Министерство на здравеопазването и ИА БСА;
9. Усъвършенстване организацията по обслужване на физически и юридически лица.

Дирекция „Лабораторни изследвания” работи съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025 и БДС EN ISO/IEC 17020, като **акредитиран Лабораторен изпитвателен комплекс и Орган за контрол от вида А .**

В периода **30.03 - 01.04.2015г.** Лабораторен изпитвателен комплекс премина оценка на място за преакредитация и разширяване на обхвата на акредитация в частта физико-химичен анализ на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

С Декларация изх. № ВП-620/01.04.2015г. ЛИК направи доброволен отказ на 12 групи храни от първоначалния обхват на акредитация и 1 от групите за изпитване на води - от повърхностни водоизточници. Вземането на това решение за отказ на част от групите храни и води от обхвата на акредитация, беше направено след анализ на броя проби постъпили за изпитване през целия период на акредитация от 4год. По време на уитнеса беше наблюдавана дейността свързана с целия обхват на акредитация. Екипът от оценители установи 1 значително и 4 незначителни несъответствия. Във връзка с констатираните несъответствия, ЛИК извърши анализ на първопричините, довели до възникване на горесцитираните несъответствия и предприе коригиращи действия за отстраняването им. След изпълнение на коригиращи действия за елиминиране на причините, довели до възникване на констатираните несъответствия, Лабораторен изпитвателен комплекс при РЗИ Стара Загора в регламентирания от Працедурата за акредитация BAS QR 2 срок от един месец, докладва подробно изпълнението на коригиращите действия по констатираните при оценката несъответствия. Приложени бяха всички изискващи се документи, доказващи изпълнението на предприетите коригиращи действия.

Заклучението на одиторите от ИА БСА от проведения уитнес и техническата компетентност на специалистите от Лабораторен изпитвателен комплекс е, че лабораторията има документирана политика и процедури, които се спазват. Персоналът е добре обучен, високо квалифициран. Използваните технически средства са калибрирани и се изпълнява процедурата за калибриране.

От **07.07.2015г.** Лабораторен изпитвателен комплекс има издаден нов Сертификат за акредитация, съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 с рег.№ 140ЛИ валиден до **07.07.2019г.**

През м.май Лабораторен изпитвателен комплекс участва в **междулабораторни изпитвания за пригодност** (ринг тестове) по програма на LGC Standards, като изследва проба **храна по физико-химични показатели**, а в периода 18.11-10.12.2015г. лаборатория СМ разработи и проба храна по **микробиологични показатели**. Анализа на получените резултати от изготвения доклад, от международната фирма организатор, показаха отлично представяне на нашите специалисти и е атестат за високото качество на извършваната лабораторна дейност.

Посредством спазване на процедурите заложи в акредитациите на Дирекция „Лабораторни изследвания” като Лабораторен изпитвателен комплекс и Орган за контрол от вида А е постигнато:

- Осигуряване високо качество на лабораторната дейност;
- Осигуряване проследимост на изпитванията, оборудването, доставката на стоки и услуги, възражения/рекламации;
- Провеждане на аналитичен качествен контрол;
- Осигуряване на конфиденциалност при изпитванията;
- Своевременно осигуряване с новоизлезли нормативни документи, внедряване и усъвършенстване на новите методики в лабораторната дейност.
- Своевременно откриване на несъответствията при работа;
- Непрекъснато актуализиране на цялата документация относно методите за изпитване и контрол и нормативната база.

Дирекция „Лабораторни изследвания” извършва и лабораторни изследвания и измервания по искане на физически и юридически лица. С цел оптимизиране на предоставените от дирекцията услуги, дейността в Приеман сектор е организирана така, че да удовлетворява исканията на клиентите. За постигане на добри резултати и подобряване на

работата с клиентите, чието мнение е от първостепенно значение, се предоставя лист за обратна информация.

Анализ и оценка на извършените от дирекция „Лабораторни изследвания” дейности

През **2015** година Дирекция „Лабораторни изследвания“ извърши изследване на **9614** броя проби, от които **6796** проби бяха предоставени за контрол, или осъществени съвместно с дирекции „Обществено здраве” и „Надзор на заразните болести” при РЗИ или **70,7 %** и **2818** броя проби или **29,3%** са поискани от физически или юридически лица.

На **9614** проби изследвани по различни показатели се извършиха **47098** броя изследвания. По видове изследванията се разпределят както следва:

- **физични изследвания/измервания – 790 броя** или **1,7%** от общия брой изследвания;
- **химични изследвания- 33059 броя** или **70,2%** от общия брой изследвания;
- **санитарно-микробиологични изследвания - 13018 броя** или **27,6%** от общия брой изследвания;
- **токсикологични изследвания - 231 броя** или **0,5%** от общия брой изследвания.

От изследваните по здравен контрол **6796** проби нестандартни са **175** броя проби или **2,6%**. От извършените по здравен контрол **37260** изследвания, нестандартни са **398** или **1,0%**.

На **поискани от физически и юридически лица 2818** броя проби се извършиха **9838** изследвания. **205** проби или **7,3%** са нестандартни. От извършените изследвания **338** са с отклонение по изследваните показатели или **3,4%**.

Дейности свързани с обективизиране на държавния здравен контрол:

I. Мониторинг и контрол на факторите на жизнената среда

1. Мониторинг на качеството на атмосферен въздух

През 2015 година извършихме мониторинг за качеството на атмосферния въздух в пункта на РЗИ Стара Загора. Във всички работни дни в пункта на РЗИ Стара Загора са отбрани проби за изследване на рутинните показатели от системата за постоянен екомониторинг - прах, оловни аерозоли, серен диоксид, азотен диоксид и сероводород.

Анализирани са **3087** проби, на които са извършени **9260** изследвания. Не са регистрирани нестандартни проби.

Изследвани показатели от системата за постоянен екомониторинг:

- **сероводород** – изследвани са **882** проби с **3528** изследвания. Не са установени отклонения.
- **серен диоксид** – изследвани са **881** проби. Извършени са **1762** изследвания. Не са установени отклонения от средно часовите и средноденонощни концентрации.
- **азотен диоксид**– изследвани са **882** проби. Извършени са **3528** изследвания. Не са установени отклонения.
- **оловни аерозоли** – изследвани са **221** проби. Извършени са **221** изследвания. Не са установени отклонения.
- **общ суспендиран прах** – изследвани са **221** проби. Извършени са **221** изследвания. Не са установени отклонения.

2. Мониторинг на имисионния шум в гр. Стара Загора и гр. Казанлък в съответствие с програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии.

В планираните **27** пункта за измерване на имисионен шум в урбанизираните територии, през месеците май, юни, септември и октомври, е извършено измерване в гр. Казанлък и гр. Стара Загора.

Извършени са **162 измервания в 27 пункта**.

В **25 пункта** са установени шумови нива над пределно допустимите гранични стойности. От извършените 162 измервания **145** са с отклонение или 89,5%.

Лабораторен контрол на физични фактори вследствие получени сигнали извън мониторингови програми:

- Измервания на шум - **41** измервания в **6** обекта. Установени отклонения в **5** обекта в **14** измервания.

3. Мониторинг на електромагнитни полета

През 2015г е извършен мониторинг и контрол на обектите - източници на електромагнитни лъчения около базовите станции за мобилна комуникация в райони на детски и учебни заведения и обекти разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради, за установяване съответствието им с изискванията, регламентирани с Наредба №9 от 1991г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно- защитни зони около излъчващи обекти.

Измерена е плътност на мощност на ЕМП на територията на гр. Стара Загора и гр. Казанлък по предварително изготвен график. Измерванията се извършиха съгласно „Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки, публикувана в „Сборник методи за хигиенни изследвания” том IV, на НЦХМЕХ.

При **план 33** обекта са извършени **207** измервания в **33** обекта. Не са установени отклонения при измерванията.

Лабораторен контрол на физични фактори вследствие получени сигнали извън мониторингови програми:

- Измервания на ЕМП - **19** измервания в **4** обекта. Не са регистрирани отклонения.

4. Контрол на микроклимат

4.1 Извършени са **210** измервания по искане на дирекция „Обществено здраве” за микроклимат $t^{\circ}C$ в **7** обекта – училища на територията на гр. Стара Загора. Установени са **20** отклонения в **2** обекта.

4.2 Измервания по сигнали:

- за микроклимат- **45** измервания в **6** обекта, от които в **3** обекта **18** измервания са нестандартни.

5. Мониторинг на води - извършване на физико-химичен и микробиологичен анализ по постоянен и периодичен мониторинг на води за питейно-битови цели, води от плувни басейни, минерални води от водоизточници.

При планирани **1545 проби води** през 2015г. за лабораторен контрол, включващ постоянен и периодичен мониторинг на води за питейно-битови цели, води от местни водоизточници, води от плувни басейни, води от минерални водоизточници, са изследвани **1586 проби**. Извършени са **21628** физико-химични и микробиологични изследвания.

5.1. Води за питейно –битови цели от водопроводната мрежа на населеното място

През **2015** година са планирани **1301** проби води за питейно битови цели от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване. Изследвани по мониторингова програма са **1339** проби по показателите на постоянен и периодичен мониторинг, съгласно Наредба №9/2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и в съответствие със съвместните мониторингови

програми с ВиК дружествата. Извършени са **19250** изследвания по физико-химични и микробиологични показатели.

От общия брой проби, нестандартни са **87** или 6,5%. От общия брой изследвания **115** са нестандартни или 0,6%.

По **физико-химични показатели** са извършени общо **15984** изследвания на питейни води от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване по показателите на постоянен и периодичен мониторинг, от които **48** изследвания са нестандартни или 0,5%.

По **микробиологични показатели** са извършени **3266** изследвания на питейно-битови води от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване по показатели коли форми, Ешерихия коли, ентерококи, общ брой микроорганизми и сулфитредуциращи кластридии, съгласно изискванията на Наредба №9/2001г за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели. От извършените изследвания **67** анализа са нестандартни по показатели коли форми, Ешерихия коли и общ брой микроорганизми или 2,0 %.

5.1.1 Води за питейно –битови цели по периодичен мониторинг от водопроводната мрежа на населеното място на други РЗИ

- На **РЗИ гр. Сливен**, съгл. Указание на МЗ за планиране на дейността са изследвани **14** проби по периодичен мониторинг от централни водоизточници. Извършени са **168** изследвания за никел, кадмий, алуминий, натрий, арсен, олово, пестициди и трихалометани. Няма регистрирани отклонения по изследваните показатели.
- На **РЗИ гр. Шумен** през 2015г. са изследвани **31** проби по периодичен мониторинг от централни водоизточници. Извършени са **169** изследвания за никел, кадмий, алуминий, натрий, арсен, олово, пестициди и трихалометани.

5.2 Води от обществени местни водоизточници

При план през 2015г. **74** проби са изследвани съгласно изискванията на законодателството **76** проби от обществени местни водоизточници, от които **19** проби отговарят на нормативните изисквания или 25,0%. Извършени са общо **676** изследвания по физико-химични и микробиологични показатели, от които физико-химични изследвания **600** и **76** изследвания по микробиологични показатели. **28** изследвания не отговарят на нормативните изисквания или 4,0%.

5.3 Води от минерални водоизточници

Изследването на качествата на минералните води се извърши съгласно изискванията на Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите. При план за 2015г **43** проби са изследвани **44** проби минерални води. Извършени са **305** изследвания по микробиологични показатели. Не са установени отклонения от изискванията на Наредба №14

5.4 Води от плувни басейни, използвани за спорт и отдих

Микробиологичен и физико-химичен контрол се извърши съгласно изискванията на Инструкция №34 за хигиената на спортните обекти и екипировка ДВ бр.82/1975г. изм. ДВ бр. 25/2002г. При план **127** проби са изследвани **127** проби води от открити и закрити плувни басейни. В **27** проби са установени отклонения или 21,3%. Извършени са **1397** изследвания. От тях по физико-химични показатели **762** изследвания и **635** изследвания по микробиологични показатели. От извършените изследвания **45** са нестандартни или 3,2%. /25 по ФХ и 20 МБ/ Отклоненията при микробиологичните изследвания са по показатели коли форми, Ешерихия коли, общ брой микроорганизми и ентерококи, а при физико-химичните по показатели съдържание на амоняк, нитрити, окисляемост и рН.

II. Мониторинг и контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека

1. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води

1.1 Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по микробиологични показатели

При план **20** проби са изследвани **20** проби бутилирани натурални минерални и трапезни води по микробиологични показатели, съгласно изискванията на Приложение №5 на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Извършени са **100** микробиологични изследвания. Не се установиха отклонения.

1.2 Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по физико-химични показатели

По физико-химични показатели са анализирани **10 проби**, при планирани **9 проби** и са извършени **150** изследвания. Не са установени отклонения.

1.1.1 Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на други РЗИ

- Изследвани са **19** проби бутилирани минерални води по микробиологични показатели на **РЗИ-Сливен**, съгл.Указание на МЗ и **12 проби** по физико-химични. Извършени са **95** изследвания по микробиологични и **182** по физико-химични. Не се установиха отклонения.
- Изследвани са **3** проби бутилирани минерални води на **РЗИ-Шумен** по физико-химични показатели. Извършени са **33** изследвания. Няма отклонения по изследваните показатели.

2. Козметични продукти

Мониторингът включва изследване на козметични продукти по микробиологични и физико-химични показатели включително изследвания за съдържание на **тежки метали**.

2.1 Контрол по микробиологични показатели

При план **19** проби козметични продукти предназначени за деца и други козметични продукти са изследвани **29** проби и са извършени **145** микробиологични изследвания. Пробите са анализирани по показатели общ брой хетеротрофна мезофилна микрофлора, плесени и дрожди, Ешерихия коли, коагулазоположителни стафилококи, псевдомонас аеругиноза и кандида албиканс. В изследваните проби не се установиха отклонения.

- **6 проби** са изследвани по повод сигнал от МЗ за некачествен течен сапун с наличие на *P. aeruginosa*. Извършени - **35** анализа. Не се установиха отклонения.

2.2 Контрол по химични съставки

При план **79** проби козметични продукти за 2015г са изследвани **89** проби на РЗИ Стара Загора. Извършени са **97** химични изследвания. Пробите са изследвани по показатели посочени в Указание за дейността на РЗИ през 2015г – съдържание на водороден пероксид, съдържание на борна киселина, борати и тетраборати, съдържание на хлорхексидин, съдържание на формалдехид и параформалдехид, съдържание на амоняк, съдържание на тиогликолова киселина и нейните соли, съдържание на селенов дисулфид, съдържание на литиев хидроксид, съдържание на glutаралдехид, съдържание на оксалова киселина нейните естери и алкални соли, определяне на хлорати на алкални метали и съдържание на тежки метали – олово и кадмий в козметични продукти предназначени за гримиране, кремове, емулсии, лосиони, гел, масла за кожата и продукти предназначени за приложение върху устните. В изследваните проби не се установиха отклонения.

Съгласно мониторинг за съдържание на тежки метали в козметични продукти за 2015г. са планирани **6** проби на **РЗИ Хасково** за анализ за съдържание на **тежки метали** – олово и кадмий в горепосочените козметични продукти. Извършени са **12** изследвания. В изследваните проби не са установени наднормени концентрации на тежки метали.

на **РЗИ-Шумен** по физико-химични показатели са изследвани **6** проби козметични продукти за наличие на **тежки метали** и са извършени **14** изследвания. Не се установиха отклонения

2.3 Контрол вследствие получен сигнал:

- **1 проба** е изследвана за съдържание на **никел** във връзка със **сигнал** от гражданин.

3. Химични вещества, препарати (смеси) и изделия

3.1 Контрол на битово- химични препарати (детергенти)

От Дирекция „Надзор на заразните болести” са постъпили за анализ **6** броя проби при план **4** проби. Извършени са **6** анализа по показатели общо ПАВ и карбонати. Не са установени отклонения.

3.2 Контрол на биоциди

От Дирекция „Надзор на заразните болести” при план **150** проби са изследвани **312** проби биоциди от лечебни заведения. Извършени са **382** анализа. Не са установени отклонения.

От Дирекция „Обществено здраве” - При план **59** проби са изследвани **108** проби биоциди от детски заведения, от централни водоизточници и от плувни басейни. Извършени са **112** анализа по показатели активен хлор и четвъртични амониеви съединения, в които не са установени отклонения.

3.3 Контрол на приготвени разтвори за дезинфекция

3.3.1 Изследвани дезинфекционни разтвори по искане на дирекция НЗБ

Изследвани са **311** проби дезинфекционни разтвори при план **150** проби. Извършени са **311** изследвания. Установи се **1 отклонение в 1 проба./** дентален кабинет- работен р-р/

3.3.2 Изследвани дезинфекционни разтвори по искане на дирекция ОЗ

Изследвани са **132** проби дезинфекционни разтвори при план **90** проби. Извършени са **132** изследвания. Не са установени отклонения.

4. Физико-химичен контрол на почви

Планираните **7** проби почва са изследвани през IV то тримесечие на 2015г. по показатели активна реакция / рН/, нитрати и хлориди. Извършени са **21** изследвания. Не са установени отклонения.

5. Санитарно-микробиологичен контрол за оценка на степента на замърсяване на производствена среда, персонал и инструментариум в обектите с висока степен на риск

Микробиологичният контрол през 2015г. се осъществи съвместно с дирекция „Обществено здраве”. Изследвани са **969** проби утритки от детски и учебни заведения, както и от други обекти. Извършени са **3876** анализа.

Нестандартните анализи са **12** или 0,3%, по показатели общ брой микроорганизми, коагулазоположителни стафилококи и коли форми. Нестандартни проби **6** или 0,6% .

III. Лабораторен контрол извън мониторингови програми

1. Проби за съответствие с физиологични норми за хранене

По физико-химични показатели за IV тримесечие на 2015г. са планирани за изследване **40** проби храни за определяне съответствие с физиологичните норми за хранене, съвместно с отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето”. Изследвани са **40** проби и са извършени **320** анализа. Не са установени отклонения.

Дейности по искане на физически и юридически лица

1. Физико-химичен и микробиологичен контрол на водни проби

Поискани от физически и юридически лица за изследване по физико-химични и микробиологични показатели за 2015г. са **1179** броя водни проби включващи води от водопроводната мрежа на населеното място, от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване, води от местни водоизточници, необработени сурови води от водоизточници за питейно-битово водоснабдяване и води от плувни басейни. Извършени са **6635** изследвания. От тях **1146** проби или **12,4%** не съответстват на нормативните изисквания. **253** изследвания са с отклонения или **3,8%**.

2. Физико-химичен и микробиологичен контрол на хранителни проби

През 2015г по **физико-химични и токсикохимични** показатели са изследвани **108** проби храни. Извършени са **336** изследвания. Установени са **2** отклонения в **2** от изследваните проби.

Изследвани са **517** хранителни проби по **микробиологични показатели**. Извършени са **824** изследвания. Установиха се отклонения в **27** проби и **35** изследвания – Протеус, сулфитредуциращи кластридии, коли форми, плесени и коагулазоположителни стафилококи.

3. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по физико-химични и микробиологични показатели

Изследвани са **7** проби бутилирани минерални, изворни и трапезни води по **микробиологични** и **1** проба по **физико-химични показатели**, съгласно изискванията на Приложение №5 на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Извършени са **14** изследвания по микробиологични и **15** по ФХ показатели. В изследваните проби не са установени отклонения.

4. Санитарно-микробиологичен контрол за оценка на степента на замърсяване на производствена среда и персонал в хранителни обекти

Поискани от физически и/или юридически лица за 2015г са **845** утревки от производствени обекти, на които са извършени **1464** изследвания.

Установиха се отклонения в **10** от изследваните проби в **19** от извършените анализи, по показатели ОБМ и Коли форми.

5. Контрол на шум

Поискане на физически и/или юридически лица са извършени **7** измервания за **ниво на шум** в работна среда в **5** обекта. Не са установени отклонения.

6. Контрол на осветеност и микроклимат

6.1 Извършени са **26** измервания за **осветление** в **5** обекта. Не са установени отклонения.

6.2 За **микроклимат** са извършени **68** измервания в **4** обекта. Не са установени отклонения.

7. Изследвани биоциди

Изследвана е **1** проба. Извършено е **1** изследване. Не се регистрира отклонение.

8. Козметични продукти

8.1 Контрол по физико-химични показатели

Извършени са **3** изследвания на **1** проба козметичен продукт. Няма отклонения в изследваните показатели

8.2 Контрол по микробиологични показатели

Изследвана е **1** проба и са извършени **5** изследвания. Не се регистрираха отклонения

9. Контрол на химични агенти и прах във въздуха на работната среда

Извършиха се **204** анализа за съдържание на прах в инхалабилна и респирабилна фракции, съдържание на свободен кристален силициев диоксид и химични агенти във въздуха на работна среда в обект – „Идеал Стандарт- Видима ” гр.Севлиево- завод за санитарна керамика и „Претоварна станция за битови отпадъци” гр. Гурково и гр. Гълъбово. Извършени са изследвания на **52** проби. Установиха се **5** отклонения в **5** от изследваните проби в сектор прах.

10. Електромагнитни полета

Измерена е плътност на мощност на ЕМП по искане от гражданин в **1** обект в гр.Стара Загора. Извършени са **5** измервания. Не са установени отклонения.

11. Токсикохимични изследвания в биологични течности

В токсикологична лаборатория за анализи на биологични течности – кръв и урина през I-вото тримесечие на 2015г. се извършиха изследвания на работещи при повишен риск за здравето в т.ч. работещи със вредни вещества в производствените предприятия, както и работещи с пестициди в Агро аптеки и селското стопанство.

Изследвани са **91** лица, на които са извършени общо **231** клинично-лабораторни и токсико-химични изследвания. От общия брой изследвани лица при **15** се установиха

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

отклонения по изследваните показатели или 16,5% от изследваните. **24** изследвания са с отклонения или 10,4% от общия брой изследвания.

Изследвани са основно работещи с **пестициди** в Старозагорска област за холинестеразна активност и трансминази.

В заключение може да се обобщи, че през 2015 г. екипът на РЗИ - Стара Загора изпълняваше своите задачи по организиране и осъществяване на държавната здравна политика на областно ниво като делегиран орган на Министерство на здравеопазването с чувство на отговорност и висок професионализъм.

Директор:/П/.....

Д-Р ЗЛАТИНА НАНЕВА
Директор на РЗИ –Стара Загора